

BEGROTING 2012

Colofon

Samenstelling: Hoofdafdeling Financiën en Control
Afdeling Beleidscoördinatie, Onderzoek en Statistiek
Informatie: 0492 - 58 72 37, www.helmond.nl
Ontwerp: Outputcentrum gemeente Helmond
Fotografie: Afdeling Communicatie
Druk: Outputcentrum gemeente Helmond
Oplage: 325 stuks

1	ALGEMEEN	1
1.1	Algemene inleiding	1
1.2	Behandelprocedure	1
1.3	Autorisatie en opzet begroting	2
2	ALGEMENE BELEIDSKADERS	3
2.1	Herziening Stadsvisie	3
2.2	Coalitieprogramma 2010-2014	3
2.3	Strategische Koers / Brabantstad	4
2.4	Bestuurlijke ontwikkelingen	6
3	ALGEMENE FINANCIËLE KADERS	9
3.1	Beleidsruimte begroting 2012 en het meerjarenperspectief	9
3.2	Bedreigingen en onzekerheden	15
3.3	Investeringsprogramma 2012-2015	22
4	BELEIDSPROGRAMMA'S	25
4.1	Programma 1: Veiligheid en handhaving	25
4.2	Programma 2: Werk en inkomen	31
4.3	Programma 3: Zorg en welzijn	37
4.4	Programma 4: Jeugd en onderwijs	43
4.5	Programma 5: Cultuur	49
4.6	Programma 6: Sport en recreatie	55
4.7	Programma 7: Economisch beleid en werkgelegenheid	59
4.8	Programma 8: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	65
4.9	Programma 9: Stedelijke vernieuwing	71
4.10	Programma 10: Verkeer en mobiliteit	77
4.11	Programma 11: Openbare ruimte en natuurbescherming	81
4.12	Programma 12: Milieu	87
4.13	Programma 13: Bestuur en organisatie	95
5	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	101
5.1	Lokale heffingen	101
5.2	Algemene uitkeringen	102
5.3	Ruimte Onvoorziene uitgaven	102
6	VERPLICHTE PARAGRAFEN	103
6.1	Paragraaf weerstandsvermogen	104
6.2	Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	108
6.3	Paragraaf bedrijfsvoering	111
6.4	Paragraaf verbonden partijen	115
6.5	Paragraaf grondbeleid	117
6.6	Paragraaf financiering	119
6.7	Paragraaf Lokale heffingen	123
7	TOTAALOVERZICHT BATEN EN LASTEN	127
8	BIJLAGE	129

1 Algemeen

1 Algemeen

1.1 Algemene inleiding

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2012 aan.

De vorige begroting stond in het teken van de gevolgen van de economische recessie en de noodzaak tot bezuinigen. Het daarbij in gang gezette bezuinigingsplan blijkt een goede basis te zijn voor deze begroting. De onrust rond de euro, de haperende economie, de ontwikkeling van de woningmarkt (m.n. de gevolgen voor het grondbedrijf) en de onduidelijkheid rond het bestuursakkoord blijven echter zorgen voor onzekerheden, waarvan de gevolgen moeilijk zijn in te schatten. Inmiddels is voor de gemeenten wel een duidelijk trend zichtbaar van toenemende verantwoordelijkheden voor basisvoorzieningen en van relatief krappere budgettaire mogelijkheden. Wij zien hierin een alles behalve eenvoudige uitdaging, waarbij wij in het belang van onze burgers en stad, onze verantwoordelijkheid willen nemen en een goede rol willen vervullen.

Terwijl de onduidelijk over het “afgewezen” bestuursakkoord tussen Rijk en gemeenten en de uitwerking daarvan voortduurt, voelen we ons toch verantwoordelijk om waar mogelijk nu al voorbereidingen te treffen en te anticiperen op de taken, die gedecentraliseerd zullen gaan worden. Verder zijn we na de voorjaarsnota nog geconfronteerd met nieuwe financiële tegenvallers, waarvoor wij bij deze begroting voorstellen doen om deze zowel inhoudelijk als financieel-technisch in te bedden.

De voorliggende begroting is vooral een uitwerking van de voorjaarsnota en daarbij gemaakte inhoudelijke keuzes voor de komende jaren. In deze begroting wordt namelijk afgesproken wat we de komende periode willen en kunnen bereiken. In de afzonderlijke programma's wordt hierop ingegaan. Met de vaststelling van deze begroting stelt uw raad kaderstellend het jaarplan voor 2012 (afspraken, projecten en middelen) vast en autoriseert daarmee het college van burgemeester en wethouder voor de uitvoering hiervan. In de paragrafen wordt het beleid ten aanzien van het beheer toegelicht. In de paragraaf lokale heffingen vindt u een uiteenzetting van het tarievenbeleid.

In de afzonderlijke aanbiedingsbrief bij deze begroting wordt verder nog ingegaan op de zaken, die in de aanloop naar de behandeling van deze begroting nog aandacht vragen.

1.2 Behandelprocedure

Voor de behandeling van de programmabegroting 2012 wordt voorgesteld om grotendeels dezelfde procedure te volgen als de afgelopen jaren. Nieuw is echter een hooravond voor inwoners van Helmond en vertegenwoordigers van verenigingen en instellingen. Zij krijgen op 19 oktober de gelegenheid om hun mening te geven aan de raadsleden over de (concept) begroting voor 2012.

Raadsleden krijgen de gelegenheid om detail- en technische vragen te stellen over de programmabegroting. Deze bijeenkomst is gepland op donderdag 20 oktober 2011, aanvang 19.30 uur. De vragen zullen worden beantwoord door de leden van het managementteam. Het is niet de bedoeling dat in deze bijeenkomst bestuurlijke of beleidsmatige verklaringen worden afgelegd.

Als er bestuurlijke of beleidsmatige vragen worden gesteld, dan zullen deze worden doorverwezen naar de vergadering van donderdag 3 november 2011, aanvang 14.30 uur. In deze vergadering is de inhoudelijke behandeling van de programmabegroting 2012 gepland.

Voor deze behandeling wordt de volgende procedure voorgesteld:

14.30 uur: Aanvang raadsvergadering
14.30 – 17.15 uur: Mondelinge reactie van raadsfracties op de programmabegroting 2012
17.15 – 19.00 uur: Schorsing
19.00 – 22.00 uur: Beantwoording door het college en debat
22.00 uur: Stemming over moties, amendementen en programmabegroting, inclusief het afleggen van stemverklaringen.

1.3 Autorisatie en opzet begroting

Autorisatie

Bij deze begroting autoriseert de raad het college op het niveau van programma's voor het doen van uitgaven. Dit geldt afzonderlijk voor de totale begrotingsbudget per programma en voor het investeringsbudget per programma inclusief bijbehorende mutaties over reserves en de instelling van dekkingsreserves. Het college is daarmee bevoegd uitvoering te geven aan de doelstellingen van het betreffende programma. Voorwaarde daarbij is dat het college bij de besteding van de budgetten binnen de grenzen van de geautoriseerde budgetten blijft. Binnen deze grenzen is het college bevoegd om de wijze van besteding van een programmabudget aan te passen (uiteraard wel met inachtneming van de te bereiken resultaten van het betreffende programma). Bij de programmarekening legt het college verantwoording af aan de raad over de uitvoering (en dus de besteding van de budgetten en de bereikte resultaten) van het betreffende programma. Tussentijds wordt hierover gerapporteerd bij de Beraps.

Opzet begroting

Om afspraken en prestaties over jaren heen te kunnen volgen is afgesproken dat de indicatoren voor de maatschappelijke effecten en daarbij behorende streefwaarden in principe dezelfde blijven gedurende deze raadsperiode. Een wijziging van beleid kan natuurlijk wel een reden zijn om indicatoren toch aan te passen. De streefwaardes zijn gebaseerd op het coalitieprogramma en worden tussentijds niet aangepast. Voordeel hiervan is, dat het verloop doorlopend te relateren is aan de vertrekpunten van het begin van de raadsperiode. Hiertegenover staat, dat het realiteitsgehalte van de streefwaardes in de tijd op gespannen voet kan komen te staan met het werkelijk verloop.

Verder wordt er doorlopend naar gestreefd om de programmabegroting kwalitatief, zowel inhoudelijk als qua opzet, te verbeteren. Voor 2012 heeft dit geresulteerd in een iets compactere programmabegroting. Dit is onder ander mogelijk door onderdelen logischer te combineren en herhalingen te vermijden. Uiteraard blijven wij ook de komende jaren alert op verbetermogelijkheden.

2 Algemene beleidskaders

2 Algemene beleidskaders

2.1 Herziening Stadsvisie

De geldende stadsvisie (Helmond, Stad in Volle Vaart) is in juli 2004 vastgesteld en schetst een visie op Helmond tot 2015. In beginsel vormt deze visie nog steeds het kompas voor de toekomst. Zeker in de huidige situatie van Rijksbezuinigingen en minder economische groei is het echter de vraag of de in de stadsvisie gestelde doelen nog steeds van kracht zijn.

In het Coalitieprogramma 2010 — 2014 Samen Daadkrachtig is als voornemen opgenomen dat er een herziening van de stadsvisie komt. Deze nieuwe visie op de stad zal uiteraard in een zorgvuldig proces, met betrokkenheid van de gemeenteraad en de stad tot stand komen.

De reden voor het maken van een nieuwe visie op Helmond is het besef dat er een aantal kritische externe ontwikkelingen zijn, die een strategisch antwoord vragen voor de lange termijn ontwikkeling van Helmond.

De geldende stadsvisie geeft daarop onvoldoende antwoord. Alleen al de demografische ontwikkelingen en de ambities van Brainport 2020 vragen om een nadere bezinning op de toekomstige ontwikkelingen.

Het is altijd de kracht geweest van Helmond om gedurende een langere periode vast te houden aan een gezamenlijke ambitie. In dit licht zal een nieuwe visie op de stad in een zorgvuldig proces met betrokkenheid van de gemeenteraad en de stad tot stand moeten komen.

Op het moment dat deze programmabegroting wordt vastgesteld is het proces om te komen tot een nieuwe stadsvisie in volle gang. Vertrekkend vanaf een beschrijving van de externe ontwikkelingen die de grootste impact op Helmond hebben zullen de belangrijkste strategische vragen benoemd zijn waarop in de stadsvisie een antwoord geformuleerd moet worden. Samen met de inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zullen ambities voor Helmond in 2030 worden verkend en in 2012 aan de raad worden voorgelegd.

2.2 Coalitieprogramma 2010-2014

Het college van de coalitie CDA, VVD en SDOH - D66 - Helmondse Belangen is met enthousiasme, optimisme en realiteitszin aan de slag. Helmond is een stad met duidelijke ambities. De afgelopen decennia heeft Helmond een geweldige herstructurering ondergaan, die de stad nieuw elan en een nieuwe identiteit heeft gegeven. Maar het kan nog beter!

In toenemende mate worden projecten van enige omvang, die voor Helmond van belang zijn, op regionale en landelijke schaal bepaald. Dit vraagt om regionale afstemming en netwerken. We denken daarbij aan Brainport en BrabantStad, waarvan Helmond actief deel uitmaakt. We moeten het dus samen doen! Wij sturen dan ook aan op intensieve, resultaatgerichte samenwerking met de maatschappelijke partners. Zoals in het coalitieprogramma is verwoord wil dit college investeren in:

- **Mensen**
Samen met elkaar inventief en creatief individuen, organisaties en verenigingen sterker maken. Ondanks de bezuinigingen een solide sociaal stelsel in stand houden. Wij maken deze jaren werk van een veilige en leefbare stad.
- **Meedoen**
Werk is de beste remedie om uit de armoede te komen. Daarom wil het college inzetten op een

wezenlijke verhoging van de deelname van alle Helmonders aan het arbeidsproces. Naast betaald werk zijn vrijwilligerswerk en mantelzorg ook van onschatbare maatschappelijke betekenis.

- **Werkgelegenheid**
Helmond is een wezenlijk onderdeel van Brainport, de belangrijkste technologische regio van Nederland. Vanuit Helmond wordt sterk ingezet op zeer kansrijke sectoren als zorg, automotivie en food. Samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstututen is daarbij een sleutelwoord. Beschikbaarheid van bedrijventerreinen verdient een grote prioriteit.
- **Stedelijke kwaliteit**
Een prioriteit is het investeren in de stedelijke kwaliteit van onze stad. Voor het vestigingsklimaat van Helmond voor ondernemingen en burgers is dit van groot belang. Tegen deze achtergrond zijn de ontwikkeling van het centrum, de kanaalzone en een goede bereikbaarheid prioriteiten.
- **Kwaliteit van de wijken**
Fijn kunnen blijven wonen in je eigen wijk met adequate voorzieningen in de buurt. Daarbij gaat het om levensloopbestendige wijken met een veilige, schone en duurzame leefomgeving, zo veel mogelijk Helmonders moeten samen verantwoordelijkheid nemen voor de directe woonomgeving. Over het geheel moeten we ons beleid meer dan ooit richten op het versterken van de eigen kracht van mensen en op het mobiliseren van maatschappelijke steunsystemen rondom de mensen.
- **Veiligheid en leefbaarheid**
De hoofdlijnen van het masterplan veiligheid blijven overeind. Het betekent dat het ingezette beleid wordt voortgezet en dat gelet wordt op borging en sturing. Tegengaan van overlast en criminaliteit door jongeren, veilig in de buurt en veilig in huis blijven de prioriteiten. Uit de scores uit de veiligheidsindex blijkt dat de resultaten op de thema's woninginbraak, jeugdoverlast/jeugdcriminaliteit en hennepsteelt/handel reden geven tot zorg. De aanpak op deze thema's wordt bijgesteld dan wel geïntensiveerd. Bij het thema woninginbraak heeft de politie al het voortouw genomen. In sub-regionaal verband wordt onderzocht of en zo ja hoe we als gemeenten kunnen bijdragen.
De bestrijding jeugdoverlast/jeugdcriminaliteit wordt strakker gestuurd (zie aanpak programma 1). De aanpak hennepsteelt/hennephandel wordt in B-5 verband opgepakt.

2.3 Strategische Koers / Brabantstad

2.3.1 Strategische koers (Strategische investeringen)

Doel van de strategische koers is om tijdig in te kunnen spelen op belangrijke toekomstige ontwikkelingen en majeure knelpunten. Op basis hiervan is destijds besloten om voor vier thema's, die naar verwachting een grote financiële impact zullen hebben, middelen te gaan reserveren. Kenmerkend voor deze thema's was dat de oplossing cq realisatie hiervan de gemeentelijk mogelijkheden overstijgen. Bij de begrotingsbehandeling 2011 is Sport als extra thema toegevoegd. Bij de voorjaarsnota is ingestemd met een extra storting van € 1 miljoen in de reserve strategische investeringen om de ambities van dit thema kracht bij te zetten.

Met de vorming van één reserve is het mogelijk om deze aandachtgebieden integraal te benaderen. Hiermee worden kansen benut door mogelijkheden en middelen (bijvoorbeeld cofinanciering) te matchen, wanneer die zich voordoen. Door deze aanpak hebben we enerzijds mogelijkheden en middelen in huis om

benodigde cofinanciering te realiseren en anderzijds is Helmond hierdoor voor derden een aantrekkelijke partner om met deze cofinanciering gezamenlijke doelstellingen te realiseren. De reikwijdte van Strategische Investeringsprojecten is in sterke mate afhankelijk van de te verwerven subsidies. Door te focussen op een lange termijnvisie en door de beschikbaarheid van middelen voor cofinanciering zijn we in staat (geweest) om aanzienlijke bijdragen van derden (m.n. andere overheden) te realiseren. Zoals aangegeven bij de voorjaarsnota lopen de geplande projecten en de benodigde middelen tot en met 2015 in de pas en zijn als zodanig verwerkt in het investeringsprogramma. De investeringen in de Kanaalzone zijn in dit verband sluitpost; hierdoor zijn er momenteel geen middelen hiervoor beschikbaar vanuit deze reserve.

Vervolgkoers na 2015

De strategische aanpak en de werking van de reserves strategische investeringen heeft zich afgelopen periode bewezen. Voortzetting van eenzelfde werkwijze voor de periode na 2015 lijkt voor de hand te liggen. De slagvaardigheid in die periode is echter in belangrijke mate afhankelijk de mate waarin we nu (komend jaar) hierop anticiperen. Om tot een verantwoorde keuze te komen stellen wij voor om aansluiting te zoeken bij de herijking van de Stadsvisie (afronding begin 2012) en vervolgens hierop de majeure prioriteiten te baseren. Afhankelijk van de omvang en de mate waarin de haalbaarheid van deze prioriteiten afhankelijk is van cofinanciering, kan dan bij de voorjaarsnota 2012 de vervolgkoers voor strategische investeringen bepaald worden

2.3.2 Brabantstad (Samen Investeren Brabantstad en Agenda van Brabant)

In de voorjaarsnota 2011 is een overzicht gepresenteerd van alle Samen Investeren projecten. Zoals bekend zijn voor alle Helmondse projecten beschikkingen ontvangen. Voor alle beschikte projecten is voldaan aan de voorwaarde dat per 1 januari 2011 gestart moest zijn met de uitvoering. Vanwege de aanzuigende werking (multiplier-effect) van de gemeentelijk bijdrage en de werking ervan als crisismaatregel is eerder in het coalitieprogramma "Samen daadkrachtig" ingestoken op het vasthouden aan het programma Samen Investeren. De investeringsprojecten van Samen Investeren zijn geïntegreerd in het investeringsprogramma en in de overzichten per programma. Voor een totaaloverzicht wordt verwezen naar bijlage 2 van de voorjaarsnota.

Agenda van Brabant.

Op 27 april 2010 hebben Gedeputeerde Staten de Agenda van Brabant gepresenteerd. Deze bevat een visie op de kernopgaven voor Brabant, en is gekoppeld aan opvattingen over de provinciale kerntaken en een investeringsstrategie met betrekking tot middelen uit de verkoop van de Essent aandelen. In de investeringsstrategie kiezen GS voor een andere aanpak dan bij Samen Investeren. Voor 4 investeringsdomeinen (duurzame innovatie en slimme ambachtelijkheid; leefklimaat en topvoorzieningen; Brabants mozaïek; natuur en landschap) zijn door GS investeringsvoorstellen gemaakt voor een 1^e tranche (278,9 mln). Voor het domein "bereikbare regio" wordt jaarlijks 50 mln gereserveerd in een spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur. Voor Helmond zijn de reserveringen met betrekking tot elektrisch rijden en Brabantstad Culturele Hoofdstad 2018 relevant. Verder is bij het spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur uitgesproken dat de Noordoost Tangent prioritair is. Deze voorstellen zijn eind 2010 vastgesteld en worden door GS in 2011 uitgewerkt met maatschappelijke en bestuurlijke partners tot concrete projecten.

Uit het Bestuursakkoord "Tien voor Brabant" dat op 6 april 2011 bekend is gemaakt blijkt dat de Agenda van Brabant de basis zal vormen voor het te voeren beleid. Ook wil de coalitie blijven samenwerken in Brabantstad. Voor de periode 2012-2020 wordt door het bestuurlijk netwerk Brabantstad, waar ook

Helmond als B5 stad deel van uitmaakt, een Strategisch Agenda ontwikkeld. Uit het Bestuursakkoord blijkt verder dat voorstellen voor de 2^e tranche zullen worden ontwikkeld nadat de verdere opbrengst van de verkoop van Essent ook daadwerkelijk gerealiseerd is.

2.4 Bestuurlijke ontwikkelingen

Visie

Gemeenten functioneren niet los van elkaar maar maken deel uit van een bestuurlijke omgeving waarin een interactie plaatsvindt op basis van formele kaders maar ook bij de invulling van beleidsopgaven. In toenemende mate is er sprake van verwevenheid met het maatschappelijk middenveld en burgers. Gezamenlijk moeten concrete problemen aangepakt worden. Samenwerking is nodig, ook tussen gemeenten. Daarbij zijn voor de overheid verschillende rollen te onderkennen: strategiebepaling, beleidssynchronisatie, proces- en projectsturing en dienstverlening. Netwerksturing wordt steeds belangrijker. Concreet is dat zichtbaar gemaakt bij de ontwikkeling van het Brainport concept waarbij de Triple Helix aansturing centraal staat.

Bij de ontwikkeling van de Regionale Agenda SRE 2011-2014 is het begrip multilevel governance geïntroduceerd waarbij opgemerkt wordt dat overheden vaak op verschillende schaalniveaus opereren. Die complexiteit leidt tot een diffuus beeld waarbij ook onderscheid te maken is op het invulling geven aan samenwerking op het niveau van beleidsontwikkeling en – beleidsvoering enerzijds en bedrijfsvoering anderzijds. Beide zaken spelen zowel op het niveau van Brabantstad/B5, binnen het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, in relatie met Eindhoven, de campusgemeenten en de Peelgemeenten. Helmond pakt die regionale rol en verwacht ook van andere gemeenten dat zij hun bijdragen in regionaal verband leveren. Belangrijk bindmiddel is de gezamenlijk onderschreven visie op Brainport 2020. Om Brainport door te ontwikkelen tot een concurrerende toptechnologieregio zullen snel stappen gezet moeten worden.

Relevant daarbij is de uitwerking van het voornemen van het Rijk om prioriteit te geven aan de stedelijke regio's rond de mainports, greenports en de Brainport (regio Eindhoven-Helmond) en hiervoor een gebiedsgerichte, programmatische urgentieaanpak te ontwikkelen, zoals aangekondigd in de concept Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (augustus 2011). Ook de uitwerking van het economisch beleid gericht op stimulering van de topsectoren (waaronder agrofood en high tech materialen en systemen) is van belang.

Samen met Eindhoven neemt Helmond een bijzondere plaats in als het gaat om samenwerking met het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven. Het SRE is het bindend element tussen de 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant. De steden hebben hierbij een initiërende rol. Zo valt ook te duiden het initiatief om samen met de gemeenten Best, Eindhoven en Veldhoven de samenwerking tussen de campusgemeenten inhoud te geven. De realisering van de Brainportdoelstellingen wordt daarmee versterkt. De samenwerking met de Peelgemeenten is gericht op versterking van de bestuurskracht en efficiencyvoordelen. Binnen Zuidoost-Brabant bestaan inmiddels meer subregionale samenwerkingsvormen, die hetzelfde karakter hebben. Bestuurlijk gezien wordt daarvoor ook ruimte gemaakt. Wel is van belang dat strategiebepaling en beleidssynchronisatie op het niveau van Zuidoost-Brabant inhoud blijven krijgen.

Als het gaat om samenwerkingsvormen is er sprake van een groeimodel waarbij de inhoud voorop staat. Afhankelijk van de te behartigen onderwerpen worden bestuurlijke samenwerkingsrelaties aangegaan. Vormgeving van samenwerkingsrelaties is volgend en mag niet belemmerend zijn voor de realisering van beleid. Dat vraagt bijzondere aandacht voor de wijze waarop de betrokkenheid van de gemeenteraad bij vormen van regionale samenwerking verbeterd kan worden, zeker nu er sprake is van een intensivering van

de samenwerkingsvormen. Op dit punt willen wij komen tot een aantal aanbevelingen, dat met de raadscommissie Algemeen en Bestuurlijke Aangelegenheden besproken zullen worden.

Ontwikkelingen

Kort voor de zomervakantie is door het kabinet aan de Tweede Kamer toegestuurd het vernieuwde Beleidskader gemeentelijke herindeling. De belangrijkste criteria zijn draagvlak bij de gemeenteraden, inhoudelijke noodzaak en urgentie. Binnen Zuidoost-Brabant is dit thans niet aan de orde. In het najaar van 2011 wordt van het Rijk een toekomstvisie verwacht op de toekomst van de Wgr-plus gebieden. Dit zal het SRE raken als besloten wordt tot opheffing van de wettelijke status, hetgeen op zijn vroegst in 2013 het geval zal kunnen zijn. Inhoudelijk blijven er vele aanknopingspunten om te blijven samenwerken; zo nodig zullen daarover in een later stadium aanvullende afspraken gemaakt moeten worden.

Op 30 juni 2011 is door de regioraad SRE de Regionale Agenda 2011-2014 vastgesteld. Afgesproken is dat een verfijningoperatie uitgevoerd zal worden waarvan de resultaten zullen worden neergelegd in het Werkprogramma 2012. De financiële gevolgen zullen vertaald worden in een aanpassing van de begroting 2012.

De begin 2011 opgestarte verkenning naar de samenwerking tussen de campusgemeenten tussen Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven heeft kort voor de zomervakantie 2011 geleid tot een tussenrapportage. Inhoudelijke uitwerking vindt plaats in het najaar van 2011 en zal uitmonden in een samenwerkingsconvenant. Geopteerd wordt voor een lichte samenwerkingsconstructie om deze vorm van netwerksamenwerking alle ruimte te bieden. Eind 2011 zullen de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt kunnen worden. Onze doelstelling is om middels herschikking van in te zetten middelen voor regionale samenwerking geheel of ten dele in de bekostiging te voorzien. Voorstellen daarover zullen wij nog aan de gemeenteraad voorleggen

In de raadsinformatiebrief van 22 maart 2011 is melding gemaakt van het onderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden met de Peelgemeenten. In 8 oriënterende business cases is onderzocht of intergemeentelijke samenwerking voordelen biedt voor alle betrokken gemeenten. Deze voordelen zijn vooral te vinden in het verbeteren van de kwaliteit en coninuiteit, het verminderen van de kwetsbaarheid en het reduceren van kosten. De business cases bieden daarnaast perspectief op het delen van kennis en het versterken van de positie van de Peel in de regio Zuidoost-Brabant. Met de verschillende colleges van burgemeester en wethouders zal hierover in het najaar van 2011 nog beraad plaatsvinden. Uw raad informeren wij over de voortgang en de resultaten in de raadscommissies en middels de Beraps. Indien van toepassing zullen we ook voorstellen aan uw raad voorleggen.

3 Algemene financiële kaders

3 Algemene financiële kaders

3.1 Beleidsruimte begroting 2012 en het meerjarenperspectief

Bij de bepaling van de financiële beleidsruimte en het meerjarenperspectief zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd. Voor de jaren na 2012 is rekening gehouden met een constant loon- en prijsniveau; voor wat betreft de ontwikkeling van het aantal woningen en inwoners is uitgegaan van het volgende verloop:

Tabel prognose woningen en inwoners 2011 t/m 2015

	aantal woningen	aantal inwoners
per 1-1-2011	37.958	88.575
toename	425	600
per 1-1-2012	38.383	89.175
toename	425	575
per 1-1-2013	38.808	89.750
toename	425	575
per 1-1-2014	39.233	90.325
toename	425	550
per 1-1-2015	39.658	90.875

De werkelijke woningproductie is afhankelijk van de regionale afspraken en de ontwikkelingen op de woningmarkt. Tot nu toe was het uitgangspunt om minimaal 1% jaarlijks aan de woningvoorraad toe te voegen (350 woningen), terwijl bij een meer substantiële economische groei uitgegaan werd van een percentage van 2% (700 woningen). De gehanteerde prognoses voor de komende 4 jaar laten als gevolg van de recessie een gemiddelde zien, dat in de buurt ligt van de 425 woningen.

3.1.1 Financieel perspectief

Het financieel beleid is er op gericht om binnen de beschikbare middelen zo veel mogelijk ambities te realiseren en daarbij zoveel mogelijk aan te sluiten bij de prioriteiten van het coalitieprogramma. Bij de realisatie hiervan zal er altijd spanning blijven tussen de ambities en de beschikbare middelen.

Het financiële perspectief van de gemeente is dan ook een bepalende factor voor de reikwijdte en het realiteitsgehalte van de gemeentelijke ambities.

Het meerjarenperspectief geeft het volgende verloop te zien:

Tabel meerjarenperspectief

	2012	2013	2014	2015
Resumé meerjarenperspectief bij begroting 2011:				
Taakstelling ombuigingsronde 2011	-2.193.380	-2.196.001	-2.196.001	
Tussentijdse bijstellingen o.a. overdrachtdossier en autonome ontwikkelingen 2014	-2.032.777	-2.853.220	-4.166.698	
	-4.226.157	-5.049.221	-6.362.699	
Intensiveringen begroting 2011	-3.179.000	-1.921.500	-1.911.500	
Bezuinigingen begroting 2011	8.970.400	10.446.000	13.051.000	
	1.565.243	3.475.279	4.776.801	
Inzet incidentele middelen jaarrekening 2009	684.757	1.024.721	1.973.199	
Meerjarenperspectief begroting 2011 excl rijkskortingen	2.250.000	4.500.000	6.750.000	6.750.000
Actualisatie meerjarenperspectief Voorjaarsnota 2011:				
Bijstelling a.g.v. nieuwe areaalgegevens	33.000	-10.000	12.000	
Autonome ontwikkelingen 2014			-1.250.000	-1.250.000
Autonome ontwikkelingen 2015				-1.250.000
Bijstelling gemeentefonds diverse ontwikkelingen VJN 2011	-1.243.000	-2.090.000	-1.855.000	-2.854.000
Bijstelling begroting 2012:				
Bijstelling gemeentefonds meicirculaire 2011	823.000	875.000	429.000	208.000
Besluitvorming VJN 2011 intensiveringen (zie 3.1.5.)	-4.305.000	-316.000	-100.000	-400.000
Inzet incidentele middelen (zie 3.1.6.)	4.305.000	316.000	100.000	400.000
Normering lokaal inkomensbeleid	-327.000	-327.000	-327.000	-327.000
Decentralisaties en overige risico's	-1.536.000	-2.948.000	-3.759.000	-1.277.000
idem : Rijkskortingen overgangsjaar 2012	p.m.	0	0	0
Bijgesteld meerjarenperspectief	0	0	0	0

3.1.2 Ontwikkeling meerjarenperspectief.

Meerjarenperspectief bij voorjaarsnota 2011.

Bij de behandeling van de programmabegroting 2011 was er grote onduidelijkheid over de hoogte van het gemeentefonds voor de jaren 2012 t/m 2015. Aangenomen werd dat er een nullijn voor het gemeentefonds zou worden gehanteerd met alleen een vergoeding voor loon- en prijsinflatie. Helaas is dit een te optimistische aanname geweest en is de groei van het accres niet voldoende om de verwachte inflatiestijgingen op te vangen. Het, op basis van de op dat moment beschikbare cijfers, structurele tekort in 2015 is meegenomen in het meerjarenperspectief.

Bovenstaande betekende ook dat het gemeentefonds niet steeg ter afdekking van een aantal jaarlijkse autonome ontwikkelingen (zoals areaaluitbreiding en kapitaallasten). Dit betekende dat de structurele stijgende lasten van circa € 1,25 miljoen per jaar in 2014 en 2015 structureel afgedekt dienden te worden in het meerjarenperspectief. In de programmabegroting 2011 waren deze kosten voor 2014 voorlopig nog incidenteel afgedekt.

Actualisering meerjarenperspectief.

Hierbij is het meerjarenperspectief van de voorjaarsnota 2011 aangevuld met bijstellingen begroting 2012, namelijk:

- In de meicirculaire 2011 zijn de laatste ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds opgenomen. Door het kabinet was aangegeven dat vaststelling van het bestuursakkoord daarbij een voorwaarde was. Zoals bekend is het bestuursakkoord niet volledig overgenomen. In eerste

instantie was er in de ogen van minister Donner geen sprake meer van een bestuursakkoord, naderhand is dit door de minister en het kabinet genuanceerd. De verhoging van het nominaal accres zoals opgenomen in de meicirculaire blijft gehandhaafd en is in de berekeningen van het gemeentefonds meegenomen. Verder is er een aantal maatstaven in deze circulaire bijgesteld. Daartegenover staat een stijging van de reservering voor loon- en prijsinflatie. Per saldo leidt dit voor dit onderdeel van het gemeentefonds tot een lichte structurele stijging van € 248.000.

- Hiertegenover staat een tegenvaller van de rijkskorting als gevolg van normering lokaal inkomensbeleid van € 327.000, die in deze begroting moet worden opgevangen.
- Uiteraard zijn in deze begroting en het meerjarenperspectief ook de voorgenomen intensiveringen inclusief bijbehorende dekking verwerkt.
- Verder wordt bij deze begroting voorgesteld om de post risico's voor 2012 (overgangsjaar) eenmalig te benutten voor de inbedding van gerichte specifieke rijkskortingen. In het meerjarenperspectief is deze achtervang als p.m. opgenomen.

Op basis hiervan kunnen we uitgaan van een sluitend meerjarenperspectief.

3.1.3 Specifieke gerichte rijksbezuinigingen

Bij de bepaling van de omvang van het vastgestelde bezuinigingsprogramma was voorwaarde, dat de kortingen op doeluitkeringen 1 op 1 doorgelaten worden naar desbetreffend beleidsterrein. Daarmee zijn we volgend op het rijksbeleid en wordt voorkomen, dat we rijksmaatregelen financieel gaan repareren en beleid inhoudelijk continueren. Het doorzetten van deze kortingen past in de tendens van de terugtrekkende overheid. In het bestuursakkoord is namelijk ook een duidelijke trend zichtbaar van toenemende gemeentelijke verantwoordelijkheden voor basisvoorzieningen en van relatief krappere budgettaire mogelijkheden. Door de terugtrekkende overheid, de toenemende verantwoordelijkheid voor de echte basisvoorzieningen en krappere budgettaire mogelijkheden wordt een trendbreuk voorzien. Door de prioriteit van de basisvoorzieningen zal er namelijk geen of minder ruimte zijn voor allerlei zaken, die we tot nu nog als gemeentelijke taak zagen en faciliteerden. Dit stelt ons de komende jaren voor lastige keuzes. Dit manifesteert zich nu ook bij de recente rijkskortingen, waarmee we na de voorjaarsnota geconfronteerd zijn. In dit verband noemen we:

- de Van Montfransmiddelen ad € 400.000;
- de middelen voor leefbaarheid en veiligheid ad € 270.000;
- de middelen maatschappelijke opvang ad € 287.000 (dit bovenop de € 270.000 ingaande 2012, waarmee in het lopende bezuinigingsprogramma reeds rekening gehouden is bij de begroting 2011);
- de middelen voor schuldhulpverlening € 134.000

Het 1 op 1 doorkorten van de hieruit betaalde activiteiten vraagt zorgvuldigheid en vergt tijd om door te voeren. Daarom wordt bij deze begroting voorgesteld om 2012 waar nodig te benutten als overgangsjaar en de financiële nadelen van deze vertraging eenmalig af te dekken. Uitgangspunt is volledige realisatie ingaande 2013. Over de mogelijke consequenties zullen wij u informeren bij de voorjaarsnota 2012.

Daarnaast worden we geconfronteerd met een korting in verband met "Normering lokaal inkomensbeleid" van € 327.000. Alle gemeenten worden ingaande 2012 gekort in verband met een vermeend voordeel, doordat inkomensondersteunende maatregelen boven 110% van het wettelijk minimumloon niet meer zijn toegestaan. Omdat de gemeente Helmond geen regelingen boven de 110% heeft, is deze korting niet 1 op 1 door te voeren en is deze afgedekt binnen deze begroting.

Tijdens de onderhandelingen over een bestuursakkoord is een aangekondigde korting van € 100 mln (inschatting voor Helmond € 500.000 per jaar) in verband met de instelling van de regionale

uitvoeringsdiensten (RUD's) door de minister ongedaan gemaakt. Na niet-overname van het bestuursakkoord heeft de minister medegedeeld deze korting alsnog door te voeren en deze middelen te reserveren als achtervang voor het onderdeel "Werk". De VNG geeft aan, dat hierover geen overeenstemming is en dat de mededeling van de minister geen status heeft.

Alles overziend worden we geconfronteerd met een aanhoudende reeks van rijksbezuinigingen, die zijn weerslag zal gaan hebben in vermindering en wegvallen van vertrouwde en veelal gewaardeerde voorzieningen en activiteiten. Het einde lijkt nog niet in zicht en aanvullende bezuinigingen na 2012 worden niet uitgesloten. Deze ontwikkelingen baren ons zorgen. De gevolgen van deze keuzes volgen we op de voet en wij zullen u met name bij de voorjaarsnota 2012 hierover informeren.

3.1.4 Vastgesteld bezuinigingsprogramma

Voorwaarde hierbij is en blijft de volledige effectuering van het bezuinigingsprogramma van € 13 miljoen in de periode tot en met 2014. Deze voorgenomen bezuinigingen lopen overigens volgens plan. Beleidsafpraak daarbij is, dat de kortingen op doeluitkeringen 1 op 1 doorgelaten worden naar desbetreffend beleidsveld. Daarnaast blijven de onzekerheden voortvloeiend uit het regeerakkoord en het "bestuurakkoord" de aandacht vragen. Uitvoering van het bestuursakkoord stelt ons voor grote uitdagingen, waarbij omvangrijke kortingen vertaald moeten worden in nieuwe en gedecentraliseerde taken. (zie hiervoor onderdeel: Bedreigingen en onzekerheden)

Progr.	Prod.		Bezuinigingsvoorstellen	2011	2012	2013	2014
1	140	140.10	Brandweer / reg veiligheidsdienst (obv 10%)	250.000	500.000	500.000	500.000
2	602	602.10	Toeslag WWB	250.000	250.000	250.000	250.000
	602	602.10	Taakstelling WWB				850.000
	603	602.20	Bijzondere bijstand			30.000	30.000
	618	618.20	Atlant	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
3	630	630.10	Subsidiering professionele organisaties	304.000	700.520	655.000	655.000
	630	650.10	Flexibele budgetten	100.000	100.000	100.000	100.000
	630	630.35	Integratiesubsidies	86.000	93.000	93.000	93.000
	630	630.30	Vrijwilligerskaart	13.000	37.480	83.000	83.000
	630	div.	Ombuigingen t.b.v. WMO	49.000	366.000	990.000	990.000
	691	691.05	Persoonsgebondenbudget WMO	160.000	160.000	160.000	160.000
	698	698.10	Subsidies MO/VB/OGGZ(brede doeluitkering): 10%		270.000	270.000	270.000
	710	710.10	Inwonersbijdrage aan GGD	70.000	94.000	118.000	140.000
	970	970.10	Terugloop gemeentefondsuitkering WMO	-782.000	-782.000	-782.000	-782.000
	980	980.20	Dekking reserve WMO	782.000	326.000	102.000	102.000
4	460	460.10	Schoolbegeleiding	140.000	285.000	285.000	285.000
	465	465.05	Leerlingenvervoer			100.000	100.000
	465	465.05	Idem, verlaging budgetten onvoorzien 2011	100.000	200.000	100.000	100.000
	477	477.05	Ombuigingen t.b.v. WMO	20.000	90.000	90.000	90.000
	475	475.05	ROC Halvering cursusaanbod	40.000	40.000	40.000	40.000
			<i>Subtotaal bezuinigingsvoorstellen</i>	<i>2.582.000</i>	<i>3.730.000</i>	<i>4.184.000</i>	<i>5.056.000</i>

Progr.	Prod.		Bezuinigingsvoorstellen	2011	2012	2013	2014
			<i>Subtotaal bezuinigingsvoorstellen</i>	<i>2.582.000</i>	<i>3.730.000</i>	<i>4.184.000</i>	<i>5.056.000</i>
5	502	502.05	Subsidie Kunstkwartier	50.000	50.000	50.000	50.000
	505	505.05	Beeldende kunst		64.400		
	505	505.10	Beeldende kunst		14.800	14.800	14.800
	520	520.05	Bibliotheek: centraliseren		340.000	340.000	340.000
	520	520.05	Bibliotheek: tarieven volwassenen		60.000	60.000	60.000
	510	510.05	Beheer kasteel	15.000	25.000	25.000	25.000
	540	540.05	Budget leisure gerelateerde activiteiten	20.000	20.000	20.000	20.000
	542	542.15	Brabantstad Culturele Hoofdstad	9.000	9.000	9.000	9.000
	542	542.15	Subsidie 0492 Carat podium Markt		10.000	10.000	10.000
	542	542.15	Subsidiëring projecten Cultuurparticipatie	58.000			
	div.	div.	Loon en prijscompensatie 2012		50.000	50.000	50.000
6	550	550.40	Sport: accommodaties + subsidieverstrekking	170.000	170.000	170.000	170.000
	572	572.05	Berkendonk: beheer en onderhoud	40.000	40.000	40.000	40.000
7	340	340.15	Jaarlijkse sponsoractiviteiten	22.000	22.000	22.000	22.000
	340	340.15	Centrumgerelateerde activiteiten	11.000	11.000	11.000	11.000
8	830	830.10	Externe kosten planontwikkeling	65.000	65.000	65.000	65.000
	840	840.10	Dag van de Architectuur	3.500	3.500	3.500	3.500
	840	840.10	Bouwleges	100.000	100.000	100.000	100.000
	div.	div.	Samenvoegen informatiecentra	80.000	80.000	80.000	80.000
11	210	210.30	Openbare Verlichting	12.500	12.500	12.500	12.500
	210	210.15	Externe inspectie wegen	12.000	12.000	12.000	12.000
	210	210.10	Herstraten	50.000	50.000	50.000	50.000
	230	230.10	Parkeerexploitatie	500.000	500.000	500.000	500.000
	260	260.10	ANWB-bewegwijzering	12.500	12.500	12.500	12.500
	260	260.20	Vervangen verkeersborden	15.000	15.000	15.000	15.000
	260	260.20	Bebording	10.000	10.000	10.000	10.000
	260	260.30	Vervanging VRI's	100.000	100.000	100.000	100.000
	div.	div.	Catalogi inrichting openbare ruimten				50.000
	580	580.10	Luisbestrijding	10.000	10.000	10.000	10.000
	580	div.	Vervangingen OV, verhardingen en plantsoenen	60.000	60.000	60.000	60.000
12	730	730.10	Kostentoerekening afvalstoffenheffing	64.500	64.500	64.500	64.500
	780	780.20	Regionaal milieuwerkprogramma (MWP)			160.000	160.000
	780	780.20	Idem, t.l.v. incidentele middelen 2012	100.000	160.000		
	780	780.10	NatuurMilieueducatieCentrumHelmond		50.000	50.000	50.000
	780	780.10	Idem, 2011 t.l.v. reserve investeringsimpuls	50.000			
13	020	020.10	Inwonerbijdrage aan SRE	105.000	141.000	177.000	210.000
	210	210.30	Schadeverhaal	20.000	20.000	20.000	20.000
	930	930.10	Jaarschijf 2014 IVP 2011-2014				600.000
	918	918.10	Taakstelling inkoopvoordelen	50.000	100.000	150.000	200.000
	025	025.10	Telefoonkosten: vermelding in gidsen e.d	10.000	10.000	10.000	10.000
	div.	div.	Areaalcompensatie 2011	168.200	168.200	168.200	168.200
	918	918.10	Personele reductie	900.000	1.800.000	2.700.000	3.600.000
AD	940	940.10	Post onvoorzien structureel	100.000	200.000	300.000	400.000
	970	970.10	Uitkering gemeentefonds (ivm leerlingenbijdrage)		20.000	20.000	20.000
	960	960.40	Precariorechten	20.000	20.000	20.000	20.000
	960	960.10	Amendement 2011-1 tarieven hondenbelasting	20.000	20.000	20.000	20.000
	960	960.10	Amendement 2011-1 verlaging onvoorzien	120.000	120.000	120.000	120.000
	960	960.10	Controle hondenbelasting	30.000	30.000	30.000	30.000
	970	970.10	Prijscompensatie 2011	400.000	400.000	400.000	400.000
			Totaal bezuinigingsvoorstellen	6.165.200	8.970.400	10.446.000	13.051.000

Personele bezuinigingen

Onze organisatie heeft de opdracht om in de periode 2011-2014 een bezuiniging op de personele formatie te realiseren van 10%, hetgeen neerkomt op een totaalbedrag van € 3,6 miljoen; gemiddeld € 900.000 per jaar. De gemeente heeft zich voor deze periode gecommitteerd aan een werkgarantie voor alle 'vaste' medewerkers, dat wil zeggen dat er als gevolg van de bezuinigingsmaatregelen geen gedwongen ontslagen zullen vallen. Er geldt voor deze medewerkers echter geen functieggarantie. De opdracht is voortvarend opgepakt. De bezuiniging voor 2011 (ad € 0,9 miljoen) wordt gerealiseerd met een reductie van ca. 16 fte. Voor de periode 2012-2014 resteert daardoor nog een taakstelling van € 2,7 miljoen, waarvan in principe € 900.000 in 2012 gerealiseerd gaat worden. De realisatie van de taakstelling 2012 is al gedeeltelijk concreet. Dit is mogelijk o.a. door het benutten van vacatureruimte en van leeftijdgebonden uitstroom.

Daarnaast wordt het ook ingevuld door het laten vervallen van formatieplaatsen, waarbij voor de medewerkers met de ondersteuning van LoCoMotief (het interne Loopbaan- en mobiliteitscentrum), een andere werkplek binnen onze organisatie gevonden zal moeten worden. Zorgvuldigheid en kwaliteitsbehoud van onze organisatie zijn hierbij belangrijke aandachtspunten.

3.1.5 Intensiveringen

Op basis van de ambities bij de voorjaarsnota zijn de volgende intensiveringen nieuw beleid in de programmabegroting 2012 opgenomen.

Tabel intensiveringsvoorstellen

Progr.	Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
2	603	Langdurigheidstoelage	121.000	121.000	121.000	0
2	603	Idem dekking formatieruimte	21.000-	21.000-	21.000-	0
2	603	Bijzondere bijstand: uitvoering	30.000	30.000	30.000	0
2	603	idem dekking formatieruimte	30.000-	30.000-	30.000-	0
2	ntb	ID-banen	1.525.000			
2	ntb	Lets Ruilwinkel	20.000			0
4	465	Leerlingenvervoer	100.000	100.000	100.000	100.000
4	465	Idem dekking onvoorzien structureel 2011	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
5	510	Gemeentemuseum: digitalisering collecties	10.000	10.000	10.000	10.000
5	510	Dekking: I&A-middelen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
5	525	Kermis: onderzoek	50.000			
5	542	Brabant Culturele hoofdstad	200.000	200.000		
5	ntb	Beroepsonderwijs: drijvend podium	25.000			
5	ntb	Rondje Helmond	25.000	25.000		
6	572	Berkendonk	200.000			
6	572	Dekking: exploitatie Berkeendonk	-200.000			
6	550	Strategische investeringen: sport	1.000.000			
7	340	Centrummanagement: voortzetting 2012	50.000			
7	340	Brainport bijdrage 2015				400.000
8	825	Ecologische verbindingzone	180.000			
8	850	Startersleningen	1.000.000			
11	210	Recognities NS	85.000	85.000	85.000	85.000
11	210	Idem: dekking ruimte IVP reële planning	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
11	210	Idem vrijval incidentele ruimte	-130.000	-9.000		
11	230	Tijdelijke fietsenstalling "Postkantoor"	28.000	18.000	18.000	18.000
11	230	Tijdelijke fietsenstalling: dekking vastgoed	-28.000	-18.000	-18.000	-18.000
12	780	Bijdrage milieudienst	260.000			
13	ntb	Virtueel Helmond: uitvoering (0,5 fte)	45.000	45.000	45.000	45.000
13	ntb	Idem dekking formatieruimte	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
13	ntb	Bestuurlijke aanpak criminaliteit: (0,5 fte)	60.000	60.000	60.000	60.000
13	ntb	Idem dekking formatieruimte	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
TOTAAL intensiveringen			4.305.000	316.000	100.000	400.000

Deze voorstellen worden in de programma's toegelicht, waarbij deze intensiveringen in perspectief worden geplaatst.

3.1.6 Inzet incidentele middelen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de beschikbare incidentele middelen voor de begroting en hoe deze ingezet zijn.

Recapitulatie inzet incidentele middelen begroting 2012	2012	2013	2014	2015	Totaal
Ruimte:					
Saldo jaarrekening 2010	506.000				506.000
Vrijval reserves	6.908.000				6.908.000
Vrijval incidentele middelen begroting 2011 jaarschijf 2014	1.250.000				1.250.000
Vrijval incidentele dekking leerlingenvervoer	300.000				300.000
Inzet:					0
Inzet incidentele middelen in programmabegroting	-4.305.000	-316.000	-100.000	-400.000	-5.121.000
Inzet incidentele middelen in IVP	-427.250	-2.827.250	-550.000	-38.500	-3.843.000
Totaal bijstellingen / verloop	4.231.750	-3.143.250	-650.000	-438.500	-

Voor intensiveringen in de begroting wordt € 5.121.000 ingezet en voor intensiveringen in het IVP € 3.843.00.

3.2 Bedreigingen en onzekerheden

3.2.1 Economische situatie / gemeentefonds

Bij de voorbereiding van deze begroting is verder duidelijk geworden, dat het hoopgevende perspectief van de voorjaarsnota inmiddels totaal veranderd is.

Lag bij de voorjaarsnota economisch herstel nog in het verschiep; op dit moment zijn de vooruitzichten somberder. Gevreesd wordt voor een nieuwe recessie.

Dit wordt nog eens versterkt door de onrust rond de euro, de stagnatie van de woningmarkt (met gevolgen voor het grondbedrijf), het teruglopende consumentenvertrouwen en het ontbreken van adequate maatregelen in Europees verband. De onzekerheden en tegenvallers stapelen zich momenteel zodanig op, dat de regering aanvullende bezuinigingen na 2012 niet uitsluit. Uiteraard zal dit dan ook gevolgen hebben voor de gemeenten (m.n. op het gemeentefonds).

3.2.2 Wet werk en bijstand: aantal uitkeringsgerechtigden

Door de economische ontwikkeling is het beroep op de bijstand hoog. In de systematiek van de compensatie van de bijstandskosten kunnen de gemeenten ingeval het gemeentelijk aandeel 10% van de kosten overstijgt een beroep doen op een aanvullende uitkering. Voor het jaar 2009 heeft Helmond met succes een beroep hierop gedaan. Het verzoek voor 2010 is nog in behandeling. Het Rijk heeft landelijk echter slechts € 9 miljoen beschikbaar, waardoor (volledige) compensatie alles behalve zeker is. Bovendien wordt de kans ook verkleind doordat een groot aantal gemeenten een verzoek heeft ingediend. Het risico is groot dat de kosten in 2011 het beschikbare budget, waarbij rekening is gehouden met een korting op de toeslag WWB, nog verder gaan overstijgen. Dit wordt met name veroorzaakt door de bijstelling van de rijksbijdrage en zal in 2011 wederom leiden tot een verzoek voor een aanvullende uitkering. De kans op succes wordt echter steeds onzekerder. Met name omdat de procedure van Meervoudige Aanvullende Uitkering zal moeten worden gevolgd, welke strenger is dan de Incidentele Aanvullende Uitkering.

We doen er echter alles aan om het aantal uitkeringsgerechtigden o.a. met een actief uitstromingsbeleid in de komende jaren substantieel terug te brengen. Om actief hierop in te zetten zijn bij de begroting 2011 extra middelen voor 2011 en 2012 uitgetrokken. De beoogde terugloop en de vertaling daarvan in het meerjarenperspectief blijft ambitieus. Om deze doelstellingen te halen dient uit het uitkeringsbestand van

Helmond de komende 4 jaren 20,5% uit te stromen. De laatste jaren is de instroom groter geweest dan de uitstroom. Het achterblijven op deze ambitie zal echter direct gevolgen hebben op het meerjarenperspectief. De focus van het Werkplein is uitstroom. Dat zal zeker in 2012 en de jaren daarna het geval zijn. Om hier invulling aan te geven worden diverse pilots opgestart en uitgevoerd zoals diversiteit aan teams gericht op specifieke doelgroepen, nieuwe contractvormen met reïntegratiebedrijven en nieuwe projecten waaronder Helmond@Work en Actie Uitstroom (hierbij gaan 2 teams werken met klanten, gericht op hun mogelijkheden, focusvacatures en matching daarvan, waarbij Helmond@Work op een positieve wijze bijdraagt bij het onderscheiden van de “niet kunners” en de “niet willers”). Door een goede vastlegging en registratie van resultaten gaan we meer en meer zicht krijgen op het effect van ons beleid en handelen op de uitstroom.

3.2.3 Gevolgen regeerakkoord

Bij de voorjaarsnota bent u geïnformeerd over het regeerakkoord en het aangekondigde bestuursakkoord. Centraal daarbij stonden de voorgenomen bezuinigingen en de decentralisatie van taken om dit mogelijk te maken.

Inmiddels ontstaat er geleidelijk meer zicht op de principe-afspraken en de impact daarvan. Op dit moment oriënteren we ons om inzicht te krijgen wat er verwacht wordt en om na te gaan welke mogelijkheden er zijn om hierop te anticiperen. Veel is echter nog onduidelijk.

In dit verband gaan we achtereenvolgens in op:

- Begeleiding AWBZ
- Jeugdzorg
- Wet werken naar vermogen
- Participatiebudget
- Cumulatie-effecten van maatregelen

3.2.4 Begeleiding AWBZ

In het regeerakkoord kondigde het kabinet Rutte aan de functie begeleiding (inclusief dagbesteding) uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) per 1-1-2014 naar gemeenten over te hevelen.

Het jaar 2013 vormt een overgangsjaar, dan komen nieuwe aanvragers en herindicaties al naar de gemeenten. Vanaf 2014 komen ook de bestaande cliënten over.

Het gaat om een omvangrijke taakoverheveling, waarmee substantiële bedragen gemoeid zijn. Waar de decentralisatie van de huishoudelijke verzorging in 2007 ruim € 1 miljard (Helmond € 5,5 miljoen) betrof, gaat het bij de AWBZ-functie begeleiding om ruim € 2,2 miljard (Helmond naar schatting minimaal € 14 miljoen).

Deze AWBZ-functie betreft bijvoorbeeld begeleiding gericht op het aanleren van vaardigheden, het voeren van een huishouden, de persoonlijke verzorging of dagbesteding. De doelgroep is matig tot zwaar beperkt vanwege een verstandelijke handicap (gehandicaptenzorg), lichamelijke klachten (sector verzorging en verpleging), het psychisch functioneren (GGZ en psychogeriatric), en/of zintuiglijke beperkingen. Qua leeftijd is de doelgroep divers, zowel jong als oud. Het gaat om doelgroepen die voor gemeenten relatief nieuw en onbekend zijn en die over het algemeen geen gebruik maken van gemeentelijke welzijnsvoorzieningen. In Helmond betreft het naar schatting 1.400-1.800 inwoners die de gevolgen van deze wijziging ondervinden.

Gelijktijdig met de decentralisatie voert het Rijk nog enkele maatregelen op het terrein van de AWBZ-zorg door. Dit zijn – naast de vorige AWBZ-pakketmaatregelen – onder meer het verlagen van de IQ-grens van

85 naar 70 om in aanmerking te komen voor begeleiding; de invoering van een eigen bijdrage; een herverdeling van hulpmiddelen vanuit de AWBZ naar de Zorgverzekeringswet en de Wmo; en het versneld invoeren van het scheiden van wonen en zorg. In de toekomst zal ook de hele cliëntondersteuning (bijv. de middelen van MEE) naar de gemeenten overgaan.

Tussen de decentralisatietrajecten bestaat ook een verband, zoals de transitie jeugdzorg en de Wet Werken naar Vermogen. Begeleiding van jeugd is onderdeel van de decentralisatieafspraken over de AWBZ en zal per 2013 al overgaan, als tijdelijke maatregel tot het transitieproces Jeugd gereed is. Naar verwachting zal er overlap bestaan in de doelgroepen van deze maatregelen, bijvoorbeeld Wajongers zullen geconfronteerd worden met de gevolgen van meerdere decentralisatietrajecten. Het verlagen van de IQ-grens leidt tot een grotere groep cliënten zonder recht op geïndiceerde begeleiding. De verwachting is dat zij gebruik gaan maken van gemeentelijke voorzieningen, zoals opvoedingsondersteuning vanuit het CJG of begeleiding vanuit het maatschappelijk werk. Daarmee neemt de druk op deze voorzieningen toe met alle gevolgen van dien. De aangekondigde invoering van de eigen bijdrage vergroot voor een deel van de doelgroep het probleem om volledig in het eigen levensonderhoud te voorzien. Het gaat over het algemeen om een doelgroep met weinig draagkracht. Hierdoor neemt de druk op voorzieningen die gemeenten vanuit het armoedebeleid inzetten verder toe. Dit maakt het van belang om de verschillende decentralisatie-operaties in samenhang met elkaar uit te werken.

De inhoudelijke en financiële randvoorwaarden voor de decentralisatie zijn op dit moment echter nog niet in volle omvang bekend. Er is bijvoorbeeld nog geen volledige duidelijkheid over de mate van vrijheid van gemeenten om al dan niet PGB's aan te bieden. Pas bij de Meicirculaire 2012 zal een volledig beeld gegeven kunnen worden van het financiële kader. Toch zijn we wel reeds gestart met de voorbereidingen op de verschillende decentralisaties, ten eerste door in beeld te brengen wat er op ons afkomt en hoe de samenhang tussen de verschillende trajecten eruit ziet. Hierbij betrekken we actief de maatschappelijke partners en werken we ook samen in (sub-)regionaal verband, waarbij Helmond kartrekker is.

3.2.5 Jeugdzorg

In het regeerakkoord is een stelselherziening voor de jeugdzorg aangekondigd. Het kabinet wil de jeugdzorg overhevelen naar gemeenten om de effectiviteit te verbeteren. De voorgenomen stelselherziening gaat uit van:

- een gefaseerde overdracht van alle taken op het gebied van jeugdzorg (provinciale jeugdzorg, jeugd-GGZ en Jeugd-LVG) naar de gemeenten;
- één financieringssysteem voor het preventieve beleid, de provinciale jeugdzorg, de jeugd LVG (licht verstandelijk gehandicapten) en de jeugd-GGZ (geestelijke gezondheidszorg).
- de centra voor jeugd en gezin (CJG) als de front-offices voor de jeugdzorg.

In totaal gaat er in de provinciale jeugdzorgtaken, de jeugd-GGZ en de jeugd-LVG per jaar ruim € 3,4 miljard om. Volgens het bestuursakkoord zullen de taken gefaseerd worden overgeheveld tussen 2014 en 2016, waarbij jeugdreclassering en jeugdbescherming als laatste overgaan. De overheveling van taken gaat gepaard met een oplopende bezuiniging (efficiencykorting) van 80 miljoen in 2015, oplopend tot 300 miljoen vanaf 2017.

Voor Helmond gaat het bij benadering straks om een bedrag van € 17 miljoen op jaarbasis dat naar de gemeente gaat. De jeugdzorginstellingen bieden hiervoor nu opgeteld bij elkaar ruim 1500 jeugdigen/gezinnen uit Helmond een vorm van jeugdzorg. Het aantal unieke jeugdigen/gezinnen dat een vorm van jeugdzorg ontvangt ligt waarschijnlijk lager.

De gemeente is op dit moment verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid. Bij decentralisatie wordt de gemeente verantwoordelijk voor de totale jeugdzorgketen (voor- en achterkant). De gemeente staat daarbij voor de opgave om de jeugdzorg in balans te brengen en financieel beheersbaar te houden. Dit vraagt een herijking van de inhoudelijke visie op jeugdzorg.

Belangrijke inhoudelijke uitgangspunten daarbij zijn:

- Eigen kracht en verantwoordelijkheid van opvoeders
- Normaal wat kan, speciaal wat moet
- Gezinsgerichte aanpak
- Integraliteit
- Zorg aanbieden in sociale context (gezin, school, straat)
- Optimale professionele handelingsruimte
- Binnen de budgettaire kaders

In oktober/november van dit jaar wordt van het Rijk meer duidelijkheid verwacht over de inhoudelijke en de financiële kaders en over het tijdpad van de transitie (beleidsbrief). Met de septembercirculaire ontstaat er duidelijkheid over de middelen die Helmond in 2012 en 2013 ontvangt om de transitie voor te bereiden. De impact van de efficiencykorting op jeugdzorg, samen met de (cumulatieve) effecten van gelijktijdige bezuinigingen op passend onderwijs, de inperking van het ziektekostenpakket, de AWBZ (IQ-maatregel) en de Wajong is een groot zorgpunt.

3.2.6 Wet werken naar vermogen (Wwnv)

Het kabinet wil per 1 januari 2013 de Wet Werken naar Vermogen invoeren. Beoogd wordt één regeling in te voeren voor de onderkant van de arbeidsmarkt. In die Wet Werken naar Vermogen worden de WWB, Wajong en de WSW samengevoegd. Hierdoor kunnen de gemeenten meer mensen laten participeren, budgetten gericht en effectiever inzetten en kosten besparen.

In het concept bestuursakkoord 2011-2015 staat dat de gemeenten een ontschot re-integratiebudget krijgen dat bestaat uit het WWB-re-integratiebudget, het Wsw-budget en een deel van het Wajong re-integratiebudget. Bij de uitwerking van de maatregelen zijn de ombuigingen en het uitgestelde tijdpad uit het regeer- en gedoogakkoord leidend, inclusief de polisvoorwaarden voor WWB/WIJ, Wajong en Wsw. De voorgenomen besparing, startend met 400 miljoen in 2012, op het re-integratiebudget wordt doorgevoerd. Ten aanzien van de re-integratiemiddelen Wajong wordt afgesproken dat structureel 122 miljoen wordt overgeheveld. Het VNG en kabinet werken gezamenlijk een systematiek uit die voorkomt dat er na de totstandkoming van het ontschotte re-integratiebudget (onevenredig grote) herverdeeffecten ontstaan. Deze nieuwe systematiek heeft betrekking op de verdeling van het ontschotte re-integratiebudget in 2013 en zal uiterlijk in het voorjaar van 2012 worden uitgewerkt.

Het Rijk stelt met ingang van 2013 aan gemeenten het instrument loondispensatie ter beschikking om toegang tot de arbeidsmarkt mogelijk te maken of te ondersteunen. Dit instrument kan worden ingezet voor alle personen in de Wwnv die als gevolg van een verstandelijke, lichamelijke en/of psychische beperking, dan wel om andere redenen, niet in staat zijn zelfstandig 100% van het wettelijk minimumloon te verdienen. Net als in de tijdelijke wet loondispensatie is er sprake van een toegangstoets. Dit betekent dat de gemeente eerst via een toegangstoets - uitgevoerd door een onafhankelijke derde - laat vaststellen of betrokkene tot de doelgroep behoort. Vervolgens dient ter vaststelling van de specifieke loonwaarde een loonwaardemeting plaats te vinden. Dat gaat via een erkende methode die de arbeidsprestatie van een werknemer op de werkplek meet, net als in de tijdelijke wet loondispensatie. Aanvullende uitkeringen in verband met de nieuwe loondispensatie-regeling worden betaald uit het macrobudget Inkomensdeel.

De inzet van het instrument loondispensatie is in principe tijdelijk. Daarom vindt periodiek (in ieder geval na maximaal 2 a 3 jaar) een nieuwe loonwaardemeting en toegangstoets plaats. Alleen als hieruit blijkt dat de verdien capaciteit van betrokkene nog onder het wettelijk minimumloon ligt, is het mogelijk om het instrument te blijven toepassen. Voor personen tot 27 jaar zullen gemeenten vaker een loonwaardemeting doen. Deze groep is immers nog volop in ontwikkeling.

Gemeenten krijgen met de Wwnv de verantwoordelijkheid voor een duurzame re-integratie van degenen die met loondispensatie gaan werken. Hierbij krijgen gemeenten een eenduidig financieel belang en een heldere verantwoordelijkheid voor de werkhervatting van deze groep, zoals dat nu geregeld is in de werkregeling van de Wajong.

Daarnaast speelt financieel gezien het volgende. Geconstateerd is in de aanloop naar nieuwe regelgeving in het kader van de Wwnv, dat de loonkosten van Wsw-ers als gevolg van de CAO-Wsw hoog zijn. Er komt onvoldoende compensatie via rijks subsidie / herstructureringsfonds beschikbaar. Daarbovenop wordt het gemiddelde subsidiebedrag per Wsw-werknemer verlaagd van € 25.758 nu naar € 22.050 in 2015. De geldende CAO-Wsw blijft voor zover nu bekend van kracht.

Zowel door VNG als CEDRIS (brancheorganisatie sw-bedrijven) wordt aangereikt dat de werkelijke kosten voor Wsw-ers aanzienlijk hoger zijn dan door het Rijk per 1 januari 2013 zal worden bijgedragen. Dat betekent dat de gemeente een deel van haar re-integratiemiddelen (Participatiebudget) zal moeten inzetten voor Wsw (oud en beschut). Dat betekent per saldo minder mogelijkheden voor andere re-integratie activiteiten.

Tussen het Rijk en VNG vindt overleg plaats over de hoogte en inzet van een herstructureringsfonds dat bedoeld is om de sw-bedrijven de omslag te kunnen laten maken van de huidige productiebedrijven naar mens-ontwikkelbedrijven. Uitdrukkelijk is daarbij door het Rijk vermeld dat de middelen niet ingezet mogen worden ter compensatie bedrijfstekorten.

Genoemde ontwikkelingen kunnen op termijn ook gevolgen hebben voor de houdbaarheid van de ingeboekte bezuiniging op Atlant.

3.2.7 Participatiebudget

Door het Rijk zijn in een eerder stadium bezuinigingen aangekondigd op onderdelen van het participatiebudget. In absolute zin wordt de grootste bezuiniging gezocht in de jaarlijkse middelen voor re-integratie, waarbij de belangrijkste korting al in 2012 gerealiseerd gaat worden. De verwachting is, dat de beschikbare middelen voor re-integratie in 2012 (ten opzichte van 2011) bijna gehalveerd worden tot € 5,4 miljoen. En verder zal afnemen naar 2014 tot € 5,1 miljoen. Ten aanzien van inburgering vindt naar 2012 toe eveneens een belangrijke afbouw plaats. De inzet van het Rijk is dat naar 2014 toe een (verdere) afbouw plaats vindt en dat gemeenten geen middelen meer ontvangen voor het uitvoeren van inburgeringstaken.

Het verloop van de financiële middelen van het participatiebudget wordt vooralsnog als volgt ingeschat voor de gemeente Helmond (mede afhankelijk van landelijke besluitvorming):

	2011	2012	2013	2014	2015	Structureel
Re-integratie	10.075.988	5.445.257	5.535.760	5.151.122	5.151.122	5.151.122
Inburgering	1.354.909	877.674	405.924	0	0	0
Volwasseneducatie	710.014	710.014	710.014	710.014	710.014	710.014
Totaal	12.140.911	7.032.945	6.651.698	5.861.137	5.861.137	5.861.137

Zodra de definitieve bedragen bekend zijn, wordt deze begroting hierop aangepast.

3.2.8 Cumulatie-effect van maatregelen

Zowel op landelijk als lokaal niveau vinden nu en de komende jaren bezuinigingen plaats op sociaal - economisch terrein en op het vlak van zorg en welzijn. Het gaat daarbij onder meer om:

- Jeugdzorg
- ABWZ – begeleiding en ondersteuning van mensen met beperking (IQ maatregel)
- Persoonsgebonden budget
- Ziektekostenpakket
- Passend Onderwijs
- Maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid
- Wajong
- WSW
- Bijstand

Deze maatregelen staan niet op zichzelf. Door een cumulatie-effect kunnen de gevolgen op individueel niveau sterker zijn dan de gevolgen van de afzonderlijke maatregelen. Onderzoek van de gemeente Amsterdam naar de effecten voor gezinnen en jongeren laat zien dat met name huishoudens met (risico)kinderen, werkende minima met kinderen en jongeren met een lichte verstandelijke beperking het risico lopen op stapeling van negatieve effecten. Op basis van het onderzoek in Amsterdam schatten we in dat in Helmond grofweg zo'n 450 risicogezinnen en 2000 jongeren te maken krijgt met negatieve gevolgen van dit cumulatie-effect.

Het onderzoek uit Amsterdam richt zich op de effecten voor jongeren en gezinnen. De bezuinigingen raken echter ook andere kwetsbare groepen, zoals ouderen en alleenstaanden met een beperking, met een minimuminkomen of uitkering. Deze inwoners zien bijvoorbeeld zowel de begeleiding bij dagbesteding wegvallen, als de financiële draagkracht verminderen door een toename van eigen bijdragen, als de ondersteuning bij wonen verdwijnen. Hoe groot deze groep is, is op dit moment onbekend.

Verder is het afspraak, dat bezuinigingen op rijksuitkeringen 1 op 1 worden doorvertaald naar het desbetreffend beleidsveld in de gemeentelijke begroting, dus naar de activiteiten die daaruit betaald worden. Het bezuinigingsprogramma van € 13 miljoen richt zich op de activiteiten, die betaald worden uit de gemeentelijke middelen. In principe kan deze aanpak niet leiden tot een dubbele bezuiniging op dezelfde activiteiten.

3.2.9 De grondexploitatie

De onzekerheden met betrekking tot de grondexploitatie zijn het gevolg van de huidige economische ontwikkeling, de ontwikkelingen op de woningmarkt en de veranderende demografische ontwikkelingen. In de Raadsinformatiebrief van 19 januari 2011 bent U uitgebreid geïnformeerd over de gevolgen voor de Helmondse situatie, dit namelijk naar aanleiding van het VNG onderzoek over de financiële effecten van de crisis bij gemeentelijke grondbedrijven. De belangrijkste conclusie vanuit de grondexploitatie is, dat de verwachte bijdrage (ad € 20 miljoen) aan de Reserve Strategische Investerings onder druk komt te staan en dat onzeker is of en in welke omvang deze op termijn nog beschikbaar komt. In het kader van de begroting 2010 hebben wij hierop al deels geanticipeerd door een Reserve Achtervang Strategische Investerings te creëren van € 8,6 miljoen. Verder is bij de begroting 2011 de Algemene Reserve van het Grondbedrijf (€ 11,4 miljoen.) rentevrij gemaakt om deze te kunnen inzetten voor de risico's in de grondexploitatie.

Op dit moment hebben we nog steeds te maken met een zeer terughoudende kopersmarkt voor woningen als gevolg van de economische recessie ,de eurocrisis en het sterk gedaalde consumentenvertrouwen.

Onduidelijk is hoe lang deze situatie nog voortduurt. Dit is echter wel bepalend voor de uiteindelijke (financiële) gevolgen.

Deze gevolgen zijn :

- Een vertraagde afzet met als gevolg een langere looptijd van de exploitaties en hogere tekorten.
- Op termijn eventueel druk op de grondprijzen als de VON prijzen van woningen blijven dalen. Op dit moment kan de daling van de VON prijzen nog opgevangen door lagere bouwkosten. Bovendien zijn onze grondprijzen ten opzichte van de grotere locaties in de regio lager.

Wij blijven de ontwikkelingen monitoren en zullen hierover blijven rapporteren.

3.3 Investeringsprogramma 2012-2015

3.3.1 Totaaloverzicht

Op basis van het investeringsbeleid tot nu toe worden bij de opstelling van het investeringsprogramma de beschikbare middelen voor onrendabele investeringen als volgt ingezet.

Speerpunt	Raambudget * Onrendabele investeringen (in mln. €)
Strategische investeringen	5,89
Overige plannen en projecten (waaronder onderwijs)	2,30
Totaal	8,19

* Prijspeil 2012

De inzet van incidentele inkomsten ten behoeve (andere) beleidsprioriteiten (investeringen) wordt van jaar tot jaar bij de voorjaarsnota aan u voorgelegd worden.

De investeringsvoorstellen voor deze periode zijn uitgewerkt en geïntegreerd in deze programmabegroting.

De reeks Strategische investeringen wordt voor de jaren 2012, 2013 en 2015 (totaalbedrag 17,7 miljoen) ingezet ter dekking van toekomstige majeure projecten zoals toegelicht in het hoofdstuk Strategische koers. De kapitaallasten ad € 600.000 van de jaarschijf 2014 zijn ingezet als bezuiniging en zijn dus niet beschikbaar als investeringsruimte voor de jaarschijf 2014.

Afspraak is, dat de opname van de voorgenomen investeringen gebaseerd dient te zijn op een reële planning. Randvoorwaarde daarbij is, dat het beroep op de ruimte voor onrendabele investeringen past binnen de jaarlijks beschikbare middelen. Hiermee moet worden voorkomen dat er in de toekomst nog achterstanden ontstaan in de uitvoering.

In de volgende tabel wordt een totaalbeeld gegeven van de voorgenomen investeringen voor de komende jaren. De financiële vertaling van de investeringen in realisatie tot de beschikbare investeringsruimte en dekking, inclusief het programma Samen Investeren Brabantstad geeft het volgende beeld:

Tabel recapitulatie investeringsprogramma.

Geplande Investerings:	2012	2013	2014	2015	Totaal
P 1: Veiligheid en handhaving	758.800	452.700	10.200	112.900	1.334.600
P 2: Werk en inkomen	0	0	0	0	0
P 3: Zorg en welzijn	0	0	0	0	0
P 4: Jeugd en onderwijs	4.127.500	2.100.600	555.700	2.004.100	8.787.900
P 5: Cultuur	400.000	0	0	0	400.000
P 6: Sport en recreatie	4.487.000	0	0	0	4.487.000
P 7: Economisch beleid en werkge	3.065.000	2.215.000	1.350.186	0	6.630.186
P 8: Ruimtelijke ordening en volks	0	1.000.000	0	0	1.000.000
P 9: Stedelijke vernieuwing	59.081.771	7.500.000	9.641.200	0	76.222.971
P 10: Verkeer en mobiliteit	7.884.800	2.600.200	245.300	1.689.500	12.419.800
P 11: Openbare ruimte en natuur	1.539.800	4.819.100	4.752.400	930.000	12.041.300
P 12: Milieu	4.521.300	2.815.500	3.130.500	3.207.500	13.674.800
P 13: Bestuur en organisatie	7.926.100	6.043.500	0	5.890.900	19.860.500
Totaal Investerings	93.792.071	29.546.600	19.685.486	13.834.900	156.859.057
Dekking:					
"directe" dekking	80.994.984	15.399.400	19.125.286	5.190.500	120.710.170
Incidentele middelen	427.250	2.827.250	550.000	38.500	3.843.000
ruimte onrendabele investeringen	8.192.500	8.192.500		8.192.500	24.577.500
Indexatie 2012-2015	60.203				60.203
Ruimte IVP jaarschijf 2011	3.602.184				3.602.184
ruimte ingezet t.b.v. begroting*	-1.134.000				-1.134.000
Resultaat Vastgoed	2.600.000	2.600.000			5.200.000
Totaal dekking	94.743.121	29.019.150	19.675.286	13.421.500	156.859.057
Saldi na dekking	951.050	-527.450	-10.200	-413.400	0

* Dit levert € 85.000 begrotingsruimte op (kapitaallasten) ter dekking van begrotingsintensivering Recognities NS

Voor een gedetailleerd overzicht van de voorgenomen investeringen wordt verwezen naar de overzichten per programma.

3.3.2 Nieuwe investeringen

In de tabel hiervoor zijn de totaalbedragen opgenomen van de investeringen uit het nieuwe investeringsprogramma. In dit nieuwe investeringsprogramma zijn een aantal intensiveringen opgenomen. Bij de uitwerking per programma wordt stilgestaan bij deze investeringsposten. Om u een totaalbeeld te geven van deze investeringsposten in het investeringsprogramma hebben wij de tabel hierna opgesteld. Hierin vindt u dus alle nieuwe investeringen uit het investeringsprogramma terug.

Tabel nieuwe investeringen

Investerings 2012-2015 (x €1.000)							
Prog.	Pro-duct	Onderdeel	invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012-2015
1	140	Toekomstige investeringen Brandweer			p.m.	p.m.	0
	210	Opwaarderen openbare verlichting, woonwijken				113	113
	210	Opwaarderen openbare verlichting bedrijventerreinen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0
	410	Onderwijshuisvesting impuls 2015				1.123	1.123
	410	Investerings onderwijsgebouwen				454	454
		Idem, dekking vrijval kapitaallasten				-454	-454
5	542	Brabant Culturele Hoofdstad 2018			p.m.	p.m.	0
8	830	Groene Peelvallei		1.000			1.000
9	815	Herontwikkeling Cacaofabriek	400				400
		Idem, dekking MPSV	-400				-400
		Onrendabele top herontwikkeling Heistraat		150	155		305
		Idem, dekking MPSV		-150	-155		-305
		Plan van aanpak Leonardusbuurt	49	49	48	49	195
		Idem, dekking MPSV	-49	-49	-48	-49	-195
		Onrendabele investeringen in "ruimtelijke structuur, wonen en groen Helmond-West (extra inzet)	500				500
		idem, dekking MPSV	-500				-500
10	260	Vervanging VRI's (2 installaties per jaar)				191	191
	250	Fietsbeleidsplan	350	200			550
	250	Stimulering openbaar vervoer / aanpassing infrastructuur	103	103			206
		Idem, dekking 25% subsidie	-26	-26			-52
11	210	Herinrichting Gerwenseweg / Dorpsstraat		550	550	900	2.000
	210	Cameratoezicht	54	24		30	108
		Idem, dekking veiligheidsmiddelen	-54	-24		-30	-108
	210	Programma Openbare Werken		1.300			1.300
		Idem, dekking €60.000 openbare verlichting, €80.000 groenvoorziening en wegenonderhoud €150.000		-300			-300
12	730	Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste				62	62
		Idem, dekking afvalstoffentarief				-62	-62
	780	Geluidssanering	1.300				1.300
		Idem, dekking ISV middelen	-1.300				-1.300
	760	Investerings rioleringszorg GRP 2010-2015				3.144	3.144
		Idem, dekking riooltarieven				-3.144	-3.144
13	930	Strategische investeringen				5.891	5.891
		TOTAAL IVP 2012-2015	427	2.827	550	8.218	12.022

Zoals gebruikelijk zijn de (nieuwe) investeringen in de desbetreffende programma's nader toegelicht.

4 Beleidsprogramma's

Veiligheid en Handhaving

Programma 1

4 Beleidsprogramma's

4.1 Programma 1: Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder: Burgemeester A.A.M. Jacobs

4.1.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Meting
Plaats Helmond op de AD misdaad-monitor		20	20	27	32	17	Jaarlijks, mei, AD
aantal huiselijk geweld zaken		284	354	558	540	600	Jaarlijks
Percentage mensen dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt in Helmond		(19%)**		15%	17%		2011, 2-jaarlijks, Veiligheidsmonitor najaar

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

** Sinds 2008 is er nieuwe landelijke meting (integrale veiligheidsmonitor) waardoor de cijfers uit 2006 niet helemaal vergelijkbaar zijn.

Tactische indicatoren		2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Veilig in huis	Aantal aangiften m.b.t. inbraken	421	498	473	406	351	740	≤ 350 in 2012	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Aantal herhalingsmeldingen m.b.t. huiselijk geweld	19	23	39	26	39	44	≤ 25 in 2012	Jaarlijks, jaarcijfers, meldpunt huiselijk geweld
Veilige buurt	Incidenten overlast i.v.m. drugs					48	48	≤ 50 in 2012	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Meldingen bij politie van overlast door jeugd	699	658	731	580	654	637	≤ 600 in 2012	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
Veilige stad	Aantal verdachten 12-17 jaar per 10.000 inwoners Helmond	260	269	216	236	227	165	geen stijging t.o.v. 2009	Jaarlijks, jaarcijfers HKS – bewerkt door KLDP (cijfers in mei bekend)
	Aantal verdachten 18-24 jaar per 10.000 inwoners Helmond	372	421	476	504	437	381		
	Aantal verdachten 18-24 jaar met allochtone achtergrond per 10.000 allochtone inwoners Helmond	462	536	697	728	660	620		
	Aangifte winkel diefstal in Helmondse Centrum	107	104	92	109	141	94	≤ 120 in 2012	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Rapportcijfer van inwoners Helmond voor veiligheid in het Centrum						6,9	minimaal handhaven tot 2014	2010, 2-jaarlijks, najaar inwonersenquête
	Aangifte bedrijfsinbraak in Helmondse Centrum	50	37	43	39	18	32	maximaal 30 in 2014	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant
	Aangifte bedrijfsinbraak op bedrijventerreinen (Hoogeind, BZOB, Groot Schooten en Businesspark Brandevoort)	85	114	79	64	50	64	maximaal 40 in 2014	Jaarlijks, jaarcijfers, GIDS-Politie Zuidoost-Brabant

Veilige bedrijvigheid	Aandeel ondernemers dat zich wel eens onveiligheid voelt in centrum of eigen onderneming						29%	< 27% in 2014	Tweejaarlijks enquête (najaar) ondernemers centrum Helmond
-----------------------	--	--	--	--	--	--	-----	---------------	--

4.1.2 Meerjarig beleidsperspectief

Veiligheid en handhaving zijn belangrijke bouwstenen voor de in de stadsvisie gestelde prioriteit: “Een veilige, schone en duurzame leefomgeving”.

Het kader van handhaving wordt gevormd door een jaarlijks activiteitenprogramma dat binnen de beleidskaders van de Vlindernota 2 wordt ingevuld. Het activiteitenprogramma wordt halfjaarlijks geëvalueerd en waarnodig bijgesteld.

Het veiligheidsbeleid is opgezet volgens de methodiek kernbeleid veiligheid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Ook de regiopolitie stelt haar plannen volgens die methodiek op. De uitvoeringsplannen politie en gemeente sluiten daardoor makkelijk op elkaar aan. De raad heeft het masterplan 2010 – 2013 vastgesteld. Het college stelt binnen de kaders van het masterplan de jaarlijkse actieprogramma's vast.

De “nieuwe” handhaving is gebaseerd op het uitgangspunt dat de regelgeving efficiënt werkt. In principe wordt er dan ook gehandhaafd. Binnen de te handhaven aspecten is geprioriteerd volgens een methodiek waarin veiligheid en verstoring worden meegewogen. Er kan van regelgeving worden afgeweken, gedogen dus. In het nieuwe beleid is wel vastgelegd dat dit gedogen binnen afgesproken kaders gebeurt en altijd wordt onderbouwd en geregistreerd.

Het veiligheidsbeleid wordt gekenmerkt door een steeds meer gerichte aanpak. Enerzijds kan dat locatiegericht zijn maar ook een individugerichte aanpak maakt deel uit van de opzet.

prioriteit 1: Voortzetten, borgen en beheersen van het ingezette beleid

- Het ingezette beleid is blijvend effectief
- Het ingezette beleid wordt op een efficiënte manier uitgevoerd

prioriteit 2: minder overlast en criminaliteit door jongeren

- Minder overlast op straat door (criminele) hanggroepen
- Minder jongeren in de criminaliteit
- Doorbreken cyclisch proces van aanwas criminele jongeren met een allochtone achtergrond.

prioriteit 3: Veilig in de buurt

- Minder overlast op straat
- Minder overlast voor bewoners onderling
- Terugdringen hennepcultuur
- Beheersbare overlast tijdens de renovatie van de wijken Helmond-West en Binnenstad-Oost
- Verhogen veiligheidsgevoel in deze wijken

prioriteit 4: Veilig in huis

- Minder huiselijk geweld
- Minder woninginbraken

prioriteit 5: integriteit en veiligheid

- Doorontwikkelen en binnen de gemeentelijke organisatie implementeren van adequaat bestuurlijk instrumentarium in het kader van bestrijden georganiseerde criminaliteit, een en ander in afstemming met de B-5 taskforce georganiseerde criminaliteit.

Het zal betekenen dat veel nadrukkelijker dan tot nu toe gefocust zal moeten worden op prioriteiten. Dat zal een nadrukkelijker sturing vragen in de vorm van meer en strakkere gemeentelijke regie.

Dat geldt in aansluiting op prioriteit 2 in het bijzonder voor het terrein van het jeugd en veiligheid. Door het vaststellen van ons integraal jeugdbeleid heeft u met een aanpak ingestemd, die zich enerzijds kenmerkt door de intensieve samenwerking met onze partners in de stad. Anderzijds kenmerkt deze aanpak zich door een focus op opvoeden en opgroeien, veilige leefomgeving, leren en werken. Halt, straathoekwerk, jongerenwerk en de jeugdpreventieteams dragen hier aan bij. Dat geldt ook voor projecten als onder andere gezinscoaches, aanpak achter de voordeur, MO-KI en Alle Jongeren In Detentie.

Bovendien benutten we, waar nodig, een repressieve aanpak. Daarbij zullen de nog niet volledig benutte bestuurlijke en strafrechtelijke maatregelen jegens overlastveroorzakers per direct toepassing krijgen. Ook nieuwe wettelijke mogelijkheden zullen bij de repressieve aanpak worden betrokken.

Uiteraard zijn de mogelijk- en onmogelijkheden sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van middelen. Zo wordt een deel van de activiteiten bekostigd uit de Van Montfransgelden. Het Rijk heeft besloten om deze middelen ingaande 2012 niet meer beschikbaar te stellen. Conform onze bezuinigingsafspraken worden deze 1 op 1 doorgesloopt naar desbetreffend beleidsveld en doorvertaald in minder activiteiten. Bij deze begroting wordt voorgesteld om 2012 te benutten als overgangsjaar om deze activiteiten af te bouwen, zodat dit ingaande 2013 geheel is gerealiseerd. Over de voortgang en de gevolgen hiervan zullen wij u nader informeren.

4.1.3 Beleidsintensiveringen

N.v.t.

4.1.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

N.v.t.

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 01	
	Realisatie
Implementatie aanpak georganiseerde criminaliteit. De aanpak georganiseerde criminaliteit met gebruikmaking van bestuurlijk instrumentarium is binnen de gemeentelijke organisatie geïmplementeerd.	31-12-2012
Implementatie aanpak BEKE groepen. De aanpak van BEKE groepen is geïmplementeerd binnen de gemeentelijke organisatie. De gemeente voert regie op de aanpak van hinderlijke en overlastgevendende groepen.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

N.v.t.

4.1.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	7.694.572	7.791.218	6.749.293	-14.540	45.420	-15.940
Baten	676.214	598.465	404.261			
Saldo	-7.018.358	-7.192.753	-6.345.032	14.540	-45.420	-15.940

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP110	Integraal veiligheidsbeleid algemeen	543.531	175.026	368.505
HP120	Handhavingsbeleid	921.977	149.723	772.254
HP125	Integraal veiligheidsbeleid en horeca	281.690		281.690
HP130	Halt bureau	31.793		31.793
HP140	Brandweer	4.970.302	79.512	4.890.790
Totaal Veiligheid en handhaving		6.749.293	404.261	6.345.032

Investerings

Pro- duct	Onderdeel		Investeringen 2012-2015 (x € 1.000)				D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw	
			invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015	
140	Aanschaf nieuwe uniformen	D	10	10	10		30	
140	Vervanging tankautospuit H 831	B	315				315	
140	Bepakking H 831	B	10				10	
140	Vervanging personenwagen 85-JX-BP	B	10				10	
140	Vervanging personenwagen 82-JX-BP	B	18				18	
140	Inventaris huisvesting	B	23				23	
140	Vervanging waterongevallenvoertuig	B		76			76	
140	Vervanging bestelbus H 884	B	29				29	
140	Vervanging duikuitrusting	B		22			22	
140	Toekomstige investeringen Brandweer	N			p.m.	p.m.	0	
210	Opwaarderen openbare verlichting, woonwijken	B	112	112			224	
210	Opwaarderen openbare verlichting, woonwijken	N				113	113	
210	Opwaarderen openbare verlichting, bedrijven-terreinen i.h.k.v. veiligheid	N	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	0	
250	Verkeersveiligheidsplan	D					0	
250	Verkeersveiligheidsplan	B	232	232			464	
	TOTAAL		759	452	10	113	1.334	

Toelichting nieuwe investering:

140 Toekomstige investeringen brandweer

Per 1 januari 2011 zijn de brandweertaken en de bijbehorende budgetten overgedragen aan de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. In de dienstverleningsovereenkomst tussen de gemeente en veiligheidsregio zijn afspraken gemaakt over investeringsvoorstellen die ingediend kunnen worden door de veiligheidsregio. Afhankelijk van de ontwikkelingen en noodzaak tot investeren kunnen aanvullende middelen beschikbaar gesteld worden.

Door de veiligheidsregio is een aantal investeringsaanvragen ingediend voor de jaren 2014 en verder.

Gezien de verwachting dat op korte termijn ook de overige brandweerkorpsen van gemeenten die deel

uitmaken van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost overgaan naar de veiligheidsregio, zal ook de verrekening met de veiligheidsregio op een andere wijze gaan plaatsvinden. Vandaar dat de toekomstige investeringen vooralsnog PM worden opgenomen.

210 Opwaarderen openbare verlichting, woonwijken

De middelen voor onderhoud en vervanging van de openbare verlichting zijn afgestemd op het aanwezige areaal. Op diverse locaties is een opwaardering van de verlichting ter verhoging van het veiligheidsgevoel (leefbaarheid, verkeers- en sociale veiligheid) gewenst, wat in combinatie met reguliere werkzaamheden direct meegenomen kan worden of via kleine projecten kan worden toegevoegd, vanuit vragen van bewonersvertegenwoordigingen. Het betreft het doorzetten van de bestaande reeks.

210 Opwaarderen openbare verlichting bedrijventerreinen

De laatste jaren wordt in samenspraak met de Helmondse ondernemersvertegenwoordigingen gewerkt aan de thema's veiligheid en kwaliteit op de bedrijventerreinen. Bij de behandeling van de begroting 2011 heeft uw raad besloten in het kader van de veiligheid in programma 1 de post "Opwaarderen openbare verlichting bedrijventerreinen" op te nemen. Indien in de toekomst vanuit het Rijk of provincie impulsbudgetten voor veiligheid (bijvoorbeeld in combinatie met cameratoezicht) op bedrijventerreinen beschikbaar komen, zullen deze budgetten hiervoor worden aangewend. Het reguliere onderhoud van de openbare verlichting op de bedrijventerreinen is opgenomen in het beheerplan "openbare verlichting".

Werk en Inkomen

Programma 2

4.2 Programma 2: Werk en inkomen

Portefeuillehouder Werk en Inkomen en Atlant Groep: A.J. van Mierlo

Portefeuillehouder Armoedebeleid: M.M. de Leeuw

4.2.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Meting
Aantal bijstandsuitkeringen	2.349	2.282	2.082	1.931	1.915	2.183	2.275	Jaarlijks, 1-1, Werk en Inkomen, Gemeente Helmond
% Bijstandsgerechtigden t.o.v. beroepsbevolking	6,1%	5,9%	5,3%	4,9%	4,8%	5,5%	5,5%	Jaarlijks, 1-1, Werk en Inkomen, Gemeente Helmond
% Werklozen t.o.v. de beroepsbevolking	14,9%	14,3%	11,5%	9,8%	8,8%	11,1%	9,6%	Jaarlijks, 31-12, UWV-werkbedrijf
% Jeugdwerklozen t.o.v. de potentiële beroepsbevolking	7,2%	5,0%	3,5%	2,8%	2,3%	3,2%	3,4%	Jaarlijks, 31-12, UWV-werkbedrijf
% Particuliere huishoudens met een inkomen tot 105% van het sociaal minimum	10%	10%	10%	9%	9%	10%		Jaarlijks, met vertraging van 2-jaar, CBS-RIO

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische indicatoren		2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Re-integratie	Aantal stappen op participatieladder	0-meting volgt in loop 2012							
Bijstand	Ontwikkeling in aantal bijstandsgerechtigden per jaar Helmond	-2,1%	-9,6%	-6,3%	-1,5%	13,5%	4,1%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, 1-1CBS -Statline
	Ontwikkeling in aantal bijstandsgerechtigden per jaar Zuidoost-Brabant	-3,1%	-9,9%	-5,6%	-3,1%	11,7%	6,0%		
Werkloosheid	Ontwikkeling in aantal werklozen per jaar Helmond	-5%	-16%	-17%	-3%	16%	-5,7%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, UWV-werkbedrijf
	Ontwikkeling in aantal werklozen per jaar Zuidoost-Brabant		0%	-38%	-7%	41%	-9,9%		
	Ontwikkeling in aantal jeugdwerklozen (tot 23 jaar) per jaar Helmond	-25%	-32%	-20%	-29%	58%	0%	Ontwikkeling gelijk aan Zuidoost-Brabant	Jaarlijks, UWV-werkbedrijf
	Ontwikkeling in aantal jeugdwerklozen (tot 23 jaar) per jaar Zuidoost-Brabant				7%	66%	-12,6%		

4.2.2 Meerjarig beleidsperspectief

De beleidsterreinen die onder dit programma vallen, zijn gericht op het bevorderen van arbeidsparticipatie door het inzetten van (re-)integratie trajecten, inzet van eigen mensen en middelen, optimaal benutten van alle voorliggende voorzieningen en de uitvoering van de verschillende gemeentelijke uitkeringsregelingen voor die mensen die daar recht op hebben. Tegelijkertijd zijn er belangrijke relaties met het domein van maatschappelijke participatie zoals sociale activering, vrijwilligerswerk, mantelvorming en armoedebestrijding (voorliggende voorzieningen).

Dit programma is primair gericht op het bevorderen van arbeidsdeelname van mensen die momenteel werkzoekend zijn. De recente economische crisis heeft geleid tot een aanzienlijke stijging van de werkloosheid en daarmee is het resultaat van de afgelopen jaren voor een belangrijk deel teniet gedaan. Tegelijkertijd heeft deze crisis, die mondiaal in termen van duur en impact de zwaarste ooit was, in Helmond niet zulke diepe sporen achter gelaten als in tijden van eerdere crises. De verschillen in de regio zijn echter groot. Het toeleiden naar werk blijft de hoofddoelstelling waarbij het zaak is het verschil met de regio terug te brengen tot een acceptabel niveau.

Vooralsnog blijkt dit een zware taak, temeer omdat de cijfers uitstroom op dit moment landelijk geen noemenswaardige afname van het klantenbestand laten zien.

Grote onzekerheden spelen echter een rol in de komende jaren: de reorganisatie en bezuinigingen bij het UWV, de reeds aangekondigde kortingen op het participatiebudget, de verwachte korting op het Inkomensdeel, de aangekondigde aanpassingen binnen de wet WWB, WIJ en Wajong in 2012 en de invoering van de Wet Werken naar Vermogen (Wwnv) in 2013.

Financieel gezien kan het volgende geconstateerd worden. In de aanloop naar nieuwe regelgeving in het kader van de Wwnv, is geconstateerd dat de loonkosten van Wsw-ers als gevolg van de CAO-Wsw hoog zijn. Er komt onvoldoende compensatie via rijkssubsidie / herstructureringsfonds beschikbaar. Daarbovenop wordt het gemiddelde subsidiebedrag per Wsw-werknemer verlaagd van € 25.758 nu naar € 22.050 in 2015. De geldende CAO-Wsw blijft voor zover nu bekend van kracht.

Deze ontwikkelingen stellen een aantal zaken ter discussie waar de komende jaren een standpunt op ingenomen moet worden, onder andere op het snijvlak van arbeids- en maatschappelijke participatie. Ook vraagt dit zowel binnen als buiten de gemeentelijke organisatie om nauwe samenwerking tussen de betrokken partijen in beide domeinen.

Het gemeentelijk armoedebelief richt zich met name op preventie; om inwoners met een laag inkomen in staat te stellen mee te (blijven) doen. Armoede is daarmee zowel een sociaal als financieel vraagstuk. Werk is de beste remedie om uit de armoede te komen. Voor wie arbeidsparticipatie geen haalbare kaart is, zetten wij in op sociale activering, vrijwilligerswerk, mantelzorg en maatschappelijke participatie. Het armoedebelief kent verschillende instrumenten op het gebied van (schuld)preventie, (inkomens)ondersteuning, activering en samenwerking. Wij zetten - naast preventie - in op versterking van de zelfredzaamheid en eigen kracht van mensen en de schaarse middelen worden besteed aan hen die het echt niet zelf redden.

De economische crisis heeft voelbare gevolgen voor de mensen aan de onderkant van onze samenleving maar ook voor de 'overheidsbeurs'. Dit leidt in 2012 tot een aantal gerichte en structurele rijkskortingen.

- Zo worden we geconfronteerd met een korting in verband met "Normering lokaal inkomensbeleid" van € 327.000. Alle gemeenten worden ingaande 2012 gekort in verband met een vermeend voordeel, doordat inkomensondersteunende maatregelen boven 110% van het wettelijk minimumloon niet meer zijn toegestaan. Omdat de gemeente Helmond geen regelingen boven de 110% heeft, is deze korting niet 1 op 1 door te voeren en is deze afgedekt binnen deze begroting

en derhalve niet gekort op het activiteitenbudget. Overigens is er in het vastgestelde bezuinigingsprogramma rekening gehouden met een bezuiniging van € 30.000 op de Bijzondere Bijstand met ingang van 2013.

- Verder is er een rijkskorting van € 134.000 in verband met een selectieve en gerichte schuldhelpverlening. Het Rijk voert deze korting door tegen de achtergrond van een selectievere faciliteiten. De zorgvuldige effectuering hiervan vergt tijd en inzicht in de door het Rijk beoogde veranderingen. Daarom wordt bij deze begroting voorgesteld om 2012 waar nodig te benutten als overgangsjaar en de financiële nadelen van de vertraging eenmalig centraal af te dekken uit de algemene middelen. Uitgangspunt is volledige realisatie ingaande 2013. Over de mogelijke consequenties zullen wij u informeren bij de voorjaarsnota 2012.

Ten slotte is er sprake van een belangrijke koppeling van programma 2 met programma 4 als het gaat om het terugdringen van jeugdwerkloosheid en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Ook is een relatie tussen beide programma's in de vorm van de inspanningen gericht op het bevorderen van carrières in het technische beroepsdomein (techniekwedificatie en –promotie).

4.2.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
603	Langdurigheidstoelage	121.000	121.000	121.000	0
603	Idem dekking formatieruimte	21.000-	21.000-	21.000-	0
603	Bijzondere bijstand: uitvoering (0,4 fte voor 3 jaar)	30.000	30.000	30.000	0
603	Idem dekking formatieruimte	30.000-	30.000-	30.000-	0
621	ID-banen	1.525.000			
603	Lets Ruilwinkel	20.000			0
Totaal intensiveringen Werk en inkomen		1.645.000	100.000	100.000	0

603 Langdurigheidstoelage:

Het beroep op de Langdurigheidstoelage is afgelopen periode opgelopen. Deze toename is deels terug te voeren op de economische teruggang; meer mensen hebben langdurig een inkomen op minimumniveau. Daarnaast is het aantal aanvragen ook fors gestegen door de verschillende maatregelen die zijn getroffen om het niet-gebruik van de verschillende inkomensondersteunende regelingen tegen te gaan. Tegen deze achtergrond wordt een tijdelijke intensivering van € 100.000 (voor 3 jaar) voorgesteld om daarmee deze ondersteunende voorziening voor betrokkenen op hetzelfde peil te kunnen houden. Gelijktijdig wordt voor de uitvoering hiervan de formatie met 0,2 fte uitgebreid. Dit om te voorkomen dat bij de afhandeling achterstanden ontstaan.

Om het niveau te kunnen handhaven is tevens aanscherping van de regeling noodzakelijk. Bij ongewijzigd beleid zal door een verhoogd beroep het beschikbare budget overschreden worden. Om de uitgaven Langdurigheidstoelage terug te dringen worden er per 2012 wijzigingen in het beleid voorbereid

603 Bijzondere bijstand: uitvoering (0,4 fte voor 3 jaar)

Met betrekking tot de bijzondere bijstand is al een aantal jaren sprake van een stijging van het aantal aanvragen. Dit deels als gevolg van de economische teruggang, maar ook als gevolg van de verschillende maatregelen die zijn getroffen om het niet-gebruik van inkomensondersteunende regelingen tegen te gaan. Met name bij de Zorgpoort is in 2010 sprake geweest van een forse stijging van het aantal aanvragen (stijging van 50%) die maakt dat uitbreiding van de formatie ten behoeve van de uitvoering noodzakelijk is. Dit om te voorkomen dat bij de afhandeling achterstanden ontstaan. De tijdelijke (voor 3 jaar) extra formatie kan ten laste worden gebracht van de stelpost formatieruimte.

602 ID-banen

De huidige regeling "Arrangement gesubsidieerde arbeid" loopt af op 31 december 2011. Concreet betekent dit dat - conform de geldende beleidsregels – de financiering van ID-werknemers met arrangementen 1, 2 en 3 en ID-werknemers zonder arrangement per 31 december 2011 zal worden beëindigd. Eveneens volgens deze beleidsregels wordt de financiering van ID-werknemers met arrangement 4 (niet meer regulier te plaatsen bij de eigen werkgever of elders) gecontinueerd totdat de werknemers de pensioengerechtigde leeftijd bereiken van 65 jaar (uiterlijk 2033). Hiervoor is in het verleden reeds een reserve gevormd van ca € 1,97 miljoen. Uit de doorrekening van de huidige financiële cijfers is gebleken dat een aanvullende dotatie aan de reserve van € 1,5 miljoen noodzakelijk is, om de financiering in de komende jaren te kunnen blijven voldoen. Voor verdere informatie rondom de ID-banen wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief die aan de raad is toegezonden.

603 Lets Ruilwinkel

De Lets Ruilwinkel verhuist in 2012 samen met de Super Sociaal naar een nieuwe locatie, te weten het voormalige kantorencomplex van de EDAH aan het Oostende. Met deze verhuizing is eenmalig een bedrag van € 20.000 gemoeid in verband met inrichtings- en verhuiskosten. Wij staan garant als achtervang voor deze kosten.

4.2.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

N.v.t.

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 02	
	Realisatie
Integrale schuldhulpverlening. In 2012 is de transitie integrale schuldhulpverlening naar de nieuwe werkwijze afgerond.	01-04-2012
Integrale schuldhulpverlening. 85% van de klanten heeft na een positieve intake binnen 4 weken een hulpverleningsaanbod.	31-12-2012
Beperking instroom en vergroten uitstroom. Het realiseren van de taakstelling 2014 betekent: Beperking instroom door: 1. 35% meteen bemiddelen naar werk. 2. 35% buiten de uitkering houden. 3. 20,5% uitstroom uit zittend bestand. Uitstroom in 2012 zittend bestand: 125 (eindstand: 2045)	31-12-2012
Samenwerking Atlant Groep. Door de Atlant Groep en de participerende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling wordt in 2012 een nieuw stelsel aan afspraken over toekomstige werkwijze geïmplementeerd. Dit ter voorbereiding op landelijke beleidsontwikkelingen en financiële ontwikkelingen (m.n. WwnV).	30-06-2012
Regionaal Arbeidsmarktbeleid. In 2012 wordt samen met het bedrijfsleven, onderwijs en collega-overheden een agenda voor regionaal arbeidsmarktbeleid opgesteld op het niveau van Zuidoost Brabant (SRE/Brainport gebied) en een start gemaakt met de uitvoering. Het betreft een gezamenlijke aanpak waarbij ieder van de drie O's een eigen verantwoordelijkheid draagt.	30-06-2012

Project Werken naar Vermogen. Doelstelling is om de Wet Werken naar Vermogen te vertalen naar de Helmondse praktijk en in het bijzonder de werkprocessen van het Werkplein en haar partners.	31-12-2012
---	------------

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 618	Project Zorg en Activering.	Dienstverlening ontwikkelen tbv klanten, met een zorg- en activeringsprofiel en met een relatief grote afstand tot de arbeidsmarkt. Mogelijke uitstroom door: 1. bevorderen van maatschappelijke participatie in brede zin in de vorm van tenminste 250 individuele programma's. 2. actief in te zetten op handhaving (100 onderzoeken) en optimaal gebruik maken van voorliggende voorzieningen.
PROD 618	Werkgeversbenadering.	Samenwerkingsvorm doorontwikkelen met werkgevers en betrokken partners met als hoofddoel het intensiveren van de integrale werkgeversbenadering.
PROD 618	Implementatie aanpassingen WWB.	Per 1 januari 2012 is de Wet Werk en Bijstand aangepast. Met name de wet WIJ en Wajong zullen geïntegreerd worden in WWB. Dit heeft gevolgen voor de uitvoering. De implementatie en uitvoering daarvan zal in 2011 plaatsvinden.

4.2.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	88.562.758	80.021.174	80.461.275	-3.562.443	-4.403.118	-4.659.811
Baten	74.655.306	67.662.000	67.202.129	9.432	18.757	28.064
Saldo	-13.907.452	-12.359.174	-13.259.146	3.571.875	4.421.875	4.687.875

Specificatie per hoofdproduct		2012	2012	2012
		Lasten	Baten	Saldo
HP602	Uitvoering uitkeringsregelingen	38.068.689	31.757.209	6.311.480
HP603	Bijzondere bijstand	2.531.157	365.148	2.166.009
HP604	Budgetwinkel	872.484	57.697	814.787
HP618	Werkgelegenheidsbeleid	20.480.383	21.574.673	-1.094.290
HP619	Minima beleid	1.399.600	1.277.895	121.705
HP621	Participatie	17.108.962	12.169.507	4.939.455
Totaal Werk en inkomen		80.461.275	67.202.129	13.259.146

Zorg en Welzijn

Programma 3

4.3 Programma 3: Zorg en welzijn

Portefeuillehouder Zorg (incl. WMO), Welzijn, Gezondheid: M.M. de Leeuw

Portefeuillehouder Inburgering: A.J. van Mierlo

4.3.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Meting
% Inwoners van 12 tot 18 jaar dat mantelzorg verricht			11%				GGD-enquête, vier jaarlijks
% Inwoners van 18 jaar en ouder dat mantelzorg verricht	19%	15%	17%	17%	15%	18%	najaar 2011, onderzoek zorgzame stad, tweejaarlijks
% Inwoners van 18 jaar en ouder dat vrijwilligerswerk verricht	28%	27%	27%	26%	25%	26%	najaar 2011, onderzoek zorgzame stad, tweejaarlijks
% Inwoners (18-64 jarigen) in Helmond dat de eigen gezondheid als matig of slecht beoordeeld	11%		10%			14%	eind 2012, onderzoek zorgzame stad, tweejaarlijks
% 65-plussers in Helmond dat de eigen gezondheid als matig of slecht beoordeeld	25%		21%			20%	eind 2012, onderzoek zorgzame stad, tweejaarlijks

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische indicatoren		2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Mantelzorg en vrijwilligerswerk	% Mantelzorgers dat problemen ervaart	21%		35%		41%		41% in 2014	najaar 2011, ZZS-enquête
Inburgering	Aantal verplichte en vrijwillige inburgeraars dat start met een inburgeringstraject						332 (101%)	100 % realisatie van afspraak met ministerie	jaarlijks, 1 ^e meting in 2010, gemeentelijke registratie isi
	% Van gestarte inburgeraars dat deelneemt aan een duaal traject (gericht op verkrijgen van werk)						166%	100 % realisatie van afspraak met ministerie	jaarlijks, 1 ^e meting 2010 gemeentelijke registratie isi
Zelfstandig functioneren	% Helmonders dat sterke belemmeringen in het dagelijks leven ervaren	8%	7%	7%	6%	7%	6%	7% in 2014	najaar 2011, tweejaarlijks inwonersenquête/ZZS-enquête
	% Helmonders dat lichte belemmeringen in het dagelijks leven ervaren	15%	16%	17%	22%	18%	20%	18% in 2014	najaar 2011, tweejaarlijks inwonersenquête/ZZS-enquête
	% Ouderen en gehandicapten dat zich goed kan redden in de woonsituatie	94%		95%				95 % in 2014	najaar 2011, tweejaarlijks inwonersenquête/ZZS-enquête

Minder beroep zorg	% Mensen dat gebruik maakt van een of meerdere individuele Wmo-voorzieningen				6,5%	6,4%	6,9%	6,4 % in 2014	Jaarlijks, jaarcijfers, O&S
	% Mensen met beperkingen dat de weg naar voorzieningen weet te vinden	41%		40%				41 % in 2014	2012, ZZS-enquête, tweejaarlijks
Vangnet	Aantal dak- en thuislozen met trajectplan en/of zorgplan afgezet tegen totaal aantal dak- en thuislozen							100% in 2014	jaarlijks in april vanaf 2012, gegevens instellingen

4.3.2 Meerjarig beleidsperspectief

Het overkoepelende motto van programma 3 is: "Meedoen!". Het merendeel van de beleidsvelden die dit programma behelst, vallen onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze zogenoemde participatiewet is erop gericht dat alle burgers, ongeacht afkomst, leeftijd of beperkingen actief deelnemen aan de samenleving. In het coalitieprogramma 'Samen daadkrachtig' spreken wij de ambitie uit dat onze burgers meedoen en erbij horen. Daarbij doen wij een beroep op de eigen verantwoordelijkheid en kracht van iedereen. We verwachten van inwoners dat ze een bijdrage leveren aan onze stad en zetten wederkerigheid centraal.

De financiering van programma 3 (en deels het jeugdbeleid uit programma 4) staat de komende jaren onder druk. In de programmabegroting 2011 vond reeds een structurele bezuiniging plaats van € 782.000. De extra bezuinigingen ten opzichte van 2011 bedragen in 2012, 2013 en 2014 respectievelijk € 583.000, € 1.007.000 en € 1.029.000 (structurele bezuiniging vanaf 2014 bedraagt € 1.811.000 / zie 3.1.4 tabel bezuinigingen, is totaalstelling van bezuinigingen programma 3). Deze bezuiniging is onder meer gericht op de subsidiëring van professionele welzijnsorganisaties, het kinder- en jongerenwerk en de subsidies voor diensten gericht op de doelgroepen uit de maatschappelijke opvang, verslavingszorg en geestelijke gezondheidszorg. In 2013 lopen Rijksprojecten op het gebied van overlast door jeugdgroepen en het Provinciale programma Samen Investeren af, waardoor Rijks- en Provinciale subsidies voor deze tijdelijke intensiveringen vervallen. Momenteel zetten we deze subsidies onder meer in op diensten gericht op jeugd en veiligheid en opvoedingsondersteuning.

Daarnaast kondigde het Rijk in haar Regeerakkoord en de meicirculaire van 2011 verschillende kortingen aan die de programma's 3 en deels 4 raken. De verwachte kortingen van het rijk komen neer op: € 669.000 door het wegvallen van de Van Montfransmiddelen en middelen leefbaarheid binnen de decentralisatie-uitkering voor Veiligheid en Leefbaarheid (heeft deels ook betrekking op programma 1 / zie toelichting aldaar). Verder wordt er, boven op de doorgevoerde korting van € 270.000 bij de begroting 2011, ingaande 2012 € 287.000 gekort op de decentralisatie-uitkering Maatschappelijke Opvang/Verslavingsbeleid/Openbare Geestelijke Gezondheidszorg. Laatstgenoemde bedrag loopt af tot € 212.000 vanaf 2014.

Het gemeentelijke uitgangspunt is om rijkskortingen 1 op 1 door te zetten naar de betreffende beleidsvelden. Gezien de omvang van de kortingen en het tijdpad waarbinnen deze gecommuniceerd zijn, is een volledige doorvertaling in 2012 niet haalbaar. Voor een zorgvuldige en gedegen doorvoering stellen we derhalve voor om 2012 waar nodig te benutten als overgangsjaar en de financiële nadelen van de vertraging eenmalig af te dekken. Uitgangspunt is volledige realisatie ingaande 2013. Over de mogelijke consequenties zullen wij u informeren bij de voorjaarsnota 2012.

De reeds ingeboekte meerjaren lokale bezuinigingen en het wegvallen van middelen Samen Investeren hebben gevolgen voor het voorzieningenniveau op de genoemde beleidsvelden. De geboden ondersteuning aan kwetsbare doelgroepen – zoals inwoners met een beperking en jongeren met problemen – neemt noodgedwongen af. Landelijke maatregelen zoals kortingen op de jeugdzorg en gehandicaptenzorg en zorg voor mensen met geestelijke gezondheidsklachten treffen dezelfde groepen. Het huidige beleid om de eigen kracht van deze doelgroepen en de sociale netwerken optimaal in te zetten om inwoners binnen boord te houden, blijft van kracht. Een cumulatieve-effect van de maatregelen baart zorgen en we zetten derhalve in op het in beeld brengen van de gevolgen van de verschillende maatregelen op het welzijn van deze groepen om zodoende het beleid via raadsvoorstellen aan te scherpen. Het mag echter duidelijk zijn dat deze extra bezuinigingen vragen om grote keuzes, efficiencyvoordelen zijn reeds uitgenut.

De komende periode komen diverse inhoudelijke majeure ontwikkelingen ter sprake op het (raak)vlak van zorg en welzijn. Het Rijk kondigde stelselwijzigingen aan met gevolgen voor de gemeentelijke verantwoordelijkheden en het gemeentelijke beleid. Deze opgaven vragen de komende jaren de nodige aandacht en inzet.

De decentralisatie van de functie begeleiding uit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vindt in 2014 in volle omvang plaats met 2013 als overgangsjaar. Het gaat hierbij om dagbesteding en begeleiding (inclusief vervoer) van mensen - zonder verblijfsindicatie - met een lichamelijke, verstandelijke of zintuiglijke handicap of psycho-geriatriesch of psychiatrisch probleem.

Tevens vindt met ingang van 2013 een verandering plaats van de verstrekking van medische en participatiehulpmiddelen van de Zorgverzekeringswet en de AWBZ (zoals krukken en rollators) naar de Wmo. We leggen hierbij verbanden met aanpalende stelselwijzigingen, zoals de overheveling van jeugdtaken en de toekomstige Wet Werken naar Vermogen.

Onder programma 3 vallen de beleidsvelden van de Wmo en regievoering op Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ-plan). Daarnaast omvat dit programma de individuele Wmo-voorzieningen, waaronder Persoonlijke Ondersteuning (voorheen 'hulp bij het huishouden') en verstrekking van hulpmiddelen om zelfstandig te wonen en ontmoeting te bevorderen. Voorbeelden hiervan zijn vervoersvoorzieningen en aanpassingen in en om de woning. Aanvullend op de Wmo is de wet Collectieve Preventie Volksgezondheid, voor het vergroten van de gezondheid van burgers.

In het lokale meerjarenbeleidskader Wmo 2011-2015 is vastgelegd dat we de volgende doelen nastreven:

- Een actieve en aantrekkelijke stad, waar burgers zich inzetten voor elkaar in sociale verbanden;
- Een ondernemende stad, waar ruimte is voor particulier burgerinitiatief;
- Een ondersteunende stad, waar de eigen kracht van inwoners en sociale netwerken optimaal benut worden en mensen gebruik kunnen maken van voorzieningen die nodig zijn om te participeren en zo zelfstandig mogelijk te functioneren.

Bovenstaande vertaalt zich in de volgende vuistregels die richtinggevend zijn bij de gemeentelijke regievoering:

- Eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van inwoners (en sociale netwerken) zijn het uitgangspunt in de dienstverlening;
- Wederkerigheid: inwoners zetten talenten en kwaliteiten in voor maatschappelijke participatie en (vrijwilligers)werk;
- Niet onnodig problematiseren, maar normaliseren, mogelijkheden zien en kansen benutten;
- Integraal en afgestemd aanbod;
- Licht en kortdurend aanbod waar kan, zwaarder waar nodig;

- Pro-actieve, flexibele en snelle inzet van professionals gericht op de uitvoering (direct contact doelgroep);
- Inzet van bewezen effectieve methoden, gericht op doelgroepen die extra aandacht vragen (zoals probleemgezinnen) en waarbij een optimaal resultaat verwacht wordt.

Tot slot investeren wij vanuit de regiefunctie op het Wonen, Welzijn en Zorg plan in ontwikkelingen rondom het thema slimme zorg en zorg economie. Door de vergrijzing, ontgroening en stijgende zorgkosten wordt in provinciaal en Europees verband sterk ingezet op de toepassing van ICT als middel om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Het bevordert de zelfredzaamheid en voorkomt sociaal isolement. Helmond is nauw betrokken bij deze ontwikkelingen.

4.3.3 Beleidsintensiveringen

N.v.t.

4.3.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Kaders decentralisatie AWBZ.	01-04-2012
Herijking gezondheidsbeleid.	30-09-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 03	
	Realisatie
Wmo Subsidieprogramma 2013. Oplevering van het Wmo Subsidieprogramma 2013 met een overzicht van subsidies aan maatschappelijke organisaties dat bijdraagt aan de realisering van de beleidsdoelen en dat aansluit op onze visie op dienstverlening en kwaliteit van professionals.	30-09-2012
Tussenevaluatie cliëntenparticipatie. Tussenevaluatie doelstellingen Wmo-clieëntenparticipatie.	31-12-2012
Evaluatie pilot guidohelmond.nl. Evaluatie en voorstel over voortzetting van de digitale, sociale kaart www.guidohelmond.nl .	31-05-2012
Overheveling hulpmiddelen. Opstellen plan van aanpak en beleidsvoorstel voor de overheveling van hulpmiddelen naar de Wmo vanuit de AWBZ en ZVW. Zorgdragen voor uitvoering van de voorstellen zodat de verstrekking van hulpmiddelen in het kader van de Wmo per 1 januari 2013 is gerealiseerd.	31-12-2012
Plan van aanpak decentralisatie AWBZ. In 2014 decentraliseert het rijk de functie begeleiding uit de AWBZ en 2013 vormt een overgangsjaar. Op basis van de kaders stellen we een plan van aanpak op voor de implementatie ervan.	01-06-2012

Trajectplanbenadering daklozen. In 2012 beschikken alle feitelijke daklozen met binding met de Peelregio en alle residentieel daklozen over een ondertekend integraal trajectplan	31-12-2012
--	------------

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 641	Invulling bezuiniging op het accommodatiebeleid.	Invulling geven aan bezuiniging op accommodatiebeleid door o.a. het integreren van buurtverenigingen met eigen onderkomen in beschikbare, gemeentelijke wijkaccommodaties.
PROD 690	Individuele Wmo voorzieningen, excl. PO.	Van alle aanvragen overige Wmo voorzieningen (excl. Persoonlijke Ondersteuning) wordt 90% binnen de AWB-termijn van 8 weken afgehandeld. De gemiddelde doorlooptijd van de aanvragen zal niet meer zijn dan 35 kalenderdagen.
PROD 695	Individuele Wmo voorzieningen/persoonlijke ondersteuning.	De aanpak Persoonlijke Ondersteuning met inzet van een verder "gekantelde" uitvoering (eerst eigen kracht, omgeving en algemene voorzieningen waaronder de zorg- en gemakdiensten, pas daarna inzet van individuele voorzieningen) bij de Zorgpoort en de ontwikkelde Maatwerkmethodiek heeft als doel het effectief inzetten van de voorziening PO. In 2012 realiseren we hiermee een inverteerend effect van 5% van het aantal geïndiceerde uren (exclusief de groei) uitgaande van begin 2011.
PROD 695	Individuele Wmo voorzieningen, PO.	Van alle aanvragen (incl. verlengingen) Persoonlijke Ondersteuning (voorheen huishoudelijke zorg) wordt 95% binnen de AWB-termijn van 8 weken afgehandeld. De gemiddelde doorlooptijd van de aanvragen zal niet meer zijn dan 20 kalenderdagen.

4.3.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	33.447.455	31.850.531	29.331.297	-1.400.719	-1.404.319	-1.385.719
Baten	5.353.831	4.839.652	3.375.919	-972.408	-972.408	-972.408
Saldo	-28.093.624	-27.010.879	-25.955.378	428.311	431.911	413.311

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP630	Subsidieprogramma (excl jeugd)		310.858	-310.858
HP641	PV 1 Sociale samenhang en leefbaarheid	4.248.944	15.207	4.233.737
HP644	PV 4 Mantelzorg-en vrijwilligersonderst.	1.203.125		1.203.125
HP645	PV 5 Participatie en zelfredzaamheid	1.617.508	47.550	1.569.958
HP690	PV 6 WMO individuele voorzieningen	6.212.411	687.877	5.524.534
HP695	PV 6 Wmo persoonlijke ondersteuning	9.467.223	2.013.785	7.453.438
HP700	PV 6 Wmo subsidieregelingen	503.727	94.000	409.727
HP707	PV 7-9 Maats. Opv./Oggz/verslavingsbel.	4.618.143	206.642	4.411.501
HP708	Gezondheidsbeleid	1.446.252		1.446.252
HP720	Lijkbezorging	8.303		8.303
HP722	Begraafplaatsen	5.661		5.661
Totaal Zorg en welzijn		29.331.297	3.375.919	25.955.378

Jeugd en Onderwijs

Programma 4

4.4 Programma 4: Jeugd en onderwijs

Portefeuillehouder Jeugd en Jongeren, Kinderopvang, Peuterspeelzalen, Onderwijs: M.M. de Leeuw
Portefeuillehouder Beroepsonderwijs: J.B.C.W. van den Heuvel

4.4.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	Meting
% Jongeren (12-18 jaar) in Helmond dat hun eigen gezondheid als matig/slecht beoordeeld			15%			2011, vierjaarlijks, GGD
% Ouders/opvoeders in Helmond dat de gezondheid van hun kinderen als gaat wel/slecht beoordeeld	7%			5%		2012 vierjaarlijks, GGD
% Jongeren (12-18 jaar) in Helmond dat (erg) sombere gevoelens heeft			5%			2011, vierjaarlijks, GGD
% Kinderen in Helmond met overgewicht	13%			11%		2012 vierjaarlijks, GGD
% Jongeren in Helmond met overgewicht			10%			2011, vierjaarlijks, GGD

*Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische indicatoren		2006	2007	2008	2009	2010**	Streven	Meting	
Gezondheid	% jeugdigen (0-19 jarigen) dat bereikt wordt door JeugdGezondheidsZorg			92%	94%	96%	% 2009 handhaven	Jaarlijks, jaarcijfers, Zorgboog, GGD	
Terugdringen alcohol gebruik	alcoholgebruik onder jongeren onder 16 jaar	Nog nieuwe meting ontwikkelen							
Terugdringen overgewicht	% kinderen / jongeren met overgewicht dat deelneemt aan programma	45%	50,4%		49%		25% in 2014*	Jaarlijks, GGD cijfers	
Startkwalificatie	% jongeren van 23 jaar dat een startkwalificatie heeft		55%	58%	56%	59%	57 % in 2014	Jaarlijks, peildatum 1-10, LLA	
Terugdringen schooluitval	aantal en % jongeren op Vo niveau van 15-22 jaar dat jaarlijks de school verlaat zonder startkwalificatie	90 (2,0%)	82 (1,8%)	70 (1,5%)	63 (1,4%)	78 (1,7%)	in 2014 niet gestegen t.o.v. 2008	Per school jaar, cijfers 2008 betrekking op schooljaar 2007-2008, www.voortijdigschoolverlaten.nl	
	aantal en % jongeren op MBO niveau van 15-22 jaar dat jaarlijks de school verlaat zonder startkwalificatie.	250 (13,9%)	199 (11,2%)	203 (11,2%)	219 (11,6%)	217 (11,1%)			
Een goede start op de basisschool	% doelgroeppeerlingen (landelijke definitie) dat deelneemt aan VVE	meting eind 2011						100%	
Ondersteuning	% mensen dat weet dat ze bij CJG terecht kunnen voor opvoedkundige vragen					37%	75% in 2014	eind 2012, onderzoek zorgzame stad, tweejaarlijks	

* Doordat de projectmatige GSB subsidie gestopt is per 2010 is de doelstelling lager gesteld dan de realisatie die mogelijk was met inzet van de GSB middelen ** Voorlopige cijfers 2010*(=schooljaar 2009/2010)

4.4.2 Meerjarig beleidsperspectief

In maart 2011 heeft de raad ingestemd met de herijking van het jeugdbeleid "Aan de Jeugd de Toekomst" (2011-2015). Dit betekent een voortzetting van het ingezette beleid met een aantal aanscherpingen.

De financiering van programma 4 vraagt de komende jaren aandacht. Voor een uitwerking van de ontwikkelingen verwijzen we naar paragraaf 4.3.2.

Inhoudelijk hebben we de komende periode te maken met majeure ontwikkelingen die van invloed zijn op jeugdigen (en hun gezinnen) die nu speciale zorg ontvangen, zoals de decentralisatie van jeugdzorgtaken. We zullen tot aan de overheveling van jeugdzorgtaken (vanaf 2014) voorbereidingen treffen om de jeugdzorg te organiseren in de vorm die we voor ogen hebben. Daarbij staan we voor de opgave om de jeugdzorg beleidsmatig en in de uitvoering te integreren in het bredere gemeentelijke takenpakket (Wmo, schuldhulpverlening, reïntegratie/arbeidstoeleiding en veiligheid). Ook zullen we verbindingen leggen met ontwikkelingen op het terrein van Passend Onderwijs, de Wajong en de decentralisatie van AWBZ-taken.

Parallel aan de bovenstaande voorbereidingen blijven we inzetten op preventie en stevige regie in beleid voor jeugdigen en hun gezinnen. We zetten in op:
opvoeden en opgroeien: we stimuleren dat opvoeders verantwoordelijkheid nemen voor het opvoeden van kinderen en zorgen waar nodig, als het op eigen kracht of met hulp van het netwerk niet lukt, voor ondersteuning. In risicosituaties wordt snel geïntervenieerd. Interventies in deze situaties zijn in principe vrijwillig maar niet vrijblijvend, worden dichtbij ingezet (in gezin, op school of op straat), zijn integraal (op alle leefgebieden) en richten zich op het hele gezin.

veilige leefomgeving: inzet is het voorkomen van hinderlijk, overlastgevend, delinquent en crimineel gedrag. Met jeugdpreventieteams richten we ons op straatgroepen. De trajectregisseur risicojeugd begeleidt individuele jongeren uit deze groepen. Voor jongeren wiens negatieve gedrag de grens van het toelaatbare overschrijdt, werken we langs drie lijnen om het gedrag om te buigen: geen acceptatie van intimiderend gedrag, grenzen stellen en perspectief bieden.

leren en werken: het toeleiden van jongeren naar een startkwalificatie en werk is in het belang van de jongere én van onze arbeidsmarkt die om goed geschoolde mensen vraagt. De aanpak van voortijdig schoolverlaten vraagt een brede inspanning van ondernemers, onderwijs en overheid en begint al vroeg. Met taalprogramma's in de voorschoolse periode om ontwikkelingsachterstanden te voorkomen. Met een aanpak om leerplichtleerlingen die uitvallen weer op het spoor van onderwijs of werk krijgen. Ook sturen we aan op onderwijsaanbod dat aansluit op de vraag uit de arbeidsmarkt.

We geven jaarlijks uitvoering aan het integraal onderwijshuisvestingsplan via het programma onderwijshuisvesting. Insteek is om zo effectief mogelijk om te gaan met de beschikbare middelen. Dit vraagt multifunctioneel gebruik, een wijkgerichte benadering en afstemming tussen de diverse scholen en andere partners in de wijk. Verder faciliteren we waar nodig de inhoudelijke samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang, door partijen bij elkaar te brengen (integraal kindcentrum als netwerkconcept). In het kader van de investeringen is nieuwbouw gepland in Brandevoort en in Helmond-West. Voor onderwijskundige vernieuwingen zijn verbouwingen en uitbreidingen gepland voor de Montessorischool (Brouwhuis), Toermalijn (Reigerlaan), St. Jorisschool en de Odulfusschool.

4.4.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
465	Leerlingenvervoer	100.000	100.000	100.000	100.000
465	idem dekking onvoorzien structureel 2011	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Totaal intensiveringen Jeugd en Onderwijs		0	0	0	0

465 Leerlingenvervoer

In uw raad van 5 april 2011 is besloten om de bezuiniging op de post leerlingenvervoer op te schorten tot 2014 en ingaande 2014 structureel € 100.000 minder te bezuinigen. In afwachting van een structurele dekking is het bedrag tot 2014 incidenteel afgedekt.

Ingaande 2011 is een structurele dekking voorgesteld ten laste van de post onvoorzien structureel 2011. Deze oplossing impliceert dat € 300.000 van de eerder aangewezen incidentele dekking vrijvalt. Dat bedrag is reeds betrokken bij de beschikbare incidentele ruimte voor overige intensiveringen.

4.4.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Kaderstelling transitie Jeugdzorg.	01-10-2012
Programma Onderwijshuisvesting 2012.	01-09-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 04	
	Realisatie
Verminderen overlast door jongeren. Er wordt in 2012 voor alle jongeren in een hinderlijke en overlastgevende jeugdgroep (volgens Beke shortlist) een individueel trajectplan opgesteld en uitgevoerd (inclusief zorgcoördinatie).	31-12-2012
Invoeren nieuwe werkwijze jongerenwerk. In 2012 wordt in overleg met LEV groep een nieuwe methodiek voor jongerenwerk ingevoerd, die niet meer is gebonden aan jongerenaccommodaties. Op deze manier wordt tevens invulling gegeven aan de bezuiniging op welzijnsaccommodaties.	31-12-2012
Plan van aanpak transitie jeugdzorg. In 2012 wordt een plan van aanpak transitie jeugdzorg opgesteld, met een fasering van de voorbereidingen die nodig zijn om de jeugdzorg te organiseren conform de vastgestelde kaders. Hierin komen ook de gevolgen voor CJG, overig preventief opvoed- en opgroeiaanbod, Zorg voor Jeugd en de verbinding met onderwijs en de justitiele kolom aan bod.	01-03-2013
Dienstverlening door jeugdwelzijnsorganisaties. Partners krijgen bij het toekennen van de subsidie meer ruimte, zodat zij hun dienstverlening op basis van eigen professioneel inzicht effectief en efficiënt in kunnen richten. Bij de verantwoording hebben de partners de plicht om juist die details of specifieke kenmerken (rondom samenwerking) eruit te lichten, die van belang zijn voor een verdere verbetering van effectiviteit en efficiency.	31-12-2012

Verminderen van taalachterstanden van kinderen. In 2012 wordt het VVE (voorschoolse educatie) programma geïmplementeerd. Doel is dat alle Helmondse peuters in 2012 kunnen deelnemen aan een vorm van voorschoolse educatie op een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf.	31-12-2012
Monitoren leerlingenvervoer. In 2012 houden we een experiment met het speciaal onderwijs - vooruitlopend op Passend Onderwijs - om leerlingen die nu in Boxtel naar school gaan binnen Helmondse scholen op te vangen.	31-12-2012
Herplaatsen voortijdig schoolverlaters. 35 % van het aantal voortijdig schoolverlaters wordt in 2012 alsnog herplaatst naar een vorm van onderwijs (= landelijke norm). In 2012 wordt een lokale norm opgesteld.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 660	Inspectiebezoeken door GGD.	In 2012 zal de GGD, in opdracht van de gemeente, inspecties uitvoeren bij 58 kindercentra en 25 gastouders. Aan de hand van de handhavingsadviezen wordt per locatie en per handhandhavingsdomein een handhavingstraject ingezet.

4.4.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	26.121.924	18.197.567	21.001.166	-1.363.870	-1.421.608	-1.409.696
Baten	10.304.317	4.338.678	4.740.264	-408.006	-432.006	-432.006
Saldo	-15.817.607	-13.858.889	-16.260.902	955.864	989.602	977.690

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP408	PV 1 Sociale samenhang en leefbaarheid jeugd	2.179.766	167.006	2.012.760
HP409	PV 2 Ondersteuning jongeren	2.591.181	762.592	1.828.589
HP410	Huisvesting onderwijs	7.823.570		7.823.570
HP450	PV 2 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	2.030.756	1.997.835	32.921
HP460	PV 2 Onderwijsbegeleiding	93.397		93.397
HP465	Leerlingenvervoer	1.277.145	125.210	1.151.935
HP470	PV 2 Voorkomen voortijdig schoolverlaten	1.160.291	369.308	790.983
HP478	Techniekeducatie	100.000	100.000	
HP480	Educatieve voorzieningen	171.337		171.337
HP575	Openbare speelgelegenheden	319.850	6.176	313.674
HP660	Sociaal welzijnsprogramma-jeugd	1.279.776	65.000	1.214.776
HP670	PV 2 Accommodatiebeheer jeugd - jongeren	578.319	10.200	568.119
HP671	Jeugdgezondheidsbeleid	1.395.778	1.136.937	258.841
Totaal Jeugd en onderwijs		21.001.166	4.740.264	16.260.902

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					Totaal 2012-2015
Product	Onderdeel	invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015		
410	Onderwijshuisvesting	B	1.123	1.123			2.246
410	Onderwijshuisvesting	N				1.123	1.123
410	Knelpunten onderwijshuisvesting, wettelijke eisen	B	102	102	102		306
410	Investerings onderwijsgebouwen	B	454	454	454		1.362
410	Investerings onderwijsgebouwen	N				454	454
410	Peuterspeelzaal en kinderopvang Brandevoort (3e school)	B	2.449				2.449
670	Nieuwbouw peuterspeelzaal 3e en 4e school Brandevoort	B		407		412	819
670	Nieuwbouw peuterspeelzaal 3e en 4e school Brandevoort, eenmalige inventarissubsidie	B		15		15	30
670	Fysieke uitvoering appendix Speelruimtebeleidsplan	B	p.m.	p.m.			0
TOTAAL			4.128	2.101	556	2.004	8.789

Toelichting nieuwe investering:

Onderwijshuisvesting impuls 2015

Vanuit de beschikbare investeringsruimte wordt ook voor 2015 weer een extra investeringsimpuls opgenomen van € 1,1 miljoen, die ingezet gaat worden in het onderwijshuisvestingsplan.

Investerings onderwijsgebouwen

Dit betreft het aanvragen van jaarschijf 2015 die betrekking heeft op een doorgaande reeks. Dit wordt jaarlijks opgenomen als structurele dekking voor de kosten van onderwijshuisvesting. Dit bedrag dient tevens als dekking voor het IHP 2008-2015. Als dekking wordt aangemerkt vrijval kapitaallasten onderwijsgebouwen.

4.5 Programma 5: Cultuur

Portefeuillehouder Cultuur (incl. evenementen, bibliotheek- en archiefzaken), monumentenbeleid: J.B.C.W. van den Heuvel

Portefeuillehouder Toerisme: P.G.M. Tielmans

4.5.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Meting
Gemiddeld rapportcijfer op de vraag hoe inwoners van Helmond het culturele klimaat van Helmond beoordelen	6.6	6.7	6.7	6.8		6.9	2011, tweejaarlijks, inwonersenquête
Tevredenheid over het aantal, de kwaliteit en variatie aan culturele voorzieningen (van degenen met oordeel)		82%	83%	92%	85%		2011, tweejaarlijks, inwonersenquête

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische doelstelling		2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Cultureel actief	Bezoekersaantallen Speelhuis, incl. Scalazaal (miv 2006) en verhuringen	47.610	52.966*	50.920	49.660	42.775	44.130	in 2014 55.400	Seizoencijfers, bijv. 2009 betekent sept.'08-aug '09, Speelhuis
	Bezoekersaantallen gemeentemuseum	32.800	38.000	40.222	35.390	26.074*	45.832	in 2014 35.000	Jaarcijfers, gemeentemuseum
	Bezoekersaantallen Lakei (voorheen Plato)						4630	nieuwe meting	jaarcijfers, registratie lakei
	Bezoekersaantallen Filmhuis Helmond	18.400	16.000	18.176	19.502	19.873	17303	handhaving 2009	jaarcijfers, registratie filmhuis
	Aantal leden gesubsidieerde amateurkunst (van fanfare tot koor tot dansvereniging)				1.838	1.834	1842	handhaving niveau 2010	Jaarcijfers, peildatum 31-12 verenigingen
	Aantal inwoners dat amateurkunst beoefent	Nieuwe indicator, 1 ^e meting 2011						handhaving niveau 2010	1 ^e meting 2011
	Aantal deelnemers kunstkwartier	1.767	2.827	3.088	3.018	2.848	2.843	handhaving niveau 2009	SE, afdeling Kunst en Cultuur
	Helmondse leden openbare bibliotheek	15.800	15.500	16.800	17.000	18.000	19.300	handhaving niveau 2009	Openbare bibliotheek
	Gem. aantal geleende boeken / 1000 inwoners	6.199	6.372	6.936	5.899	5.812	5.845	handhaving niveau 2009	Openbare bibliotheek
Evenementen		82%	82%	92%	85%		handhaving niveau 2009	2011, najaar, inwonersenquête	

* ivm asbestsanering is het kasteel in de zomer ruim 2 maanden gesloten geweest.

4.5.2 Meerjarig beleidsperspectief

Als onderdeel van BrabantStad heeft Helmond de ambitie om zich in het traject naar 2018 toe op een zodanige manier te presenteren en te profileren dat voor de stad en regio een substantiële meerwaarde ontstaat op cultureel, economisch en sociaal vlak.

Met de recente besluitvorming over het project "Brabant Culturele Hoofdstad 2018" is de voorwaarde geschapen om voorstellen in te dienen voor het zgn. 'Bidbook', waarmee getracht gaat worden de nominatie voor Brabant te verwerven.

De besluitvorming over het project Cacaofabriek biedt de mogelijkheid een culturele 'hotspot' te realiseren waarin Filmhuis, Lakei en de Nederlandsche Cacaofabriek zullen participeren. Met de herontwikkeling van de Cacaofabriek en het samenbrengen van een aantal functies zal een hoogwaardige culturele voorziening ontstaan die voor de stad een belangrijke meerwaarde heeft.

Op erfgoedgebied zal in 2012 het aanlichtproject Kanaalzone worden gecontinueerd en zullen steeds meer panden en bruggen worden aangelicht waarbij steeds de link met het (industriële) verleden centraal zal staan.

Verder zal de transformatie van de huidige opzet van de Stichting Industrieel Erfgoed Helmond (SIEH) naar informatie- en documentatiecentrum voor de Helmondse industriegeschiedenis met een link naar hedendaagse ontwikkelingen en een substantiële netwerkfunctie worden voortgezet.

Cultuurparticipatie zal in 2012 speerpunt van cultureel beleid zijn. Middels het stimuleren van cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur wordt gewerkt aan de algemene doelstelling "meer mensen doen mee". In het kader van het onderdeel volkscultuur zal een zgn. Helmondweek worden georganiseerd.

De huidige cultuurnota gaat uit van het veiligstellen van de culturele infrastructuur in Helmond. Daarnaast is als ambitie opgenomen het verkrijgen van een scherpere focus voor het lokale culturele aanbod.

In het coalitieprogramma 2010-2014 is verder vastgelegd dat wij de Helmondse cultuur willen stimuleren door amateurkunst, evenementen en cultureel erfgoed te faciliteren.

De mogelijkheden voor een aantal disciplines worden door de huidige financiële realiteit flink beperkt, maar wij willen vasthouden aan de bindende en participerende aspecten van cultuur.

De rijksbezuinigingen zullen voor een aantal culturele instellingen leiden tot een substantiële afbouw van subsidies. Hoewel Helmond geen instellingen kent die (structureel) rechtstreeks door het Rijk gesubsidieerd worden, zullen naar verwachting de rijksmaatregelen ook negatieve effecten hebben voor het lokale culturele veld.

De verhoging van de BTW voor theaters van 6% naar 19% en de gelijktijdige afname van het aanbod omdat gezelschappen zullen verdwijnen, kan zijn weerslag hebben op de theaterexploitatie. Ook de beoogde afschaffing van de cultuurkaart voor jongeren zal merkbaar worden door afnemende belangstelling van die doelgroep voor culturele activiteiten.

Ten aanzien van de gemeentelijke bezuinigingstaakstelling zijn er m.n. consequenties voor de stichting Basisbibliotheek Helmond-Peel en de Stichting Kunstkwartier.

De sluiting van de Helmondse filialen en de beoogde realisatie van steunpunten in scholen voor kinderen tot en met 12 jaar hebben effecten voor de bestaande culturele infrastructuur. De consequenties van de bezuinigingstaakstelling voor de Stichting Kunstkwartier zijn nog niet bekend.

4.5.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
510	Gemeentemuseum: digitalisering collecties	10.000	10.000	10.000	10.000
510	Dekking: I&A-middelen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
525	Kermis: onderzoek	50.000			
542	Brabant Culturele hoofdstad	200.000	200.000		
ntb	Beroepsonderwijs: drijvend podium	25.000			
ntb	Rondje Helmond	25.000	25.000		
Totaal intensiveringen Cultuur		300.000	225.000	0	0

510 Gemeentemuseum: digitalisering collecties

Met financiële ondersteuning van de provincie worden de collecties van het Gemeentemuseum gedigitaliseerd. Dit maakt de objecten toegankelijk voor het publiek en maakt ze beter inzetbaar voor educatieve activiteiten en wetenschappelijk onderzoek. Ook voor het (internationale) bruikleenverkeer en PR-doeleinden is de digitalisering van groot belang. Het digitaliseringsproject wordt in 2011 afgerond. De hele kunstcollectie van het museum en een substantieel deel van de historische collectie zijn dan gedigitaliseerd. Om de bestanden actueel te houden – invoeren nieuwe aanwinsten, aanvullende informatie bij de kunstwerken en historische objecten, doorvoeren correcties – is structureel een bedrag van € 10.000 nodig.

525 Kermis: onderzoek

Wij gaan een onderzoek uitvoeren naar de exploitatie om de bezien of we het positieve saldo van de kermis kunnen verhogen. Daarbij zullen tevens de mogelijkheden en voor- en nadelen van de privatisering van de kermissen betrokken worden. Voor overbrugging van de exploitatie 2012 wordt een bedrag van € 50.000 opgenomen.

542 Brabant Culturele hoofdstad

De provincie en de colleges van de vijf grote Brabantse steden hebben het voornemen uitgesproken "Brabant" kandidaat te stellen voor de titel "Culturele Hoofdstad van Europa 2018".

Voor de deelname aan de kandidatuur dient een zgn. bidboek opgesteld te worden. Deze taak ligt bij de artistiek leider van het project en het Programmaburo BCH 2018.

Om de organisatie- en bidboekkosten die door het programmaburo worden gemaakt af te dekken, wordt voor de jaren 2012 en 2013 een financiële bijdrage beschikbaar gesteld van € 200.000 per jaar.

540 Beroepsonderwijs: drijvend podium

VWO-leerlingen van het Technasium (Dr.Knippenbergcollege) hebben, in samenwerking met ROC ter Aa, het Vakcollege en het bedrijfsleven, ontwerpen gemaakt voor het realiseren van een drijvend podium in het kanaal ter hoogte van het Havenplein voor incidenteel gebruik tijdens evenementen. In 2011 wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling en realisatie, zodat in het voorjaar 2012 het drijvend podium in Helmond geïntroduceerd kan worden.

540 Rondje Helmond

Het 'Rondje Helmond', dat te voet of per fiets afgelegd kan worden, maakt onderdeel uit van het leisure-aanbod in Helmond. Om de aantrekkelijkheid van het Rondje Helmond verder te vergroten, is in het coalitieprogramma opgenomen dat de route op een aantal plaatsen wordt voorzien van picknickplaatsen, zitbanken en verlichting.

4.5.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Beleidsplan Gemeentemuseum 2013 – 2016.	01-12-2012
Cultuurnota.	31-07-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 05	
	Realisatie
Gaviolizaal. Volgens planning zal de Gaviolizaal medio 2012 worden gesloten. Over een nieuwe lokatie voor de orgelcollectie bestaat nog geen duidelijkheid. Er dient rekening te worden gehouden met een substantiële kostenpost voor herhuisvesting en/of tijdelijke opslag waarvoor een indicatie moeilijk te geven is.	31-06-2012
Subsidiebeleid. In overleg met diverse afdelingen worden de grenzen om te komen tot aanscherping van de gemeentelijke subsidieregels nader verkend.	31-12-2012
Evenementenbeleid/-nota. De huidige evenementennota sluit op onderdelen niet aan bij de geldende regelgeving en/of gemeentelijk beleid. Gelet op de breedte van het evenementenbeleid is het opstellen van een nieuwe/aangepaste nota gewenst.	31-12-2012
Aanlichten monumenten kanaalzone. Dit project komt in 2012 in een uitvoerende fase. In de loop van dit jaar zullen een aantal panden en bruggen (10) worden aangelicht waarbij steeds de link met het (industriële) verleden centraal zal staan. Met het aanlichten van de monumentale objecten zal de kanaalzone 's avonds als één samenhangend gebied worden ervaren met een passende verlichting voor ieder bouwwerk.	31-12-2012
Stichting Industrieel Erfgoed Helmond. Met de ombouw van het huidige documentatiecentrum van de stichting wordt een forse koerswijziging ingezet waarbij een dynamisch centrum van en voor de industriële geschiedenis in Helmond zal ontstaan. In de nieuwe vorm vervult de stichting een netwerkfunctie voor het erfgoed- en culturele veld, bezoekers, onderwijs en bedrijfsleven.	31-12-2012
Culturele hotspot. De raad heeft inmiddels ingestemd met het onderbrengen van een aantal culturele functies in de Cacaofabriek. Samenwerken en samenbrengen zijn de sleutelwoorden voor de restauratie en rehabilitatie van de Cacaofabriek. De realisatie kent een strakke planning die een begin kent met de architectenselectie in juli 2011.	31-12-2013
BCH 2018. Als onderdeel van BrabantStad heeft Helmond de ambitie om zich in het traject naar 2018 toe op een zodanige manier te presenteren en te profileren dat voor de stad en regio een substantiële meerwaarde ontstaat op cultureel, economisch en sociaal vlak.	31-12-2018
Cultuurparticipatie. Met het stimuleren van cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur wordt gewerkt	31-12-2012

aan de algemene doelstelling "meer mensen doen mee". In het kader van het onderdeel volkscultuur zal een Helmondweek worden georganiseerd in 2012.	
--	--

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 515	Speelhuis/Gaviolizaal.	Het Speelhuisprogramma is qua omvang teruggebracht naar 170 voorstellingen. Verwacht wordt een bezoekersaantal (inclusief verhuringen) te realiseren van 55.400. Hierbij wordt bij de professionele voorstellingen een bezettingsgraad van 60-65% verwacht. De Gaviolizaal is beperkt toegankelijk voor het publiek met een relatief laag bezoekersaantal.
PROD 520	Bibliotheek Helmond-Peel.	Stichting Bibliotheek Helmond-Peel moet een bezuinigingstaakstelling realiseren. Om de nieuwe bibliotheekcentrale in volle omvang te gaan benutten is sluiting van de wijkfilialen aan de orde. Hierdoor ontstaat ruimte voor flankerende maatregelen. De mogelijkheden worden in overleg met het bestuur verkend.

4.5.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	12.061.325	11.868.156	11.594.854	-204.200	-373.600	-343.100
Baten	1.863.476	1.341.630	1.393.291			
Saldo	-10.197.849	-10.526.526	-10.201.563	204.200	373.600	343.100

Specificatie per hoofdproduct		2012	2012	2012
		Lasten	Baten	Saldo
HP502	Stichting kunstkwartier	1.732.444		1.732.444
HP505	Beeldende kunst en vormgeving	154.147		154.147
HP510	Museum	1.703.079	60.547	1.642.532
HP515	Speelhuis Gaviolizaal	2.655.210	890.268	1.764.942
HP520	Bibliotheek helmond-peel	2.083.374		2.083.374
HP522	Amateur.kunstbeoefening	267.900		267.900
HP525	Evenementen festiviteiten	634.070	362.476	271.594
HP530	Monumentenzorg en archeologie	801.019		801.019
HP540	Toeristische aangelegenheden	232.117		232.117
HP542	Overige culturele aangelegenheden	1.331.495	80.000	1.251.495
Totaal Cultuur		11.594.855	1.393.291	10.201.564

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
525	Realisatie Orgelhuis	D	400				400
542	Brabant Culturele Hoofdstad 2018	N			p.m.	p.m.	0
	TOTAAL		400	0	0	0	400

Toelichting nieuwe investering:

Brabant Culturele Hoofdstad 2018

Wanneer de titel Culturele Hoofdstad in 2014 wordt toegewezen aan Brabantstad zullen vanaf 2014 aanvullende middelen nodig zijn. Vooralnog worden deze PM geraamd.

Sport en Recreatie

Programma 6

4.6 Programma 6: Sport en recreatie

Portefeuillehouder Sport: J.B.C.W. van den Heuvel

Portefeuillehouder Recreatie: P.G.M. Tielmans

4.6.1 Welke effecten willen we bereiken?

Deels facilitair programma, ambities liggen deels in het realiseren van een aantal voorzieningen.

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	Meting
% Van de Helmonders van 12-18 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen				25%		Vierjaarlijks, GGD
% Van de Helmonders van 19-64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm te voldoen					56%	Vierjaarlijks, GGD
% Van de Helmonders ouder dan 64 jaar dat aangeeft aan de beweegnorm voor 55 te voldoen					60%	Vierjaarlijks, GGD
% Van de Helmondse volwassenen dat sport		59%	60%	56%	63%	Tweejaarlijks, 2011, inwonersenquête
% Van de Helmondse kinderen 6-11 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school)		83%			80%	Tweejaarlijks, 2011, inwonersenquête
% Van de Helmondse kinderen tussen 12-17 jaar dat volgens zijn ouders sport (naast gymles op school)		74%			78%	Tweejaarlijks, 2011, inwonersenquête

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische indicatoren		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Streven	Meting
Sporten	Aantal jeugdleden gesubsidieerde sportverenigingen	6695	7233	7339	7351	7617	7912	7940	in 2014 stijging t.o.v. 2009	Jaarlijks
	Aantal gehandicapte leden gesubsidieerde sportverenigingen						25	116	in 2014 stijging t.o.v. 2010	Jaarlijks
	Aantal kinderen tot 18 jaar dat bereikt wordt door combinatiefunctionarissen								nulmeting 2011, betreft schooljaar 2010/2011	Jaarlijks vanaf 2011
Vrije tijd	% Van de inwoners (18 jaar en ouder) dat een oordeel heeft over en (zeer) tevreden is met het aantal, de kwaliteit en de variatie in vrijetijdsvoorzieningen.			67%	69%	73%			handhaving niveau 2009	Eind, 2011, tweejaarlijks, inwonersenquête

4.6.2 Meerjarig beleidsperspectief

Dit programma draagt bij aan de realisatie van de speerpunten jeugd, onderwijs, gezondheid en sociale participatie door te bevorderen dat Helmonders – en speciaal ook jongeren – participeren in sport- en bewegingsactiviteiten. Uitgaande van de sociale sportinfrastructuur, waarin amateursportverenigingen het voortouw hebben, dient binnen de gemeente ook ruimte te zijn voor anders georganiseerde sport- en bewegingsactiviteiten. Zij kunnen immers de drempel tot de georganiseerde sportbeoefening verlagen, maar vooral ook een middel zijn om bepaalde maatschappelijke doelen te verwezenlijken. In 2013 zal er een Strategische Sportnota opgeleverd worden waarin bekeken wordt hoe het sportklimaat van Helmond er in de toekomst uit zal moeten zien en welke investeringen daarvoor nodig zijn. Intussen wordt gewerkt aan de oplevering van Sport- en Beweegpark Brandevoort en aan het oplossen van bestaande knelpunten. Daarnaast draagt programma zes bij aan het verder versterken van het woon-, werk- en leefklimaat in Helmond, als onderdeel van de Brainportregio, door meer en betere vrijetijds- en toeristisch-recreatieve voorzieningen te ontwikkelen.

Het coalitieprogramma heeft als uitgangspunt dat samenwerking tussen o.a. sport, onderwijs en buitenschoolse opvang moet worden bevorderd zodat de jeugd meer in beweging komt. Stichting Jibb (Stichting jeugd in beweging brengen) is voor ons de spil tussen de diverse beweegaanbieders.

Om bovenstaande te kunnen vertalen worden onder andere de volgende accenten gelegd:

- Combinatiefunctionarissen ondersteunen de jeugd en de sportverenigingen om met (nieuwe) sporten kennis te laten maken.
- De deelname van vrijwilligers in sportorganisaties en sportevenementen wordt gestimuleerd en gewaardeerd.
- De gemeentelijke sportaccommodaties worden steeds meer multifunctioneel gebruikt en zijn van goede kwaliteit. Bij nieuw te bouwen sportaccommodaties is multifunctionaliteit het uitgangspunt.
- Samenwerking tussen sportverenigingen wordt gestimuleerd.
- Creëren van voldoende ruimte voor ontspanning en recreatie.

Ook geeft het coalitieprogramma aan dat ontwikkelingen op het gebied van leisure versneld moeten worden om zo meer arbeidsplaatsen te genereren en om het woon-, werk- en leefklimaat van onze stad verder te versterken. Om hier invulling aan te geven zal het volgende accent worden gelegd:

Ondernemers met initiatieven voor nieuwe leisurevoorzieningen of de doorontwikkeling van bestaande leisurevoorzieningen worden door de gemeente zo efficiënt en effectief mogelijk gefaciliteerd.

4.6.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
572	Berkendonk	200.000			
572	Dekking: exploitatie Berkendonk	-200.000			
550	Strategische investeringen: sport	1.000.000			
Totaal intensiveringen Sport en recreatie		1.000.000	0	0	0

572 Berkendonk

In afwachting van de in het Coalitieprogramma genoemde ontwikkeling van de Groene Peelvallei is het noodzakelijk om het beheer, onderhoud en toezicht op en rond Berkendonk te continueren. De middelen hiervoor zijn beschikbaar tot en met 2012 vanuit het Berkendonkfonds.

550 Strategische investeringen: sport

Bij de begroting 2010 is het thema sport door uw raad toegevoegd aan de speerpunten van strategische investeringen. Om de onderliggende ambities kracht bij te zetten wordt voorgesteld om een bedrag van € 1 miljoen hiervoor vrij te maken en te storten in de reserve strategische investeringen.

4.6.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Nota gebiedvisie Centrumgebied Groene Peelvallei.	31-12-2012
Strategische sportnota	01-07-2013

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 06	
	Realisatie
Uitvoering van sportprojecten door combinatiefuncties. Eind 2012 zijn er 11,7 FTE's combinatiefunctionarissen sport werkzaam waardoor meer kinderen kennismaken met sport.	31-12-2012
Uitbreiden van aanbod combinatiefuncties. In 2012 worden de activiteiten van de combinatiefunctionarissen naast het primair onderwijs ook georganiseerd op alle scholen in het speciaal-, en voortgezet onderwijs.	31-12-2012
Deelresultaten strategische sportnota. In 2012 worden er een aantal deelresultaten opgeleverd als voorbereiding op de strategische nota. Het gaat onder andere over privatisering, capaciteitsberekening binnen- en buitensport en de evaluatie sport en beweegpark Brandevoort. Het college zal over deze deelresultaten besluiten en de gemeenteraad zal hierover worden geïnformeerd	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 550	Beheer en onderhoud sportaccommodaties.	Het regulier beheer en onderhoud omvat 11 sportparken en 12 binnensportaccommodaties met als doel een kwalitatief, goed voorzieningenaanbod in de stad.

4.6.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	5.467.409	4.918.072	5.355.062	-574.330	-566.030	-557.630
Baten	1.348.924	877.203	1.222.725	-508.030	-508.030	-508.030
Saldo	-4.118.485	-4.040.869	-4.132.337	66.300	58.000	49.600

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP550	Sport en recreatie	5.054.310	1.027.519	4.026.791
HP570	Groenvoorzieningen - recreatie	135.843		135.843
HP572	Recreatiegebieden	164.908	195.206	-30.298
Totaal Sport en recreatie		5.355.061	1.222.725	4.132.336

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
550	Knelpunten sportaccommodaties	B	931				931
550	Verplaatsing City Sporthal	D	3.556				3.556
	TOTAAL		4.487	0		0	4.487

Toelichting nieuwe investering:

N.v.t.

Economisch beleid en Werkgelegenheid

Programma 7

4.7 Programma 7: Economisch beleid en werkgelegenheid

Portefeuillehouder Economie en Arbeidsmarkt, Brainport: A.J. van Mierlo

Portefeuillehouder Centrumplan: P.G.M. Tielemans

4.7.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Meting
Aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners Helmond	440	433	446	463	469	467	peildatum = 1 april van ieder jaar bron: Vestigingenregister Gemeente Helmond/ GBA
Aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners Helmond (inclusief uitzendkrachten)	450	446	460	485	490	485	peildatum = 1 april van ieder jaar -bron: Vestigingenregister Gemeente Helmond/ GBA
Aantal arbeidsplaatsen per 1000 inwoners referentiesteden ** (inclusief uitzendkrachten)	523	534	549	560	558	544	peildatum = 1 april van ieder jaar bron: Vestigingenregister Gemeente Helmond/ GBA

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

**Eindhoven, Breda, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Hengelo (Ov.), Vlaardingen, Emmen, Roosendaal, Oss, Almelo, Schiedam, Venlo, Sittard-Geleen en Heerlen.

Tactische indicatoren		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Vestigingsklimaat	Relatieve ontwikkeling in het aantal bedrijfsvestigingen per jaar in Helmond 2004 =100	100	112	124	132	140	148	150	Ontwikkeling Helmond t.o.v. 2009 gelijk of beter dan in Brabant-Zuidoost	Jaarlijks, april, Vestigingen Register
	% Ontwikkeling bedrijfsvestigingen helmond t.o.v voorgaand jaar(inclusief ZZP-ers)		7.9%	8.6%	5.5%	6.2%	6.1%	1.3%		
	Relatieve ontwikkeling in het aantal bedrijfsvestigingen per jaar in Brabant-Zuidoost	100	107	112	119	123	132	139		
	% Ontwikkeling bedrijfsvestigingen Brabant-Zuidoost t.o.v voorgaand jaar(inclusief ZZP-ers)		4%	3.5%	5.4%	3.6%	8.8%	0.1%		
Ondernemersklimaat	Oordeel ondernemingsklimaat in Helmond		6.8		7.1		7.2		positieve waardering behouden	landelijke monitor, tweejaarlijks
Versterken speerpuntsectoren: food- en automotive	Aantal bedrijven in de agro+ foodsector						138	141	stijging t.o.v. 2009	Jaarlijks, april, Vestigingen Register
	Aantal arbeidsplaatsen in de						1.847	1.765	stijging	Jaarlijks, april,

	agro+ foodsector								t.o.v. 2009	Vestigingen Register
	Aantal bedrijven in de automotivesector					26	32	44	stijging t.o.v. 2009	Jaarlijks, april, Vestigingen Register
	Aantal arbeidsplaatsen in de automotivesector					1.600	1.550	1.590	stijging t.o.v. 2009	Jaarlijks, april, Vestigingen Register

4.7.2 Meerjarig beleidsperspectief

Een open en constructieve samenwerking met ondernemers, onderwijs en collega-overheden blijft de kern van het Helmondse economische beleid. Deze positieve grondhouding heeft in het verleden geleid tot aansprekende resultaten maar blijft nodig om de economische uitdagingen die Helmond nog altijd kent effectief aan te pakken. Helmond heeft zich nadrukkelijk ontwikkeld tot het tweede economisch centrum van Zuidoost-Nederland. De economische structuur is verbreed en versterkt. Een centrum met een verbindende kracht naar andere economische (Eur)regio's. De structureel hoge werkloosheid in Helmond werd de afgelopen jaren sterk teruggedrongen maar de economische crisis heeft dit proces verstoord. Tegelijkertijd kan geconcludeerd worden dat Helmond lang niet zo ver is teruggeworpen als in voorgaande crises en dat de weg omhoog weer is ingezet.

De economische groei op (middel)lange termijn is voor een belangrijk deel afhankelijk van de mate waarin we in staat zijn het veranderingsproces, waarbij onze traditionele industrie plaats maakt voor een meer kennisgeoriënteerde industrie, na de periode van crisis te behouden en verder te faciliteren. De agenda van Brainport 2020, en de rol die Helmond daarbinnen speelt, vormt daarbij het uitgangspunt. Met Brainport 2020 wordt de succesvolle aanpak in de regio Zuidoost Brabant verder versterkt en zelfs uitgebreid naar geheel Zuid Nederland. De erkenning door het Rijk van de Brainport Regio als één van de "mainports" van de Nederlandse economie is hier een illustratie van.

Voor Helmond staat binnen de Brainport-2020-agenda de doorontwikkeling van de speerpuntsectoren Automotive en Food Technology voorop, met koppelingen naar andere samenhangende sectoren als de metaal en machinebouw. De totstandkoming van de Hightech Automotive Campus en van het Food Technology Park Brainport vormen daarbij de ankerpunten. Met de aanwezigheid van gezamenlijke onderzoeks- en testfaciliteiten en het opereren in elkaars fysieke nabijheid worden belangrijke faciliteiten gecreëerd voor open innovatie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Andere factor van betekenis is onze economische concurrentiepositie ten opzichte van andere steden en regio's. Het gaat hierbij om een breed palet aan randvoorwaarden voor een aantrekkelijke vestigingsplaats waar het goed ondernemen is.

Minstens zo van belang is het faciliteren van het bestaande bedrijfsleven en sectoren die niet direct onder de Brainport-vlag vallen (bijv. de bouwsector, de detailhandel, de zorg, de horeca). Met name de zorgsector zal in termen van werkgelegenheid een focussector worden. Stimulering van deze bedrijvigheid en sectoren is randvoorwaardelijk voor de verdere versterking van het woon-, werk- en leefklimaat en indirect dus ook voor het vestigingsklimaat en de economische concurrentiepositie van de stad (een combinatie van structuurversterking en structuurverbreding).

Dit vraagt om een integrale beleidsontwikkeling en verklaart de raakvlakken met de andere programma's uit de programmabegroting. Economisch beleid en werkgelegenheid heeft een integraal en tevens verbindend karakter in de beleidsvorming op zowel sociaal, economisch als ruimtelijk gebied.

4.7.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
340	Centrummanagement: voortzetting 2012	50.000			
340	Brainport bijdrage 2015				400.000
Totaal intensiveringen Economisch beleid en werkgelegenheid		50.000	0	0	400.000

340 Centrummanagement: voortzetting 2012

Centrummanagement wordt jaarlijks gesubsidieerd door de gemeente, op basis van ingediende jaarplannen. Tot en met 2011 zijn hiervoor middelen beschikbaar. Voorgesteld wordt om nog éénmalig € 50.000 beschikbaar te stellen voor 2012. Voor de periode 2013 en later worden in samenwerking met bedrijfsleven alternatieve financieringsmogelijkheden onderzocht. Deze mogelijkheden worden o.a. onderzocht in een pilot samen met de Kamer van Koophandel.

340 Brainport bijdrage 2015

De Helmondse bijdrage aan Brainport Development en de uitvoering van het Brainport programma is in de begroting tot en met 2014 opgenomen. Voorgesteld wordt om een bedrag van € 400.000 op te nemen om daarmee onze deelname en bijdrage aan Brainport voor 2015 veilig te stellen.

4.7.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

N.v.t.

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 07	
	Realisatie
Testfaciliteiten Automotive Facilities Brainport (AFB). In 2012 is de voorbereiding afgerond voor het onderwijslab en het manufacturinglab binnen het Automotive Facilities Brainport. Deze voorbereiding betreft programmaontwikkeling, de ontwikkeling van een exploitatiemodel en de aanbesteding.	31-12-2012
Aansluiting onderwijs op High Tech Automotive Campus. In 2012 vindt de verdere uitwerking plaats van de initiatieven MAC (MBO Automotive Center) en het ACE (Automotive Centre of Expertise - hbo). Tegelijkertijd zal gestart worden met een beperkt aantal mbo- en hbo-studenten die binnen MAC en ACE opleiding op de campus volgen.	31-12-2012
Automotive NL. In 2012 gaan drie automotive organisaties (Automotive Technology Center - ATC, Hightech Automotive Systems - HTAS, Hightech Automotive Campus -HTAC) samen in 1 nieuwe krachtige organisatie: AutomotiveNL.	31-03-2012
Food en Fresh Lab - Food Technology Park Brainport.	31-12-2012

In 2011 is gestart met de bouw van het Food & Fresh Lab en ontwikkeling van het onderwijsprogramma. In 2012 wordt het Food & Fresh lab in fases in gebruik genomen tot volledige realisatie.	
Mychorizza- & Thermolab - Food Technology Park Brainport. In 2012 wordt gestart met de bouw van het Mychorizzalab en het Thermolab en worden eind 2012 opgeleverd.	31-12-2012
ChezPascal / Centre Food Processing - Food Technology Park. In het 1e kwartaal wordt gestart met de bouw van Chez Pascal en het Centre for Innovative Food Processing.	31-03-2012
Campusorganisatie Food Technology Park Brainport. Ten behoeve van de doorontwikkeling van het Food Technology Park Brainport wordt in 2012 een eigen campusorganisatie opgericht.	30-06-2012
Helmondse ondernemers naar Brainport. Om Helmondse ondernemers verder kennis te laten maken met Brainport en de samenwerking met Brainport Development te bevorderen, wordt in 2012 een tweetal netwerkbijeenkomsten georganiseerd.	31-12-2012
Plan van aanpak kantorenmarkt. In het 3e kwartaal van 2012 is een plan van aanpak voor de (leegstand op de) kantorenmarkt opgesteld en wordt overgegaan tot uitvoering.	31-09-2012
Uitvoering Actieplan Bedrijventerreinen. In 2011 is gestart met de uitvoering van het Actieplan Bedrijventerreinen. Het betreft een totaalpakket aan maatregelen gericht op de realisatie van 1) Cameraplan (inclusief aanpassing verlichting) en 2) verkeerstechnische aanpassingen. De realisatie van het cameraplan wordt getrokken door Stichting Bedrijven Helmond.	31-12-2012
Locatieontwikkeling HTACampus. Begin 2012 zullen de samenwerkingsovereenkomsten met diverse partners worden afgrond. Er zal gestart zijn met het bestemmingsplan, opstellen nadere uitwerking openbare ruimte alsmede het bouwrijp maken van de eerste deelgebieden.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

N.v.t.

4.7.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	3.780.550	2.224.545	4.044.526	-2.202.137	-2.052.137	-2.052.137
Baten	1.312.673	311.727	675.662	-409.839	-409.839	-409.839
Saldo	-2.467.877	-1.912.818	-3.368.864	1.792.298	1.642.298	1.642.298

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP320	Lokaal economisch beleid	111.757		111.757
HP340	Economische en industriële zaken	3.707.964	459.839	3.248.125
HP360	Markten	211.332	211.332	
HP370	Energie opwekken	13.473	4.491	8.982
Totaal Economisch beleid en werkgelegenheid		4.044.526	675.662	3.368.864

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
320	High Tech Automotive Campus	B	3.065	2.215	1.350		6.630
320	Herstructurering Hoogeind	B	p.m.	p.m.			p.m.
	TOTAAL		3.065	2.215	1.350	0	6.630

Toelichting nieuwe investering:

N.v.t.

Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting

Programma 8

4.8 Programma 8: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Portefeuillehouder Volkshuisvesting, Grondzaken: F.P.C.J.G. Stienen

Portefeuillehouder Bouw en Woningtoezicht (incl. handhaving): P.G.M. Tielemans

4.8.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Meting
Aantal inwoners	85.825	85.691	86.070	86.793	87.752	88.285	88.575	Jaarlijks peildatum 1-1
Ontwikkeling in aantal inwoners	609	-134	379	723	959	533	290	Jaarlijks t.o.v. 1-1 jaar ervoor
Aantal dagen dat een woning te koop staat voor verkoop in Helmond	87	88	89	87	134	161		Jaarlijks, cijfers over jaar, Funda (SRE)
Gecombineerde score op basis van de mening van inwoners over de aanwezigheid van groen in en rond de stad en Helmond als groene stad				5,6	5,6	5,7		Inwonersenquête najaar, vernieuwd in 2011

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische indicatoren		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Streven	Meting
Groei	Aantal netto opgeleverde woningen	372	789	657	537	275	117		toename 2010-2014 met 2320 woningen	Jaarlijks, cijfers over jaar, woningcartotheek
Gedifferentieerd	% Van de woningvoorraad dat koopwoning is		51,5 %	52,4 %	52,7 %	53,6 %	53,1 %	53,6 %	55 % koop eind 2014	Jaarlijks, peildatum 1-1, woningcartotheek
	% Van nieuwbouw dat wordt gerealiseerd als sociale koopwoning			3,5%	3,7%	6,5%	7,7%		10 %	Jaarlijks, over jaar, woningcartotheek
	Aantal woningen dat gerealiseerd wordt die mede geschikt zijn voor de huisvesting van senioren	37	118	130	221	149	3		Periode 2005-2014 1000 woningen in totaal	Jaarlijks, over jaar, woningcartotheek
	Aandeel van de gerealiseerde woningen voor starters			3,5%	3,7%	8%	9%		10% van de nieuwbouw zijn starterswoningen	Jaarlijks, over jaar, woningcartotheek
Natuurontwikkeling	Realisatie ecologische verbindingzone (onder meer Goorloop, Groene Peelvallei)					6,8	6,8		In 2015 volledig gerealiseerd (19,4 km lengte)	Jaarlijks, over jaar, woningcartotheek

4.8.2 Meerjarig beleidsperspectief

Algemeen:

Met inachtnaam van het rijks-, provinciaal en regionaal beleid en de daarin geformuleerde doelstellingen en randvoorwaarden wordt de komende jaren (d.m.v. een actualisatie van kaderstellende beleidsnota's, planontwikkeling, plantoetsing en –uitvoering) gewerkt aan de integrale ontwikkeling van de stad. Deze richt zich op de vraag naar woningen, bedrijventerreinen, voorzieningen, groen en recreatie zoals momenteel vastgelegd in de Interim Structuurvisie 2015 (ISV). De actuele regionale ruimtelijke, economische en demografische ontwikkelingen evenals de naar verwachting structurele wijzigingen van de marktsituatie vragen om een bijstelling van de huidige Stadsvisie en hierop aansluitend ook het ISV.

Voorts wordt gestructureerd gewerkt aan de actualisatie van bestemmingsplannen zodat uiterlijk in 2013 alle plannen actueel zijn.

Met betrekking tot de woningvoorraad en de bevolkingsomvang en –samenstelling gaat het gemeentebestuur uit van een continue en beheerste groei in de komende periode die erop gericht is een meer evenwichtige samenstelling te bereiken en de centrumpositie van Helmond in de regio te versterken. Naar verwachting zal dit kunnen leiden tot een bevolkingsomvang van tussen de 95.000 en 98.000 inwoners op termijn (omstreeks 2020). De kwaliteitsdoelstellingen van deze opgave gaan echter boven de kwantitatieve resultaten. In de Woonvisie 2007-2015 is een verdere uitwerking op het gebied van woningen gegeven. Deze Woonvisie is, gelet op de actuele situatie op de woningmarkt, in 2009 tussentijds geëvalueerd en op onderdelen geactualiseerd. In het komende jaar zal - in samenhang met de Stadsvisie en ISV- een integrale herziening worden afgerond

De gemeente voert een actief grondbeleid voor het uitvoeren van de ruimtelijke plannen. Binnen het actieve gemeentelijke grondbeleid worden planeconomische opzetten gemaakt, bewaakt en afgewikkeld, waarbij zoveel mogelijk marktconforme grondprijzen worden gehanteerd. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de nieuwe grondexploitatiewet biedt en de koppeling met de nieuwe wetgeving op het terrein van de ruimtelijke ordening.

Specifiek:

De hiervoor genoemde zorg voor voldoende ruimtelijke reserveringen en plannen om nieuwe ontwikkelingen en uitbreidingen te faciliteren wordt in toenemende mate op regionale schaal ingebed en komt vooral tot uiting in de regionale gebiedsopgave voor Brainport-Oost welke onderdeel uitmaakt van het zogenaamde MIRT-traject dat met de rijksoverheid is uitgezet. Binnen Brainport-Oost wordt de integrale afweging gemaakt tussen infrastructuur (o.a. Ruit om Helmond-Eindhoven), groen en recreatie (Rijk van Dommel en Aa) en de woningbouw- en bedrijventerreinenopgave (MEROS). Voor de komende jaren staat voor wat betreft de stadsuitbreiding Brandevoort en Suytkade (woningbouw en bedrijventerrein) en de uitbouw van de Automotive Campus op Schooten centraal.

Op het gebied van herstructurering en transformatie staat de uitwerking en operationalisatie van de Strategische Visie Kanaalzone voor het voetlicht welke voor de komende 10 tot 20 jaar de richting van de gewenste aanpak van deze complexe en zeer omvangrijke opgave in kaart moet brengen. Mede met de inzet van de provincie (hetgeen vorm krijgt in de uitwerking van het convenant "Samen investeren") wordt deze opgave voor de korte termijn (tot 2013) vervolgens in diverse deelontwikkelingen verder uitgewerkt. Met de doorontwikkeling van Suytkade (woningbouw, leisure en de foodcampus), de ontwikkeling van de Cacaofabriek e.o. (culturele hotspot), de uitwerking van het Masterplan Centrum en de herbouw van sluis 7 (recreatieve poort), worden in feite al de eerste grote onderdelen van dit transformatieproces op de kaart gezet.

Uit de gebiedsvisie Spoorzone, kunnen uitvoeringsmaatregelen voor de toekomst (vooral middellange en lange termijn) voortkomen. Deze visie en daaruit voortvloeiende maatregelen hebben tot doel de Spoorzone te ontwikkelen tot een kwalitatief hoogwaardig gebied dat past bij de huidige en toekomstige uitstraling van Helmond en dat de verbinding tussen Centrum en Suytkade vorm geeft.

Een goed woon- en leefklimaat in de bestaande stad en de beschikbaarheid van een aantrekkelijke natuur en landschap worden steeds belangrijkere vestigingsfactoren. De ambitie van Helmond op dit gebied komt vooral tot uiting in planvorming en -uitwerking voor de Goorloopzone en in het opstellen dan wel uitwerken van diverse gebiedsvisies (bv. Groene Peelvallei, Stiphout, Spoorzone en Noordkop Suytkade). Ook realiseert Helmond op basis van het reconstructieplan De Peel en de Kaderrichtlijn water voor 2018 de natte ecologische verbindingzones (Goorloop, Nieuwe Aa, Bakelse Aa, Astense Aa en de Schootense Loop) alsmede de waterbergingsgebieden Bakelse Aa en Diesdonk.

Om de doelstelling te kunnen waarmaken in 2013 over een geactualiseerd bestemmingsplankader te beschikken zullen de komende tijd diverse bestemmingsplannen worden afgerond (Binnenstad/Heistraat-Molenstraat, Helmond 't Hout Varenschut en Brandevoort Oost) en een aantal nieuwe planherzieningen worden opgestart (o.a. Schooten, Noord en BZOB).

Nadat de eerste contouren van de Stadsvisie duidelijk zijn zal de nieuwe Woonvisie afgerond worden. Nadat deze visie in van 2012 is vastgesteld zullen nieuwe prestatieafspraken met de woningcorporaties worden opgesteld.

Voor wat betreft de woningbouwproductie wordt vastgehouden aan een gemiddelde productie van 500 woningen, verdeeld naar uitleg-, transformatie- en herstructureringslocaties. Met de marktpartijen en woningcorporaties verenigd in de Taskforce Woningbouw wordt periodiek overleg gepleegd over de fasering/prioritering van de woningbouw.

Ook zal op basis van de Stadsvisie gestart worden met de Structuurvisie, wat een ruimtelijke doorvertaling zal zijn van de hoofdlijnen zoals neergezet in de Stadsvisie en woonvisie.

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (wabo) ingegaan.

Bij de implementatie van deze wet zijn wij ook uitgegaan van het volledig digitaal verwerken van de aanvragen. Door het slecht functioneren van de Olo (de landelijke voorziening voor het indienen van de aanvragen) en de mindere functionaliteiten van dit loket hebben wij onze processen en ict-voorzieningen hierop aangepast om een goede digitale verwerking toch mogelijk te maken.

Hierdoor kan het noodzakelijk zijn om in 2012 nog enkele investeringen op dit gebied te doen.

Dit zal blijken aan de hand van het implementatie project dat nog tot 2012 zal lopen.

4.8.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
825	Ecologische verbindingzone	180.000			
850	Starterslening	1.000.000			
Totaal intensiveringen Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvestin		1.180.000	0	0	0

825 Ecologische verbindingzone

Binnen het centrumgebied Groene Peelvallei is voor de oude AA een EVZ (ecologische verbindingzone) gepland. Dit betreft een gezamenlijke ontwikkeling van gemeente Helmond, Deurne en het Waterschap waarbij het waterschap projecteigenaar is. Gemeenten dragen 60% bij en het Waterschap 40%. Voorheen werden de gemeentelijke kosten voor 100% gedekt door de provincie. Echter, deze provinciale regeling is gewijzigd waardoor de gemeenten terugvallen op een 50% dekking. Het totale bedrag voor de ontwikkeling van de EVZ in deze zone is 1,2 miljoen. De bijdrage voor de Gemeente Helmond zal maximaal € 180.000 bedragen.

850 Startersleningen

In 2003 is de Starterslening ingevoerd. Sindsdien zijn er 285 leningen verstrekt (stand medio april 2011). Het oorspronkelijk budget van 1,9 miljoen. euro is tussentijds aangevuld met een storting van 0,5 miljoen. euro en 8 miljoen. euro. Met name door de tijdelijke verruiming van de verkoopprijs naar € 350.000 en de verhoging van het leningsbedrag in 2010 is het aantal aanmeldingen voor een starterslening sterk gestegen. Daarnaast blijkt dat onder de huidige marktomstandigheden de inkomenscategorie € 30.000 - € 45.000 moeite heeft, zonder hulp, de financiering van de aankoop van een woning rond te krijgen. In 2010 bedroeg het aantal verkochte woningen met een starterslening gemiddeld 50% van het totaal aantal per maand verkochte woningen. Om aan deze regeling een vervolg te geven wordt nogmaals € 1 miljoen beschikbaar gesteld.

4.8.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Opstellen woonvisie	31-12-2012
Bestemmingsplan Medevoort	01-12-2012
Bestemmingsplan BZOB	01-12-2012
Bestemmingsplan Helmond Noord	01-03-2012
Bestemmingsplan Tussengebied Rijpelberg-Brouwhuis	01-12-2012
Bestemmingsplan Groot Schooten	01-09-2012
Structuurvisie Helmond 2030	31-12-2012
Bestemmingsplan Heistraat-Molenstraat	01-03-2012
Ontwikkelingsvisie Varenschut	31-12-2012
Wijkperspectief Helmond Oost	01-09-2012
Bestemmingsplan Stiphout Zuid	01-12-2012
Centrumplan Stiphout	01-07-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 08	
	Realisatie
Leisurecomplex Suytkade; De bouw van 18.500 m2 leisure: start bouw april 2012.	30-09-2013
Ontwikkeling Cacaofabriek e.o. Resultaatdoelstelling 2011: Ontwikkeling en ontwerp Cultuurcluster (ca. 3.000 m2 BVO) is gereed, er van uitgaande dat het college in oktober 2010 groen licht heeft gegeven voor de opstart van deze ontwikkeling. Tevens wordt in 2011 de start gemaakt met de ontwikkeling van 2.000 m2 bvo commerciële economie en ca. 50 woningen.	31-12-2013
Woningbouwproductie. Jaarlijks bruto realiseren van (gemiddeld) 500 woningen globaal te verdelen in: 150 woningen uitleggebieden (Brandevoort); 150 woningen transformatiegebieden (Suytkade, Groene Loper, Centrum en Heiakker); 150 woningen herstructureringsgebieden (Binnenstad en Helmond-west); 50 woningen overig.	31-12-2012
Toename commerciële ruimte 4000 m2 en kwaliteitsimpuls openbare ruimte centrum	31-12-2013

met 18.000 m2.	
Realiseren van commerciële m2 en m2 kwaliteitsimpuls openbare ruimte centrum	

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 840	Verwerken en verlenen van wabo vergunningen.	Er worden 500 wabo gerelateerde vergunningen verleend
PROD 840	Verwerken en beoordelen van 'bouwinlichtingen'.	Er worden 400 Wabo-inlichtingen verstrekt
PROD 840	Uitvoeren van de Wabo	De doorlooptijd van de reguliere Wabo aanvragen is in 100% van de gevallen gelijk of lager dan 8 weken.
PROD 850	Starterslening.	Het verlenen van 30 startersleningen in 2012

4.8.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	75.011.965	105.716.373	74.839.806	-1.359.880	-1.380.000	-1.379.800
Baten	62.956.478	101.811.706	69.367.787	-200.000	-94.656	-94.656
Saldo	-12.055.487	-3.904.667	-5.472.019	1.159.880	1.285.344	1.285.144

Specificatie per hoofdproduct		2012	2012	2012
		Lasten	Baten	Saldo
HP820	Ruimtelijke ordening stafafdelingen	154.267		154.267
HP825	Ruimtelijke ordening algemeen	1.266.905	56.150	1.210.755
HP830	Planproductie PBH	4.196.190	2.008.095	2.188.095
HP835	Planproductie MO	16.790		16.790
HP840	Bouw- en woningtoezicht	3.632.091	3.139.006	493.085
HP850	Volkshuisvesting	1.488.162	223.279	1.264.883
HP860	Volkshuisvesting onderzoek en statistiek	125.664		125.664
HP870	Woonwagenbeleid	18.480		18.480
HP880	Grondexploitatie	63.941.257	63.941.257	
Totaal Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		74.839.806	69.367.787	5.472.019

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					Totaal 2012-2015
Pro-duct	Onderdeel	invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015		
830	Groene Peelvallei	N	1000				1000
	TOTAAL		0	1.000	0	0	1.000

Toelichting nieuwe investering:

Groene Peelvallei

De structuurvisie Groene Peelvallei is medio 2011 aan uw Raad voorgelegd. Na vaststelling van het bestemmingsplan volgt realisatie van de plannen. Voor de totale ontwikkeling Groene Peelvallei wordt daarnaast € 1 miljoen gereserveerd. Deze intensivering van € 1 miljoen is bestemd voor meer algemene voorzieningen in de publieke sfeer die nodig zullen zijn bij de verdere ontwikkeling van de Groene Peelvallei. Daarbij wordt gedacht aan aanpassingen in de openbare ruimte (verkeer- en parkeerontwikkelingen) rondom de attracties, evenementen en andere voorzieningen zoals bijvoorbeeld voor Helmond Sport. Bij dit laatste gaat het dus om de publieke voorzieningen en niet om het stadion zelf.

Stedelijke Vernieuwing

Programma 9

4.9 Programma 9: Stedelijke vernieuwing

Portefeuillehouder Stedelijke ontwikkeling, Coördinatie Stedelijke vernieuwing, Binnenstad Oost / Helmond West, Brabantstad / Samen Investeren, Groene Peelvlei: F.P.C.J.G. Stienen

Portefeuillehouder Centrum, Wijk- en Buurtbeheer, Coördinatie Kanaalzone: P.G.M. Tielemans

Portefeuillehouder Coördinatie beleid wijken: J.B.C.W. van den Heuvel

4.9.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Meting
Gemiddelde verblijfsduur (in minuten) van bezoekers uit Helmond aan het centrum	75				79				2010/2011 Koopstroomonderzoek**
Gemiddelde verblijfsduur (in minuten) van bezoekers uit de regio aan het centrum	98				86				
% Helmondse inwoners dat wekelijks het Centrum bezoekt	76%				78%				
% Inwoners uit de regio dat wekelijks het Centrum bezoekt	28%				31%				
Aantal verkooppunten detailhandel per 1000 inwoners in Helmond.			6,6	6,6	6,3	6,3	6,4	6,3	Jaarlijks, Locatus, peildatum april
% Leegstand (leegstaande verkooppunten afgezet tegen het totaal van verkooppunten (leegstand plus detailhandel) in het hoofdwinkelgebied in Helmond			7,4%	8,8%	10,4%	10,6%	8,2%	12,5%	

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

** Onderzoek niet uitgevoerd.

Tactische indicatoren		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Aantrekkelijke woonomgeving	Het oordeel van inwoners over hun woonomgeving: het aantal van de 11 wijken met een rapportcijfer van minimaal 7 voor de woonomgeving			8			9		2014 alle wijken scoren minimaal 7	2011, najaar, Landelijke Veiligheidsmonitor
Aandachts-wijken	Nog ontwikkelen	Nieuwe meting								2011
Aantrekkelijkheid centrum	Oordeel inwoners Helmond over centrum	6,4	6,3	6,8	6,9	6,9	6,9	7,1	Rapportcijfer in 2014 $\geq$ 7	2011, najaar, inwonersenquête

4.9.2 Meerjarig beleidsperspectief

Algemeen

Er zijn drie gebieden in Helmond waar herstructurering aan de orde is: Binnenstad(Oost), Helmond-West en het Stadscentrum. In de Binnenstad is de herstructurering al enkele jaren in uitvoering, terwijl in Helmond-West een integrale herstructureringsoperatie de afgelopen jaren is opgestart. De voorbereiding van centrumplan is al enige tijd aan de gang. Door de economische crisis is echter een flinke kink in de kabel gekomen. De overeenkomst met AM en ING is beëindigd en er moeten nieuwe marktpartijen worden aangetrokken. Daarnaast zal de fasering van het plan iets moeten worden aangepast evenals het programma.

Herstructurering is in de eerste plaats een zaak van samenwerking tussen alle betrokken partners, waarin naast de gemeente óók marktpartijen en met name de woningcorporaties een belangrijke initiërende rol spelen. Zomer 2008 hebben gemeente en woCom in het kader van de wijkvisie Helmond-West daartoe een intentieovereenkomst getekend. Deze wijkvisie is in de loop van 2009 uitgewerkt tot een uitvoeringsgericht Wijkontwikkelingsprogramma dat in december 2009 door de raad is vastgesteld.

Voor wat betreft de reeds langer lopende herstructurering van de Binnenstad (Oost) is op 28 mei 2009 een samenwerkingsovereenkomst voor de ontwikkeling en realisatie van het deelgebied Weverspoort ondertekend. Daarnaast is er in december 2010 een plan van aanpak ondertekend om de Leonardusbuurt in de Binnenstad Oost leefbaar te houden tot het moment waarop meer ingrijpende ingrepen gaan plaatsvinden.

Herstructurering gaat gepaard met zodanig omvangrijke investeringen dat die niet alleen door deze partners kunnen worden opgebracht. Vanuit onze gemeente is daarom ook een beroep gedaan op de hogere overheden om financiële ondersteuning. Zowel provincie als rijk hebben middelen beschikbaar gesteld zodat een voortvarende aanpak gevolgd kan worden.

Specifiek

1. Binnenstad Oost

Medio 2010 is de herstructurering van het Zonnekwartier afgerond. In de loop van 2011 zullen nagenoeg alle resterende projecten in de Vossenbergh in aanbouw zijn, waarmee naar verwachting ook de Vossenbergh in 2012/2013 zijn voltooiing nadert. E.e.a. betekent niet dat naar deze buurten geen aandacht meer behoef uit te gaan. De versterking van het leefklimaat zal nog de nodige aandacht vragen.

In het deelgebied Weverspoort (derde fase) is de herstructurering concreet van start gegaan. Zo zijn inmiddels aan de Van den Dungenstraat 12 huurwoningen gerealiseerd. Naar verwachting zal nabij de Tolpost begin 2012 gestart worden met de bouw van 44 appartementen waarbij zorg verleend kan worden. Tevens wordt dan huisvesting gerealiseerd voor psychogeriatrische patiënten. De komende jaren zullen in de Weverspoort circa 400 woningen gebouwd worden en zal een buurtpark worden aangelegd. De inrichting van het buurtpark komt tot stand in nauw overleg met de bewoners van de Binnenstad. Einde 2011 zal hiertoe een ontwerp gereed zijn.

Nadat de noordwand van het nieuwe winkelplein centraal in de Heistraat in juni 2011 is opgeleverd, wordt de zuid- en westzijde in 2011 verder uitgewerkt, waarna in het voorjaar van 2012 de bouwstart zal plaatsvinden. Daarnaast is in 2011 de herinrichting van de openbare ruimte in de Heistraat afgerond.

Als uitvloeisel van de in 2007 gehouden buurtschouw is momenteel voor het meest noordelijke deel van Binnenstad Oost - de Leonardusbuurt – een plan van aanpak eind 2010 vastgesteld. Dit actieplan richt zich vooral op maatregelen voor de korte- en middellange termijn en wel in de sfeer van handhaving en intensivering van het fysieke en sociaal beheer. Op de lange termijn - vanaf 2013 - zal op basis van de geïnventariseerde gegevens omtrent de aanwezige problematiek het WOP (Wijkontwikkelingsplan Binnenstad) worden geactualiseerd met als specifiek aandachtspunt de Leonardusbuurt.

Belangrijk speerpunt binnen het plan van aanpak voor de Leonardusbuurt vormen de zogenaamde huiskamergesprekken welke tot doel hebben om de wijk sociaal in kaart te brengen. Niet alleen wordt hierbij

bekeken welke problemen op gezins- en straatniveau opgelost kunnen worden, maar met name ook welke krachten in de buurt kunnen worden gemobiliseerd en ondersteund.

2. Helmond-West

Voor Helmond-West is in nauw overleg met WoCom en in een goede communicatie met bewoners en alle betrokken instellingen in 2008 de integrale ambitieuze Wijkvisie opgesteld. Deze wijkvisie toont de urgentie van een integrale aanpak van Helmond-West aan en omvat een breed scala aan maatregelen op sociaal-maatschappelijk en ruimtelijk-fysiek terrein alsmede maatregelen op het terrein van veiligheid en handhaving. Inmiddels is deze visie uitgewerkt in een op de uitvoering gericht Wijkontwikkelingsprogramma. Na vaststelling door de raad einde 2009 is medio 2010 een samenwerkingsovereenkomst met woCom gesloten, waarbij de taakverdeling en de financiële inzet van gemeente en WoCom is vastgelegd.

Hiermee is onze gemeente gestart met een nieuwe majeure investeringsoperatie, welke vele jaren in beslag zal nemen en die de wijk weer een nieuw en duurzaam perspectief moet bieden.

In de plannen wordt ook rekening gehouden met de ontwikkelingen rond de Goorloop en het Raaijmakers-terrein én met de afronding van de stedelijke verkeersring in het kader van de stedelijke hoofdwegenstructuur.

In 2010 en 2011 is gestart met de uitvoering van het wijkontwikkelingsprogramma. Zo worden op dit moment de plannen voor Oud West, het Combicentrum, Wijkhuis Brede School, de Goorloop en de stedelijke verkeersring nader uitgewerkt. Dit geldt tevens voor diverse sociaal maatschappelijke en economische ingrepen. Eveneens is er aandacht voor beheer en veiligheid.

De eerste projecten zullen nog in 2011 concreet worden. Zo is op maatschappelijk gebied gestart met de eveneens bij de Binnenstad Oost omschreven huiskamergesprekken. In de tweede helft van 2011 is gestart met de eerste ingrepen in de openbare ruimte (Stephanusplein en derde Haagstraat) en de nieuwbouw aan de Hertogstraat. In de loop van 2012 zullen tevens bouwprojecten starten aan de Haaglaan en de tweede Haagstraat. Tegelijkertijd zal de renovatie van 25 woningen starten.

Op het gebied van wijkvoorzieningen zal in de eerste helft van 2012 gestart worden met de bouw van de nieuwe brede school en het hiermee geïntegreerde wijkhuis. Hiermee wordt een zeer belangrijke wijkvoorziening gerealiseerd.

Op het niveau van de stad is de aanvang voorzien van de uitvoering van de plannen voor de ecologische verbindingzone in de Goorloop. Parallel hieraan wordt de realisatie van de Kasteelherenlaan in 2012 ter hand genomen. Na afronding hiervan is de stedelijke verkeersring nagenoeg gereed.

3. Centrum

Het centrum van Helmond dient zowel qua omvang als qua kwaliteit een schaa sprong te maken om de aantrekkingskracht op zowel de eigen Helmondse inwoners als die van de omringende regio te handhaven en waar mogelijk te vergroten. Het perspectief van de centrumontwikkeling is dat in ca. 9 jaar naast de kwaliteitsimpuls in het huidige centrum ook de dringend noodzakelijke uitbreiding gerealiseerd is en optimaal functioneert. Er is dan een uitbreiding tot stand gebracht met goed gekwalificeerde winkels en ook grootschalige detailhandelsvestigingen te samen met een vernieuwde en meer veelzijdig samengestelde woningvoorraad en aanvullende voorzieningen.

Op de weg er naar toe zullen hiertoe – ook letterlijk - de nodige bergen moeten worden verzet en zullen de ondernemers en bewoners in de stad tijdelijk enige overlast moeten overwinnen. Om die zoveel mogelijk te beperken zullen er extra activiteiten worden ontwikkeld.

De door de gemeente te realiseren maatregelen en acties zijn de afgelopen jaren in beeld gebracht. In verband met de huidige economische recessie en de veranderde marktomstandigheden zal het programma van het uitbreidingsplan en de ruimtelijke uitwerking daarvan worden aangepast. Het masterplan van Busquets blijft het vertrekpunt voor de verdere invulling van de uitbreiding. De fasering zal zodanig worden

aangepast, dat er ten opzichte van het oorspronkelijke plan voornamelijk een kleiner deel zal worden gerealiseerd. Voor de retail c.a. ongeveer 22.500 m². Daarnaast zal het woonprogramma voor dat deel naar beneden worden bijgesteld: van ca. 150 naar ca. 100 eenheden. Overigens wordt het te realiseren deel wel een geheel dat ook structureel en zelfstandig kan bestaan, dus ook wanneer de overige delen van het masterplan van Busquets voorlopig niet gerealiseerd zouden kunnen worden. Intussen is gestart met de voorbereidingen om tot een selectie van nieuwe marktpartijen te komen. De reeds lang ingezette kwaliteitsimpuls zal worden voortgezet, met name in de aanloopgebieden. Na de Koninginnewal en de Molenstraat, zullen in ieder geval nog het Steenwegkwartier, een gedeelte van de Kasteellaan, het Ameideplein en de Marktstraat worden aangepakt.

4.9.3 Beleidsintensiveringen

N.v.t.

4.9.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

N.v.t.

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 09	
	Realisatie
Verbeteren leefbaarheid Leonardusbuurt. De leefbaarheid van de Leonardusbuurt is verbeterd doordat tussen 2009 en 2015 acute problemen worden aangepakt, zowel sociaal als fysiek samen met partners en instanties.	31-12-2015
Binnenstad-oost: Winkelplein zuid. Start bouw zuidzijde winkelplein Heistraat.	31-12-2012
Binnenstad-oost: Leefbare Leonardus. 2e tranche huiskamergesprekken gereed	31-12-2012
Binnenstad-oost: Leefbare Leonardus. Plan van Aanpak selectieve woningtoewijzing gereed	31-12-2012
Binnenstad-oost: Weverspoort. Het Definitief Ontwerp voor het Buurtpark is gereed	31-12-2012
Helmond-west: Wijkhuis Brede School. Het bouwrijp maken van het perceel is gereed en start bouw Wijkhuis Brede School	31-12-2012
Helmond-west: 1e fase herstructurering. Oplevering 1e fase herstructurering (Hertogstraat e.o.)	31-12-2012
Helmond-west: Combicentrum. Start uitvoering herinrichting van het Combicentrum	31-12-2012
Helmond-west: Goorloopzone. Start herinrichting van de oevers van de Goorloop en de herinrichting van de speeltuin is in uitvoering.	31-12-2012
Helmond-west: Goorloopzone. Bestemmingsplan in procedure.	31-12-2013
Wijkgericht werken. In 2012 hebben alle wijken een vastgesteld wijkactieplan en heeft er in elke wijk minimaal 1 wijktafel plaatsgevonden.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

N.v.t.

4.9.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	4.646.179	4.794.114	5.037.744	52.500	52.500	-30.414
Baten	474.343	336.602	480.306			
Saldo	-4.171.836	-4.457.512	-4.557.438	-52.500	-52.500	30.414

Specificatie per hoofdproduct		2012	2012	2012
		Lasten	Baten	Saldo
HP310	Centrummanagement	943.937	167.400	776.537
HP805	Stadsvernieuwing visie en strategie	361.928		361.928
HP810	Stadsvernieuwing wijk en buurtbeheer	468.052		468.052
HP815	Stadsvernieuwing algemeen MO	3.263.827	312.906	2.950.921
Totaal Stedelijke vernieuwing		5.037.744	480.306	4.557.438

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012 2015
210	Herstrating Westende/ oostelijk deel	B	756				756
210	Herinrichting Ameideplein	B	550				550
230	Parkeergarages centrum	B	6.932		8.266		15.198
230	Fietsenstallingen centrum	B	1.088				1.088
310	Uitvoeren structuurvisie centrum: plankosten	B	205				205
815	Samen Investeren Centrumplan 2e fase	B	40.000				40.000
815	<u>Progr.Stedelijke vernieuwing: Centrum</u>						
	Overig Stationskwartier	*	546				546
	Strategische verwervingen centrum	*	340				340
	Herontwikkeling Cacaofabriek	N	400				400
	Dekking binnen progr. stedelijke vernieuwing	*	-1.286				-1.286
	<i>Totaal centrum</i>		0	0		0	0
815	<u>Stadsvernieuwingprogramma: B.O.</u>						
	Planontwikkeling	*	120				120
	Overige grondexploitatie Heistraat	*	251				251
	Economische stimulering (pleinvorming) Heistraat	*	1.339				1.339
	Onrendabele top herontwikkeling Heistraat	N		150	155		305
	Overige verwervingen en saneringen B. Oost	*	1.645				1.645
	Strategische verwervingen binnenstad B. Oost	*	375				375
	PVA Leonardusbuurt Fysiek Beheer en Handhaving	N	49	49	48	49	195
	Dekking binnen progr. stedelijke vernieuwing	*	-3.779	-199	-203	-49	-4.230
	<i>Totaal Binnenstad-Oost</i>		0	0	0	0	0
815	<u>Stadsvernieuwingprogramma Helmond-West</u>						
	Wijkhuis Brede School	*	3.750	3.500			7.250
	Plus op Wijkhuis Brede School	*		2.000			2.000
	Goorloopzone	*	3.000				3.000
	Diverse sociaal-maatschappelijke maatregelen	*	800				800
	Ruimtelijke structuur, wonen en groen	*	2.000	2.000	1.375		5.375
	<i>Totaal Helmond-West</i>		9.550	7.500	1.375	0	18.425
TOTAAL			59.081	7.500	9.641	0	76.222

* = actualisering projecten binnen budget stedelijke vernieuwing

Toelichting nieuwe investering:

Stedelijke Vernieuwing

In het Meerjarenprogramma Stedelijke Vernieuwing 2011 – 2015 zijn de bijdragen vanuit de stedelijke vernieuwingsmiddelen ten behoeve van verwervingen / grondexploitatie in Centrum, Binnenstad Oost en Helmond-West geactualiseerd. Daarbij zijn de niet uitgegeven, gereserveerde bedragen uit 2010 doorgeschoven naar 2011 en latere jaren.

Daarnaast ontvangt de gemeente over de periode 2010-2014 van het Rijk een ISV3-bijdrage voor stadsvernieuwing / herstructurering ad. € 1,3 miljoen. Deze ruimte (plus € 100.000 financiële ruimte uit het vorige MPSV 2010-2014) is als volgt verdeeld.

Herontwikkeling Cacaofabriek

Voor de herontwikkeling van de Cacaofabriek is € 400.000 opgenomen ter dekking voor het in de grondexploitatie geraamde tekort.

Onrendabele top herontwikkeling Heistraat

Een bedrag van € 305.000 wordt opgenomen voor dekking van het verwachte tekort op de grondexploitatie. Er zullen naar verwachting minder appartementen gerealiseerd worden. Daarnaast zal een aantal koopappartementen omgezet worden naar huurappartementen. Hierdoor wordt de grondopbrengst lager dan oorspronkelijk geraamd was.

Plan van Aanpak Leonardusbuurt

Een bedrag van € 195.000 wordt opgenomen voor het Plan van Aanpak Leonardusbuurt en wel voor het onderdeel fysiek beheer en handhaving.

Onrendabele investeringen in "ruimtelijke structuur, wonen en groen" Helmond-West.

Een bedrag van € 500.000 wordt opgenomen voor Helmond-West. Het programma Helmond-West kent verschillende dekkingsbronnen. Eén daarvan was een subsidie Op Zuid, met name voor het onderdeel Mierloseweg. Helaas is dit subsidieverzoek voor Helmond-West niet gehonoreerd, waardoor er een tekort ontstaat op het totale plan. Ter (gedeeltelijke) dekking van het tekort, wordt voorgesteld om € 500.000 uit de ISV-3-bijdrage hiervoor in te zetten.

Verkeer en Mobiliteit

Programma 10

4.10 Programma 10: Verkeer en mobiliteit

Portefeuillehouder: P.G.M. Tielemans

4.10.1 Welke effecten willen we bereiken?

Strategische indicatoren*	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Meting
Tevredenheid met OV		49%		61%	63%		2011, najaar, inwonersenquête
Helmond is een fietsvriendelijke stad (% (helemaal) mee eens						80%	2010, najaar, inwonersenquête 1 ^e meting
Vaak/altijd naar het centrum met: fiets auto lopend						47% 48% 22%	2010, najaar, inwonersenquête 1 ^e meting

* Voor deze indicatoren worden geen streefwaardes benoemd.

Tactische indicatoren		2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Streven	Meting
Verkeers- veiligheid	aantal ongevallenclusters (plekken met 3 of meer ongevallen)						26		verminderen aantal ongevallenclus- ters	Beschikbaar eind 2011
Parkeren	Aandeel mensen dat (zeer) tevreden is met het aantal parkeerplaatsen in de buurt			43%		47%	51%		waardering handhaven	2011, najaar, inwonersenquête, 2 jaarlijks
	Waardering voor parkeermogelijkheden van auto in het centrum				48%	48%	53%	56%	waardering 2009 handhaven	2011, najaar, inwonersenquête, 2 jaarlijks
	Waardering voor parkeermogelijkheden van fiets in het centrum				95%	93%	94%	82%	waardering 2009 handhaven	2011, najaar, inwonersenquête, 2 jaarlijks
	Aandeel mensen dat vindt dat parkeeroverlast in de buurt vaak voorkomt	25%		29%		30%	31%		% overlast mag niet toenemen	2011, najaar, Veiligheidsmonitor, 2 jaarlijks

4.10.2 Meerjarig beleidsperspectief

Het mobiliteitsbeleid, zoals verwoord in de mobiliteitsvisie "Helmond Mobiel 2015" is in 2007 vastgesteld. In dit beleid wordt uitgegaan van het ruimte bieden aan mobiliteit en van "co-modality". Alleen door het naast elkaar bestaan van diverse vervoersmodaliteiten ontstaat een duurzaam en stabiel verkeers- en vervoerssysteem. Prioriteit wordt gegeven aan de bereikbaarheid van de economische kerngebieden. Voorwaarde voor dit alles is een veilig en betrouwbaar Helmonds verkeerssysteem. Hierbij wordt uitgegaan

van de Duurzaam Veilig principes. Jaarlijks wordt hiervoor een actieplan verkeersveiligheid opgesteld. Tegelijkertijd moeten de negatieve effecten van mobiliteit op leefbaarheid en luchtkwaliteit worden beperkt. Om de groei van de stad en mobiliteit met behoud van de kwaliteit waar te kunnen maken zijn forse inspanningen nodig. Voor het autoverkeer worden de maatregelen uit de visie Stedelijk Verkeersmanagement gerealiseerd: door het beter benutten van de bestaande wegcapaciteit en bouwen aan zowel de stedelijke als regionale wegenstructuur kan Helmond ook bij een groeiende bevolking en mobiliteit bereikbaar te blijven. Concreet worden deze periode de volgende infrastructuurprojecten uitgevoerd: Spoorzone onderdoorgang, tunnel de Voort, Meervoortsedreef, 2e ontsluiting Brandevoort, 2e ontsluiting Stiphout en de Kasteelherenlaan inclusief de spooronderdoorgang. Voor een nog betere benutting van de wegcapaciteit werkt Helmond actief mee aan pilots en demonstratieprojecten op het gebied van innovatieve verkeers technologieën. Hierdoor zal de ontwikkeling van deze technologieën worden bespoedigd en wordt ook vanuit het mobiliteitsbeleid een bijdrage geleverd aan de profilering van onze stad als innovatieve automotieve locatie binnen de Brainport regio. Het parkeerbeleid wordt herschreven en zal eind 2011/ begin 2012 aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Hierin zal worden beschreven hoe wordt omgegaan met parkeerproblemen in de woonwijken en hoe het parkeren in het centrum verder wordt ingericht om te zorgen voor voldoende, betaalbare, kwalitatief goede parkeervoorzieningen die voor de gebruiker goed te bereiken zijn. Met de vaststelling van Helmond Mobiel 2015 heeft het bestuur aangegeven te streven naar een jaarlijkse groei van 1% van het fietsaandeel in de verplaatsingen op korte afstanden. Het fietsbeleidsplan als uitwerking daarvan is in 2009 vastgesteld. Op basis hiervan wordt ieder jaar een actieplan opgesteld waarin de concrete maatregelen zijn verwoord. De uitvoering richt zich op een verdere verbetering van het fietspadennetwerk en stallingsvoorzieningen. Ook wordt de hoogwaardige en directe fietsverbinding tussen de centra van Eindhoven en Helmond verder gerealiseerd. Ook het openbaar vervoer in Helmond krijgt met flinke bezuinigingen te maken voor het lijngebonden busvervoer de komende jaren. Voor de gemeente Helmond en het SRE ligt er een uitdaging om ondanks de bezuinigingen passend vervoer aan te bieden. De laatste haltes worden in 2012 ook voor fysiek minder mobiele reizigers beter toegankelijk gemaakt.

4.10.3 Beleidsintensiveringen

N.v.t.

4.10.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Parkeerbeleidsnota.	31-12-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 10	
	Realisatie
Uitvoering Verkeersveiligheidsplan. Het actieplan Verkeersveiligheid 2012 is opgesteld en vastgesteld en de uitvoering is gestart.	31-12-2012
Uitvoering Fietsbeleidsplan.	31-12-2012

Het actieplan Fiets 2012 is opgesteld en vastgesteld en de uitvoering is gestart.	
Aanpak urgente knelpunten in woonwijken. Jaarlijks worden urgente knelpunten op gebied van parkeren opgepakt. In 2012 speciaal aandacht voor schoolomgevingen.	31-12-2012
Hoofdwegenstructuur: Tunnel De Voort. De bouw van de tunnel de Voort wordt in 2012 uitgevoerd.	31-12-2012
Hoofdwegenstructuur: Kasteelherenlaan. De Kasteelherenlaan wordt verder voorbereid en deels aanbesteed.	31-12-2012
Hoofdwegenstructuur: 2e ontsluiting Stiphout. De verwervingen en de planologische procedures zijn afgerond.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 210	Spoorzone, onderdoorgang incl. openbare ruimte.	In 2012 is gereed; Fietsenstalling, onderdoorgang voor 75% en inrichting openbare ruimte voor 40%.

4.10.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	1.269.134	1.059.745	1.168.526			
Baten	909.922					
Saldo	-359.212	-1.059.745	-1.168.526	0	0	0

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP090	Regionale aangelegenheden brabantstad	232.063		232.063
HP250	Verkeer en vervoer beleid	936.463		936.463
Totaal Verkeer en mobiliteit		1.168.526		1.168.526

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
210	Afschaling A270 t.h.v. Brandevoort	B	1.000				1.000
210	Hoofdwegenstructuur. Uitvoering Stedelijk Verkeersmanagement	D	3.742	422	142	1.499	5.805
250	Hoogwaardige fietsverbinding Eindhoven-Helmond	B	2.067				2.067
250	Vervolmaken fietspadennetwerk	B					0
250	Fietsbeleidsplan	B	520	1.540			2.060
250	Fietsbeleidsplan	N	350	200			550
250	Stimulering openbaar vervoer, aanpassen infrastructuur	N	103	103			206
250	Parkeerproblemen woonwijken	B	103				103
250	Parkeerproblemen woonwijken (ophoging)	B		144	103		247
260	Vervanging VRI's: uitgangspunt 2 installaties per jaar	B		191			191
260	Vervanging VRI's: uitgangspunt 2 installaties per jaar	N				191	191
	TOTAAL		7.885	2.600	245	1.690	12.420

Toelichting nieuwe investering:

Fietsbeleidsplan

In 2012 en 2013 zijn subsidie-inkomsten geraamd voor de uitwerking van maatregelen voor de fiets, zoals verwoord in het fietsbeleidsplan. Door bezuinigingen is bij het SRE minder geld beschikbaar voor o.a. het beleidsveld fiets. Om de ambitie van uw raad zoals opgenomen in het vastgestelde fietsbeleidsplan te kunnen handhaven is een bedrag van € 550.000 nodig om het wegvallen van een deel van de subsidie op te kunnen vangen.

Stimulering openbaar vervoer, aanpassen infrastructuur

Voor 2012 en 2013 jaarlijks € 103.000 beschikbaar gesteld voor het toegankelijk maken van haltes openbaar vervoer voor minder validen. Voor 2014 en 2015 wordt nadrukkelijk gekeken naar de nieuwe concessieverlening zodat verdere aanpassingen daaraan gekoppeld kunnen worden.

Vervanging VRI's (uitg.punt 2 installaties per jaar)

In het nieuwe "Beheerplan Verkeersregelinstallaties" is rekening houdend met de gewijzigde vervangingssystematiek een planning opgesteld van de te vervangen installaties tot en met 2020. Boven de gereserveerde onderhoudsmiddelen zal in 2015 de genoemde investering van € 191.000 noodzakelijk zijn om vervanging te kunnen realiseren.

Openbare ruimte en Natuurbescherming

4.11 Programma 11: Openbare ruimte en natuurbescherming

Portefeuillehouder: P.G.M. Tielemans

4.11.1 Welke effecten willen we bereiken?

Tactische indicatoren		2004	2005	2006	2007	2008	2009	Streven	Meting
Onderhoud	Tevredenheid inwoners over onderhoud van openbare ruimte (straten, trottoirs, paden en pleinen in de buurt)			69%	70%	63%	66%	Ondanks bezuinigingen constant houden	najaar 2011, tweejaarlijks, inwonersenquête
	Aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over het onderhoud van openbare ruimte (groen en waterpartijen) in de buurt.			75%	67%	65%	72%	Ondanks bezuinigingen constant houden	najaar 2011, tweejaarlijks, inwonersenquête
	Mate van verloedering per wijk o.b.v. rommel op straat, hondenpoep op straat, vernieling van bushokjes, bekladding van muren en/of gebouwen (hoe hoger hoe slechter 1 minimale score 10 maximaal)	4,3		3,3		3,4	3,5	Ondanks bezuinigingen constant houden	najaar 2011, jaarlijks, Veiligheidsmonitor

4.11.2 Meerjarig beleidsperspectief

Beheer openbare ruimte

Als algemeen uitgangspunt voor ons beleid geldt het ontwikkelen en uitvoeren van integraal meerjarenbeleid voor de instandhouding van de openbare ruimte vanuit de deelgebieden verkeer, vervoer, wegen, groen, bossen en water. Het doel is aanleggen, beheren, onderhouden en reinigen van wegen, andere openbare verhardingen, straatmeubilair, straatverlichting, openbaar groen, bossen en waterwegen met bijbehorende kunstwerken. Een van de (speer)punten in ons beleid is het verbeteren en handhaven van een schone, hele, veilige en duurzame leefomgeving tegen een haalbaar kostenniveau.

Plannen voor herinrichting en reconstructies worden op integrale wijze voorbereid samen met de disciplines groen, riolering, verkeer, stedenbouw en civiele techniek. Hierdoor kunnen de beschikbare middelen optimaal ingezet worden, met een duurzaam resultaat.

De onderhoudsprogramma's wegen, verlichting en verkeersregelinstantaties worden uitgevoerd conform de beheerprogramma's en de voorgestelde bezuinigingen, zoals weer te geven in het Programma Onderhoud Wegen 2012 (POW 2012).

Aan het inhoudelijk opstellen van het Beheerplan Stedelijk Groen zal in 2012 verder worden gewerkt. Dit beheerplan dient als vervanger van de inmiddels gedateerde Kadernota Groen uit 1997. Sturing op kwaliteit wordt hierin vertaald naar beheer en onderhoud in de praktijk voor de periode tot 2020. Naar verwachting kan vaststelling eind 2012 plaatsvinden.

Van dit beheerplan maakt ook het zgn. beheerplan bomen deel uit.

Ter voorkoming van klachten, voor het bieden van een veilige woonomgeving en t.b.v. de verbetering van o.a. de leefbaarheid blijft het noodzakelijk om openbaar groen tijdig en adequaat te renoveren en te vervangen. Een (wijkgerichte) aanpak middels integrale planvorming o.a. in combinatie met riolerings- en wegreconstructies, heeft bewezen een effectieve en efficiënte aanpak hierbij te zijn en dient waar en voor zover budgettair mogelijk gecontinueerd te worden.

Ten aanzien van de veiligheid voor bomen is de afgelopen jaren de achterstand ingelopen. Het beheerplan bomen, afgerond in 2011, geeft de kaders voor de komende jaren aan.

Het werken met beeldbestekken (groenonderhoud en zwerfvuil) wordt op basis van de opgedane ervaringen, voor de komende jaren gecontinueerd. Eind 2011 zijn de beeldbestekken groen voor de volgende meerjarenperiode (2012-2014) aanbesteed.

Parkeren: exploitatie en beheer

De toegankelijkheid van de parkeergarages, de dienstverlening/communicatie richting gebruikers en de veiligheid van de gebruikers staat centraal met het oog op de toekomstige bouwactiviteiten in het centrum. De recessie van de afgelopen jaren heeft, in de lijn met de landelijke tendens, ook in Helmond invloed op het aantal parkeerbewegingen. Het beleid is er op gericht om het aantal parkeerbewegingen in de garages terug te krijgen op het niveau van 2008.

Civieltechnische kunstwerken

De doelstellingen en uitgangspunten voor het beheer van civieltechnische kunstwerken (bruggen, tunnels, sluisen, keer- en kademuren, fonteinen etc.) liggen vast in het Gemeentelijk Kunstwerkenbeheerplan 2008-2012. Dit plan zal in 2012 geactualiseerd worden, waarbij tevens eventuele nieuwe (landelijke) richtlijnen geïmplementeerd zullen worden.

Sluis 7

In het kader van het project Samen Investeren is de herbouw van sluis 7 in 2010 van start gegaan, oplevering is gepland medio 2012. De sluis wordt herbouwd met een aantal historische kenmerken en gebruik van materiaal dat refereert aan de historische situatie. Tevens komt er een oversteekmogelijkheid voor langzaam verkeer via een ophaalbrug over de sluis.

Sluis 7 maakt onderdeel uit van het Kanaalzone-project van Samen Investeren. Daarnaast is sluis 7 een belangrijke schakel in de ambitie tot het terugbrengen van recreatietoervaart op de noordelijke kanaaltak.

Onkruidbestrijding op verhardingen

Vanaf 2012 is er rekening gehouden met de nieuwe en strengere bepalingen voor toe te passen middelen bij bestrijding van onkruid op verhardingen. Deze ontwikkelingen hebben aanzienlijke kostenconsequenties. Hierom is al vanaf 2012 met extra kosten rekening gehouden. In 2011 is beleid ontwikkeld hoe ten aanzien van aanleg en onderhoud, binnen de wettelijke en financiële kaders, in te spelen is op deze ontwikkelingen. In de tweede helft van 2011 heeft hierover besluitvorming plaatsgevonden, zodat in 2012 onkruidbestrijding op basis van deze nieuwe kaders zal plaatsvinden.

4.11.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
210	Recognities NS	85.000	85.000	85.000	85.000
210	Idem: dekking ruimte IVP reële planning	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
210	Idem vrijval incidentele ruimte	-130.000	-9.000		
230	Tijdelijke fietsenstalling "Postkantoor"	28.000	18.000	18.000	18.000
230	Tijdelijke fietsenstalling: dekking vastgoed	-28.000	-18.000	-18.000	-18.000
Totaal intensiveringen Openbare ruimte en natuurbescherming		-130.000	-9.000	0	0

210 Recognities NS

In verband met de geluidssanering van het spoorweglawaai worden raildempers, spoorschermen en tunnels gerealiseerd. Ten behoeve van het beheer en onderhoud van de diverse voorzieningen onder en langs het spoor worden met ProRail voor het deel op/onder NS-terrein overeenkomsten opgesteld. Onderhoud en beheer worden na onderhandeling met Prorail doorberekend aan de Gemeente Helmond.

230 Tijdelijke fietsenstalling "Postkantoor"

Vanaf 2012 is het mogelijk om voor een periode van vijf jaar een fietsenstalling te realiseren in een deel van het voormalige postkantoor. Hiermee wordt de stallingcapaciteit aan de noordzijde van het centrum verruimd. De kosten die met het geschikt maken als fietsenstalling samenhangen (€ 28.000 voor 2012 en € 18.000 voor 2013 en later), worden gedekt uit de huuropbrengsten van het overige deel van het voormalige postkantoor.

4.11.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Beheerplan Stedelijk Groen.	31-12-2012
Actualisatie Gemeentelijk Kunstwerkenbeheerplan.	31-12-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 11	
	Realisatie
Verv./instandhouding stedelijke groen- en boomstructuren. In 2012 worden diverse groen- en boomstructuren vervangen of verbeterd, o.a. Trambrugweg en Eikendreef. Voorbereiding doorlopend t/m 3e kwartaal, uitvoering 4e kwartaal t/m 1e kwartaal 2013.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 210	Meldingen openbare Ruimte.	50% van het aantal meldingen komt rechtstreeks bij de afhandelaars terecht waardoor de afhandeltermijn in 90% van de gevallen wordt gehaald.
PROD 230	Parkeergarages.	De bezettingsgraad van de parkeergarages is gelijk aan die van

		2011.
PROD 210	Programma onderhoud wegen (POW 2012).	Integraal onderhouds programma BOR. Hierin zijn de onderhoudselementen van wegen, verlichting, VRI, groen, riolering en verkeer opgenomen en verwerkt tot integrale onderhoudsprojecten.
PROD 210	Opwaarderen openbare verlichting.	Projecten waar de totale verlichting (mast en armatuur) wordt vervangen.
PROD 270	Renovatie/herbouw sluis 7.	Oplevering van de herbouwde sluis 7
PROD 580	Onderhoud en beheer openbaar groen.	Uitvoering regulier onderhoud en beheer van openbaar groen, bomen, bossen, landschappelijke beplantingen en natuurgebieden op basis van bestaande beheerplannen en jaarprogramma's.

4.11.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	20.236.551	21.159.395	22.512.619	-8.700	-90.100	13.500
Baten	4.816.367	5.594.821	5.924.828	-10.000	-10.000	-10.000
Saldo	-15.420.184	-15.564.574	-16.587.791	-1.300	80.100	-23.500

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP210	Wegen	9.201.498	608.265	8.593.233
HP220	Wegen - beheerkaart	138.713		138.713
HP225	Wegen - reiniging	2.377.704	865.566	1.512.138
HP230	Parkeervoorzieningen	3.574.831	4.193.414	-618.583
HP260	Verkeer en vervoer uitvoering	1.262.086	24.644	1.237.442
HP270	Binnenhavens en waterwegen	989.359	113.974	875.385
HP580	Groenvoorzieningen & natuur excl.recrea.	4.839.474	100.480	4.738.994
HP595	Groenvoorzieningen & natuur , fonteinen	128.953	18.485	110.468
Totaal Openbare ruimte en natuurbescherming		22.512.618	5.924.828	16.587.790

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Product	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
210	Cameratoezicht	N	54	24		30	108
210	Openbare ruimte Stiphout-Dorpsstraat	D			802		802
210	Herinrichting Gerwenseweg/Dorpsstraat	N		550	550	900	2.000
210	Asfaltprogramma geluidsreducerend asfalt, herstratingsprogramma Harmoniestraat en Bakelsedijk tussen Tolpostplein en Burgemeester van Houtlaan	N		1.300			1.300
210	Renovatie Europaweg	B			3.400		3.400
270	Vervanging sluis 8 en 9 voorbereiding	B		1.017			1.017
580	Samen Investeren Groene Peelvallei	B	1.150	1.830			2.980
580	Vervanging en instandhouding stedelijk groen- en boomstructuren	B	336	98			434
	TOTAAL		1.540	4.819	4.752	930	12.041

Toelichting nieuwe investering:

Cameratoezicht

Sinds 2004 zijn er in en rond het centrum 31 veiligheidscamera's geplaatst. Uitval hiervan is niet acceptabel. In het "Beheerplan Veiligheidscamera's" is daarom een fasering voor vervanging van de camera's opgesteld.

Herinrichting Gerwenseweg / Dorpsstraat

Er wordt op dit moment gewerkt aan de 2e ontsluiting Stiphout tussen de A270 en de Gerwenseweg. De uitvoering zal naar verwachting in 2012/2013 kunnen plaatsvinden. Aansluitend zou dan ook de bestaande wegenstructuur in Stiphout moeten worden opgeknapt (profielaanpassing, parkeren en materiaaltoepassing). Aanpassingen zijn vooral in de Dorpsstraat hard nodig. Voor beide projecten wordt in totaliteit € 2 miljoen extra beschikbaar gesteld. Samen met het reeds in het bestaande IVP beschikbare bedrag van € 802.400 voor de openbare ruimte Stiphout zal rekening houdend met het totale budget een voorstel worden gedaan.

Programma Onderhoud Wegen (POW)

Aan het POW wordt € 1 miljoen toegevoegd om een aantal problemen versneld op te lossen namelijk de vervangingsproblematiek rondom stil asfalt (wettelijke verplichting), de herontwikkeling van Harmoniestraat (werken van gevel tot gevel, conform POW 2011) en de herontwikkeling Bakelsedijk tussen Tolpost en Burgemeester van Houtlaan. Vanuit de producten Openbare Verlichting, Groenvoorziening en Wegen wordt in totaliteit 3 ton bijgedragen aan deze investering.

Milieu

Programma 12

4.12 Programma 12: Milieu

Portefeuillehouder: P.G.M. Tielemans

4.12.1 Welke effecten willen we bereiken?

Op dit moment wordt de milieuvisie geschreven. Hierin moet het beleid voor de komende tijd bepaald worden. Vandaar dat voor een aantal beleidsvelden op dit moment nog geen indicator kan worden vastgesteld.

Onderwerp	Tactische indicatoren	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Streven	Meting: jaar, peildatum en bron
Bodem	Aantal nog te saneren cq beheersen locaties met label spoed binnen de werkvoorraad					125	78	46	19	spoedlocaties in 2015 gesaneerd c.q. beheerst	jaarlijks begin augustus, Bodeminformatiesysteem
Geluid	100 procent van de werkvoorraad geluidsanering (wegen railverkeer) is gerealiseerd in 2020.							0	2	van 2010-2014 130 woningen saneren	jaarlijks
Lucht	indicator nog ontwikkelen										Afh. Van Milieu visie
Klimaat en energie	indicator nog ontwikkelen										Afh. Van Milieu visie
Duurzaamheid	indicator nog ontwikkelen										Afh. Van Milieu visie
Afval	Kilo's huishoudelijk restafval per inwoners	203	196	204	201	202	199	192		maximaal 192 kg per inwoner	jaarlijks, afvalregistratie
	% Afval dat gescheiden wordt ingezameld				56,7 %	54,9 %	56,8 %	60%		in 2015 60% (LAP2)	jaarlijks, afvalregistratie

4.12.2 Meerjarig beleidsperspectief

Milieubeleid

In 2011 is er een nieuwe Milieuvisie Helmond 2025 opgesteld. Deze Milieuvisie is voorzien van een Meerjaren Uitvoeringsprogramma – MUP 2012-2015. In het uitvoeringsprogramma staat opgenomen wat de gemeente de komende 4 jaar concreet gaat doen om invulling te geven aan de visie. Ook maakt een Milieumonitor onderdeel uit van dat programma in relatie tot de visie.

Kern van de visie

In de nieuwe milieuvisie is de volgende definitie opgenomen:

Door het uitvoeren van milieubeleid werkt Helmond continu aan het verbeteren van de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid van de stad. Hierbij wordt uiteraard voldaan aan de geldende wettelijke milieunormen. Daarnaast worden structureel en op een innovatieve en creatieve manier kansen benut die leiden naar een hogere milieukwaliteit. Dit doet Helmond met het oog op de huidige en de toekomstige generaties.

De pijlers waar de visie op rust zijn:

1. Duurzame gezondheid
2. Duurzame veiligheid
3. Duurzame leefbaarheid

Het overkoepelende begrip 'duurzaam' geldt voor al deze drie pijlers omdat goed milieubeleid niet alleen essentieel is voor de huidige generaties, maar zeker ook moet bijdragen aan de leefkwaliteit (wonen, werken en recreëren) van toekomstige generaties.

De strategie waarmee de visie de komende jaren wordt gerealiseerd kent vier onderdelen:

1. Saneren
2. Voorkomen
3. Verbeteren / stimuleren
4. Profileren

De eerste twee onderdelen zijn niet nieuw. Met deze strategie-onderdelen wordt het beleid van de afgelopen jaren voortgezet. De basis daarvoor wordt gevormd door bestaande wet- en regelgeving. In de periode tot 2025 ligt de focus meer op het verbeteren van de milieukwaliteit en het stimuleren van duurzame ontwikkelingen en innovaties. Helmond profileert zich op deze manier nadrukkelijk als gezonde, veilige en leefbare stad.

De Milieuvisie is een integrale visie. Hierna treft u een korte samenvatting aan van de belangrijkste doelstellingen uit de Milieuvisie Helmond 2025, die de basis vormen voor het daarin vastgelegde meerjarige beleidsperspectief:

Ruimtegebruik en milieukwaliteit

De volgende principes gelden:

- Kwaliteit gaat voor kwantiteit
- Inbreiding gaat boven uitbreiding
- Uitbreiding vindt plaats op een logische plaats
- Er is voldoende ruimte voor groen/natuur en water
- In het planproces is ruimte voor innovatie en creativiteit

Bodem en grondwater

- Actuele risico's als gevolg bodemkwaliteit worden zo spoedig mogelijk opgelost;
- Grondverzet is onder controle en garandeert goede toekomstige bodemkwaliteit;
- De ondergrond wordt duurzaam benut b.v. bodemenergie;
- In 2015 alle spoedeisende gevallen gesaneerd in 2030 de rest;
- Duurzaam bodemgebruik wordt bevorderd bij ruimtelijke ontwikkeling en beheer;
- Bodeminformatie is betrouwbaar en makkelijk beschikbaar.

Lucht

- De luchtkwaliteit voldoet aan de normen die hieraan in de wet- en regelgeving worden gesteld;
- Door het stimuleren en faciliteren van (de innovatieve ontwikkeling) schone en duurzame mobiliteit, wordt een betere luchtkwaliteit nagestreefd;

- Geuroverlast in de leefomgeving, wordt zoveel mogelijk beperkt.

Geluid

- Geluidhinder leefomgeving wordt beperkt indien mogelijk (bron-, overdrachts- of bij ontvanger);
- Alle A-lijst woningen zijn in 2016 gesaneerd;
- Alle raillijst woningen zijn voor 2020 gesaneerd;
- Akoestische kwaliteit past bij betreffende gebied en de belevingswaarde van bewoners/gebruikers.

Externe veiligheid

- Risico's van opslag, productie, gebruik en vervoer gevaarlijke stoffen zijn bekend en inzichtelijk;
- Uitvoeringspraktijk (o.a. toezicht en handhaving) voldoet aan de landelijke en provinciale eisen. Daarmee worden milieugerelateerde risico's beheerst, beperkt en indien mogelijk weggenomen;
- Milieugerelateerde risico's zijn beschikbaar, betrouwbaar en goed toegankelijk. Door open en heldere communicatie is de zelfredzaamheid van inwoners verbeterd.

Bouwen en renoveren

- Bij bouwprojecten in Helmond worden standaard integrale duurzaamheidsambities (gebouw- en gebiedsniveau) gehanteerd die worden vastgelegd in afspraken met betrokken partijen;
- Er vindt toezicht plaats op de naleving van wettelijke en overeengekomen duurzaamheidsafspraken;
- Toepassing van duurzame energie wordt geïntensiveerd. Bij gemeentelijke bouwwerken wordt dit standaard onderzocht en toegepast;
- Toepassing van Cradle tot Cradle principes (C2C) en de TCO-benadering (Total Cost of Ownership) in bouwprojecten wordt gestimuleerd. Bij gemeentelijke projecten is dit standaard;
- Energetische kwaliteit woningvoorraad verbetert jaarlijks. Energieverbruik bestaande woningbouw particulieren tussen 2007-2015 wordt 15% lager;

Ondernemen bedrijvigheid en economie

- Inrichtingen-, vergunningen- en meldingenbestand is actueel;
- Alle bedrijven bezitten een actuele en adequate vergunning of voorschriftenpakket;
- Door structureel en bedrijfsgericht toezicht en handhaving, wordt de milieuhinder in de woonomgeving zoveel mogelijk voorkomen en beperkt. Duurzaam gedrag bij bedrijfsleven wordt bevorderd;
- Duurzaamheid is verankerd in economisch beleid gemeente;
- Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt gestimuleerd;
- Gemeentelijke organisatie geeft het goede voorbeeld door te voldoen aan alle landelijkgestelde duurzaamheidscriteria voor o.a. duurzaam inkopen en klimaatneutraliteit.

Klimaat en energie

Het Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid 2009-2012 vindt in 2012 haar afronding. Vrijwel het totale programma is daarbij gerealiseerd. De noodzakelijke follow-up is opgenomen in de nieuwe Milieuvisie en het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Milieu 2012-2015. De doelstelling om in 2035-2045 klimaatneutraal te zijn blijft overeind.

Huishoudelijke afvalstoffen

Inspanningen binnen de gemeente t.a.v. afvalinzameling zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen uit het Landelijk Afval Plan II (LAPII). Het betreft het (verder) terugdringen van afval d.m.v. voorlichting, verbetering van afvalscheiding, optimaliseren bestaande haal –en brengvoorzieningen en inzet/invoer van nieuwe technieken en methodes.

In dit kader is de uitwerking van het landelijke Verpakkingconvenant (invoering producenten verantwoordelijkheid voor glas, papier, blik en kunststoffen) op lokaal niveau van belang. Landelijke afspraken lopen t/m 2012. Als gevolg hiervan wordt sinds eind 2009 kunststofverpakkingsafval ingezameld. Voorgenomen investeringen maken deel uit van de benodigde voorzieningen om die verplichting adequaat in te kunnen vullen. Op landelijk niveau worden nieuwe afspraken over dit thema gemaakt voor na 2012. Indien noodzakelijk zullen hiervoor voorstellen worden voorgelegd.

Rioleringen

De doelstellingen ten aanzien van riolering zijn vastgelegd in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2010-2015) en verschillende landelijke en Europese beleids- en richtlijnen. In het GRP zijn de gemeentelijke beleidslijnen opgenomen met betrekking tot:

Inzameling en transport van stedelijk afvalwater

Doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater

Maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming te voorkomen of te beperken.

In 2011 is het landelijke Bestuursakkoord Water getekend door de betrokken koepelorganisaties, waaronder de VNG. In dit akkoord zijn doelstellingen opgenomen voor het realiseren van een rationeel en doelmatig water(keten)beheer. Er zijn ook concrete bezuinigingstaakstellingen meegegeven aan de regionale partners. Vanuit het bestuursakkoord water wordt er sterk gestuurd op meer samenwerking tussen de waterketenpartners op basis van afspraken, het verminderen van de regeldruk en het verminderen van de kwetsbaarheid (met name in de rioleringszorg bij gemeenten).

Dit zal in 2012 verder zijn beslag krijgen.

In 2012 zullen een aantal beheer- en onderhoudsplannen opgesteld gaan worden, waaronder het jaarlijks terugkerende operationeel programma rioleringen (OPR). Daarnaast is de verwachting dat een aantal (onderzoeks)projecten, voortkomend uit het Waterplan, opgestart gaan worden.

4.12.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
780	Bijdrage milieudienst	260.000			
Totaal intensiveringen Milieu		260.000	0	0	0

780 Inwonerbijdrage milieu SRE

De op deze post oorspronkelijk ingeboekte bezuiniging is op korte termijn, € 100.000 in 2011 en € 160.000 in 2012, niet realiseerbaar. Reden daarvan is dat het schrappen van een inwonerbijdrage aan het SRE (in dit geval voor het onderdeel milieu als bijdrage ten behoeve van het jaarlijkse Regionaal Milieuprogramma) een regionale aangelegenheid is. Eenzijdig uitstappen is, vanwege de afspraken die vastliggen in de gemeenschappelijke regeling SRE, niet mogelijk. Met deze tijdelijke budgetverruiming wordt de mogelijkheid deze bezuiniging alsnog te realiseren doorgeschoven naar 2013. De nieuwe Regionale agenda "Samenwerken in een nieuw perspectief" is de aanleiding om deze discussie te agenderen. Deze agenda is momenteel in voorbereiding.

4.12.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Beleidsnota Externe Veiligheid en Uitvoeringsprogramma.	31-12-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 12	
	Realisatie
In 2020 geluidsaneringsvoorraad gereed. Saneringsproject Spoorschermeren gereed, Project geluidsanering Dorpsstraat Stiphout gestart, Project geluidsanering Engelseweg gereed.	31-12-2015
In 2035-2045 klimaatneutrale gemeente. Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleid jaarschijf 2011	31-12-2015
Graffiti en wildplaksel verwijdering. 75% van de inwoners van de stad is tevreden over het verwijderen van graffiti en wildplakfels. Er worden snelle reactietijden gehanteerd: Racistische graffiti verwijderd binnen 24 uur, overige graffiti binnen 3 werkdagen en wildplakfels binnen 1 werkdag.	31-12-2012
Hondenoverlast; extra reiniging. Binnen ons coalitieprogramma is door ons, als onderdeel van het speerpunt Groenbeheer, aangegeven dat ons streven is dat in de wijken in het openbaar groen voldoende ruimte wordt gereserveerd voor het uitlaten van honden. Omdat sinds 2010, naast uitbreiding van de los- en uitlaatterreinen een intensivering van de reiniging heeft plaatsgevonden is het daarom gewenst hiervoor extra middelen toe te voegen, vooralsnog t/m 2014.	31-12-2012
Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste. Voor het gebied de Veste in Brandevoort is gekozen voor ondergrondse afvalvoorzieningen van de woonblokken. In het Investeringsprogramma worden de reeds opgenomen jaarschijven gecontinueerd t.b.v. realisatie ondergrondse afvalvoorzieningen volgend op gereedkomen van de bouwblokken, zowel in de Veste als in latere jaren in de Marke.	31-12-2012
Basisvoorzieningen kunststofinzameling. Afhankelijk van besluitvorming op rijksniveau - bestuursaccord - in 2012 of eerder wordt de huidige inzameling gecontinueerd en wordt vooralsnog uitgegaan van realisatie op 10 locaties van brengvoorzieningen (ondergrondse perscontainers).	31-12-2012
MUP-Milieu 2012-2015 Jaarschijf 2012 uitvoeren.	31-12-2012
UP geluidsanering jaarschijf 2012. O.a. saneringsproject Spoorschermeren, geluidsanering Dorpsstraat Stiphout, geluidsanering Engelseweg gereed.	31-12-2012
UP Klimaatbeleid jaarschijf 2012. O.a. Afronding SLOK periode en subsidieverantwoording, Businesscase Geothermie	31-12-2012
UP bodemsanering jaarschijf 2012. O.a. afronding Sallandhof	31-12-2012
Doorontwikkeling Milieumonitor.	31-12-2012
Knelpunten aanpak Externe veiligheid. O.a. afronding aanpak twee LPG tankstations	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 780	In 2015 voldoen aan wettelijke norm SOx en NOx.	Uitvoeringsprogramma sanering luchtkwaliteit jaarschijf 2011.
PROD 760	Regulier onderhoud riolering.	Regulier onderhoud van riolen, gemalen en alle andere aanpalende voorzieningen via jaarlijkse of meerjarige onderhoudsbestekken
PROD 730	Inzamelen rest- en recyclebaar afval en mileustraat.	Taken bestaan uit het alternerend inzamelen van restafval (doelstelling max. 192 kg/inw) en GFT-afval, tweewekelijks inzamelen van oud papier (doelstelling min. 75 kg/inw) en kunststofafval, de exploitatie van een milieustraat en de inzameling van glas middels verzamelcontainers. Over-all doelstelling: 60% afvallen gescheiden inzamelen. Beoordeling resultaten obv de jaarcijfers.

4.12.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	23.970.037	24.680.257	26.317.366	-12.681	146.424	-72.656
Baten	21.562.901	22.366.614	23.420.783	74.952	224.715	366.725
Saldo	-2.407.136	-2.313.643	-2.896.583	87.633	78.291	439.381

Specificatie per hoofdproduct		2012	2012	2012
		Lasten	Baten	Saldo
HP730	Huishoudelijke afvalstoffen	9.995.325	9.995.325	
HP750	Ontsmettingen en ov.reinigingen	425.026		425.026
HP755	Reinigingen graffiti	257.683	159.927	97.756
HP760	Rioleringen	10.747.054	10.747.054	
HP780	Milieubeheer	4.892.278	2.518.477	2.373.801
Totaal Milieu		26.317.366	23.420.783	2.896.583

Investerings

Investerings 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
730	Basisvoorzieningen kunststofinzamelingen	B	229				229
730	Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste	B	64	64	64		192
730	Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste	N				64	64
760	Investerings rioleringszorg GRP 2010-2015	B	2.929	2.752	3.067		8.748
760	Investerings rioleringszorg GRP 2010-2015	N				3.144	3.144
780	Geluidssanering	N	1.300				1.300
	TOTAAL		4.522	2.816	3.131	3.208	13.677

Toelichting nieuwe investering:

Ondergrondse afvalvoorzieningen de Veste

Voor het gebied de Veste in Brandevoort is gekozen voor ondergrondse afvalvoorzieningen van de woonblokken. In het Investeringsprogramma worden de reeds opgenomen jaarschijven gecontinueerd t.b.v. de realisatie van ondergrondse afvalvoorzieningen volgend op gereedkomen van de bouwblokken, zowel in de Veste als in latere jaren in de Marke.

Geluidssanering

De binnen het IVP beschikbare gelden voor geluidsanering worden op basis van het vastgestelde Uitvoeringsprogramma Geluidsanering 2011-2014 uitgevoerd en verantwoord.

Investerings rioleringszorg GRP 2010-2015

In oktober 2009 is het gemeentelijk rioleringsplan 2010-2015 (GRP 2010-2015) vastgesteld. In dit GRP zijn de benodigde investeringen en beheerbudgetten opgenomen voor de planperiode (t/m 2015). De jaarschijven voor de investeringen uit het GRP worden opgenomen in het IVP.

De dekking van de benodigde middelen komt uit de inkomsten vanuit de rioolheffing.

Bestuur en Organisatie

Programma 13

4.13 Programma 13: Bestuur en organisatie

Portefeuillehouder Communicatie, Bestuursorganen, Onderzoek en Statistiek, Bestuurs-juridische zaken, Jumelages/Buitenland, Regionale Samenwerking, Algemene coördinatie, Bestuurlijke Vernieuwing:

A.A.M. Jacobs

Portefeuillehouder Informatiebeleid en -beheer, Personeel en Organisatie, Interne Diensten, Aanbestedings- en Inkoopbeleid, Vastgoed, Stadswinkel: J.B.C.W. van den Heuvel

Portefeuillehouder Subsidie en Fondsenwerving, Financiën, Grotestedenbeleid: A.J. van Mierlo

Portefeuillehouder Stadsmarketing: F.P.C.J.G. Stienen

4.13.1 Welke effecten willen we bereiken?

Tactische indicatoren		2004	2005	2006	2007	2008	2009	Streven	Meting
Draagvlak beleid	Op basis van een vijftal stellingen wordt het waardering van de bevolking voor B&W en raad gemeten	6,1	6,1	6,1	5,7	5,5	5,9	minimaal 6	2011, najaar, inwonersenquête
	De relatie tussen burgers en gemeente, gemeten met enquêtevragen: Mate waarin gemeentebestuur luistert naar problemen van burgers, ze betreft bij belangrijke ontwikkelingen en inspraak geeft bij belangrijke plannen	5,8	6,0	5,7	5,3	5,2		minimaal 6	2011, najaar, inwonersenquête
Burgers actief betrokken	Aandeel burgers dat actief is geweest om de buurt te verbeteren	18%		20%	19%		23%	minimaal 20%	2011, najaar, inwonersenquête
Administratieve lasten	Op basis van een viertal stellingen is het oordeel van de inwoners over de gemeentelijke regelgeving en de handhaving daarvan in beeld gebracht			6,1	6,3		6,1	minimaal 6,3	2011, najaar, inwonersenquête
Informatievoorziening	Op basis van een viertal stellingen is het oordeel van de inwoners over de gemeentelijke informatievoorziening in beeld gebracht			6,8	6,9		7,4	minimaal 7,2	2011, najaar, inwonersenquête
Kwaliteit dienstverlening	Op basis van een 14-tal stellingen over bereikbaarheid, informatie, tijdigheid, kosten e.d. is een totaaloordeel berekend				7,1	7,9	7,4	minimaal 7,5	2011, najaar, inwonersenquête

4.13.2 Meerjarig beleidsperspectief

Burgerparticipatie:

Medio 2011 is de Actualisatie Visie Burgerparticipatie 2007-2010 vastgesteld. Hierin staan de stand van zaken van uitvoering en recente ontwikkelingen op de thema's van de Visie Burgerparticipatie 2007-2010, op basis van het Coalitieprogramma 2010-2014. Ook staat hierin dat we in het burgerjaarverslag (of in vervangende rapportages burgerparticipatie, dienstverlening e.d. als dit verslag niet meer zou bestaan)

voortaan per jaar concrete voornemens en verantwoordingen over het jaar ervoor opnemen ten aanzien van burgerparticipatie.

Belangrijk is het tijdig betrekken van burgers bij besluiten die hen raken. Jongerenparticipatie blijft ook belangrijk. Als het kan gebruiken we en verbeteren wij ook digitale hulpmiddelen voor burgerparticipatie. Voorbeelden zijn de in 2010 verbeterde participatiewijzer Meedoen op www.helmond.nl, Virtueel Helmond en de website HelmondJong2Gether.

In 2012 wordt de uitvoering en uitwerking van het nieuwe wijkgericht werken voortgezet, zonodig aangepast op basis van de evaluatie die eind 2011 is uitgevoerd. Goede communicatie over wijkgericht werken binnen de organisatie en met de wijken is een belangrijk aandachtspunt de komende jaren. Een hulpmiddel voor zowel het tijdig betrekken van burgers, het omgaan met bewonersinitiatieven als voor het omgaan met het wijkgericht werken zijn de interne workshops “Omgaan met participatie en bewonersinitiatieven”. Deze zijn voor ambtenaren en worden ook in 2012 en volgende jaren gehouden.

Dienstverlening:

“Gemeente heeft antwoord” is in deze collegeperiode het devies. Belangrijke doelstellingen: minimaal een 7,5 in klanttevredenheid en een gemeentelijke organisatie die een integrale klantbenadering heeft, ketengeoriënteerd opereert en regie heeft op het klantcontact en de klantvraag.

Door het leveren van een goede kwaliteit van dienstverlening wordt het vertrouwen van de burger in de lokale overheid versterkt. Ons beleid voor de dienstverlening is dat in 2015 de gemeente de ingang voor alle burgers, bedrijven en instellingen is voor nagenoeg alle vragen aan de gemeente Helmond. Deze visie van de commissie Jorritsma is door de gezamenlijke overheden overgenomen in de “verklaring verbetering dienstverlening, minder administratieve lasten en met elektronische overheid”. Deze is in 2011 geconcretiseerd met het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid waarbij de volgende uitgangspunten zijn geformuleerd:

De vraag van burgers, bedrijven en instellingen staat centraal;

Burgers, bedrijven en instellingen moeten hun zaken snel en zeker kunnen regelen;

De overheid valt burgers, bedrijven en instellingen niet lastig met de verschillen tussen hun organisaties, maar opereert als één overheid;

De overheid stelt geen overbodige vragen. Informatie die in basisregistraties is opgenomen en informatie die binnen de eigen organisatie beschikbaar is, wordt niet nogmaals gevraagd;

De overheid is transparant en aanspreekbaar;

De overheid richt de dienstverlening zo efficiënt mogelijk in, met inachtneming van de behoeften van burgers, bedrijven en instellingen.

In 2012 blijft de focus liggen op verdere uitbouw van de telefonische bereikbaarheid in samenwerking met andere afdelingen van de gemeente Helmond. In de Stadswinkel is in 2011 een geslaagde proef gedaan met de inzet van het medewerkersportaal (dit is een instrument waarin de klantcontacten geregistreerd kunnen worden, van alle kanalen post, e-loket, telefoon en persoonlijk). Dit instrument wordt verder ontwikkeld en ingezet voor de afdelingen die de dienstverlening aan bedrijven verzorgen.

De dienstverlening in de Stadswinkel wordt vanaf 1 januari 2011 aangeboden “exclusief op afspraak”! De eerste bevindingen zijn positief en leveren een structurele bezuiniging op. De verbeterpunten voortkomend uit het klanttevredenheidsonderzoek (najaar 2011) worden na vaststelling in het college in 2012 opgepakt.

De dienstverlening “exclusief op afspraak” zorgt voor een verzakelijking en steeds meer klanten maken gebruik van de goede mogelijkheden in het E-loket. De samenwerking en uitwisseling van gegevens met woningbouwcorporaties zal de kwaliteit van de dienstverlening versterken en vereenvoudigen. Via de campagne “gemeente heeft antwoord” worden de mogelijkheden voor de klant thematisch onder de aandacht gebracht.

Digitale overheid/digitale gemeente Helmond:

Ter ondersteuning van onze ambities en doelstellingen op het gebied van dienstverlening, openbaarheid en toegankelijkheid van gemeentelijke informatie en burgerparticipatie zijn we het huidige programma elektronische gemeente Helmond 2007 – 2010 aan het actualiseren (besluitvorming 3^e kwartaal 2011). We doen dit op basis van het huidige coalitieprogramma en de voor Helmond relevante landelijke ontwikkelingen. Met name is hierbij van belang de implementatie van het Nationaal Uitvoeringsprogramma Dienstverlening en e-overheid (het i-NUP) in de komende jaren 2011 - 2015. De inzet van ICT levert een belangrijke bijdrage in de dienstverlening plus de nodige efficiency in de bedrijfsvoering. Er zijn resultaatafspraken gemaakt tussen VNG en het Rijk waaraan ook Helmond zich heeft geconformeerd, dit inclusief bijbehorende financiering via het gemeentefonds. Ook willen we de kansen benutten die ICT biedt in de verschillende maatschappelijke sectoren (bijvoorbeeld onderwijs, veiligheid, economie en zorg). Hiervoor heeft Helmond recent de zogenaamde digitale stedenagenda ondertekend.

Vanuit Samen Investeren in Brabant willen we de ontwikkeling van de e-gemeente ook in het jaar 2012 doorzetten. Hiervoor zijn met de provincie meerjarige afspraken gemaakt in het kader van het programma Verbindend Brabant. Hierbij is een koppeling gelegd met de verplichtingen die we als gemeente hebben in het kader van het eerder genoemde i-NUP.

Verminderen regeldruk:

De gemeente Helmond schenkt structureel aandacht aan het verlagen van regeldruk en het verminderen van administratieve lasten voor burgers en bedrijven. Kansen zijn daarbij belangrijker dan middelen: minder inkomsten zijn op zich geen voldoende argument tegen het terugdringen of het vereenvoudigen van regels. Alleen structurele problemen kunnen leiden tot nieuwe regels, waarbij eerst de mogelijkheid van alternatieve interventies wordt bekeken. Klantgerichtheid is gebaat bij meer lef en durf; verantwoorde risico's worden geaccepteerd.

4.13.3 Beleidsintensiveringen

Product	Intensiveringsvoorstel	2012	2013	2014	2015
ntb	Virtueel Helmond: uitvoering 0,5 fte	45.000	45.000	45.000	45.000
ntb	idem dekking formatieruimte	-45.000	-45.000	-45.000	-45.000
ntb	Bestuurlijke aanpak criminaliteit: 0,5 fte	60.000	60.000	60.000	60.000
ntb	idem dekking formatieruimte	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
Totaal intensiveringen Bestuur en organisatie		0	0	0	0

Toelichting Beleidsintensivering

Virtueel Helmond: uitvoering (0,5 fte)

Het platform Virtueel Helmond is een online platform dat breed ingezet kan worden ter ondersteuning van de gemeentelijke taken. Enkele voorbeelden hier van zijn citymarketing, communicatie rondom ruimtelijke ontwikkelingen, participatietrajecten, belevingsonderzoek en stadsontwikkeling.

Deze uitbreiding is nodig voor het verankeren van deze functionaliteit in onze organisatie.

Bestuurlijke aanpak criminaliteit (0,5 fte)

De in het vorige decennium ingezette beweging om de gemeenten samen met andere overheden verantwoordelijkheid te laten nemen voor het terugdringen van (georganiseerde) criminaliteit is eind 2010 in een stroomversnelling gekomen (situatie in Helmond, Taskforce Noord-Brabant, inrichting RIEC). Voor professionalisering en uitbreiding van juridische kennis binnen de gemeentelijke organisatie en voor deelname aan regionale juridische expertiseontwikkelingsgroepen, is 0,5 fte capaciteitsuitbreiding nodig.

4.13.4 Wat doen we er voor in 2012?

Bestuurlijke kalender:

Nota	Planning
Stadvisie.	01-07-2012

Beleidsuitvoering gericht op de beleidsresultaten:

Beleidsresultaten Prog 13	
	Realisatie
Verankering werkwijze virtueel loket. Uitbreiding van het aantal projecten dat op de website virtueelhelmond.nl in 3D is te bekijken (o.a. Centrum, Helmond-West). Daarnaast wordt er gewerkt aan het uitbreiden en verbeteren van instrumenten om bewoners interactief te laten participeren. Hierbij wordt samengewerkt met Eindhoven, Tilburg en de Provincie (Samen Investeren).	31-12-2012
Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (i-NUP). Ten aanzien van de implementatie van het NUP zijn bindende resultaatafspraken gemaakt met de VNG en het Rijk. Het betreft een 20-tal afspraken m.b.t. gemeente heeft Antwoord, de e-dienstverlening aan bedrijven, het stelsel van basisregistraties en webrichtlijnen die 1 jan 2015 gerealiseerd moeten zijn. Eind 2012 willen we 65% van deze afspraken gerealiseerd hebben (nulmeting begin 2011 – 50%).	31-12-2014
Project "Gemeente heeft antwoord". Tussenresultaten project "Gemeente heeft antwoord" in 2012: - Implementatie systematiek van producteigenaar en product verantwoordelijke in de organisatie. - De dienstverlening aan bedrijven wordt integraal verleent en er is regie op het klantcontact en de klantvraag. - De Stadswinkel heeft voor de eigen diensten en producten de 4 dienstverleningskanalen geïntegreerd in het medewerkersportaal.	31-12-2012

Overige resultaten voor de belangrijkste budgetten:

Overige resultaten reguliere processen		
	Processen:	Productiecijfers en kwaliteitsdoelstellingen:
PROD 070	Stadswinkel.	In het najaar van 2011 heeft een klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden naar de mening van de burger over de dienstverlening in de Stadswinkel. De verbeterpunten die hieruit voortkomen, worden in 2012 opgepakt. Daarnaast scoort de gemeente Helmond voor de dienstverlening een 7,5 in de inwonersenquête.

4.13.5 Wat mag het kosten?

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	31.991.005	22.974.103	22.593.163	-318.185	-772.481	157.528
Baten	25.890.945	8.233.598	11.954.469	-2.646.534	-2.645.933	-2.722.780
Saldo	-6.100.060	-14.740.505	-10.638.694	-2.328.349	-1.873.452	-2.880.308

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP003	College van B&W	1.996.631	1.299	1.995.332
HP010	Raad en raadscommissies	1.284.746		1.284.746
HP015	Bestuurlijke vernieuwing	5.578		5.578
HP020	Regionale aangelegenheden	2.061.556		2.061.556
HP022	Ontwikkelingssamenwerking	47.234		47.234
HP025-066	Bestuursondersteuning	9.937.037	300.122	9.636.915
HP050	Voorlichting communicatie stadspromotie	1.444.464	5.596	1.438.868
HP070	Stadswinkel	3.868.831	1.557.009	2.311.822
HP910-918	Saldi kostenplaatsen	-1.471.725	1.974.038	-3.445.763
HP920	Financiering en treasury	99.657	108.364	-8.707
HP926	Beheer gem. gebouwen en terreinen	11.656	975.573	-963.917
HP928	Grotestedenbeleid	55.000	846.405	-791.405
HP930	Nieuwe investeringen	3.227.873	4.100.362	-872.489
HP932	Samen investeren brabantstad	24.625	2.066.951	-2.042.326
HP999	Mutatie reserve Bestuur en Organisatie		18.750	-18.750
Totaal Bestuur en organisatie		22.593.163	11.954.469	10.638.694

Investeringen

Investeringen 2012-2015 (x € 1.000)		D= doorgeschoven van 2010, B=bestaand, N=nieuw					
Pro- duct	Onderdeel		invest. 2012	invest. 2013	invest. 2014	invest. 2015	Totaal 2012- 2015
030	Vervanging componenten ICT-infrastructuur	D	1.127				1.127
030	Vervanging componenten bekabeling	D	28				28
030	Vervanging midrange systeem	D	524				524
030	Electronische gemeente (e-service, e-city, e-democracy)	B	254	153			407
032	Doorontwikkeling van digitaal werken door werkprocessen en dossiers verder te digitaliseren	B	102				102
70	Ruimte strategische investeringen (Fonds SI)	B	5.891	5.891			11.782
070	Ruimte strategische investeringen (Fonds SI)	N				5.891	5.891
TOTAAL			7.926	6.044	0	5.891	19.861

Toelichting nieuwe investering:

Strategische investeringen

Het betreft hier de reservering in het IVP voor Strategische Investeringen jaarschijf 2015.

5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

5 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Portefeuillehouder: A.J. van Mierlo

In dit hoofdstuk worden de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente uitgewerkt en nader toegelicht. De baten uit deze algemene dekkingsmiddelen zijn niet meegenomen bij de diverse programma's, met uitzondering van de lokale heffingen waarvan de besteding gebonden is aan de opbrengsten (zoals rioolopbrengsten, opbrengsten uit afvalstoffen, leges, markten, parkeren e.d.).

	Rekening	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting (mutaties t.o.v. 2012)		
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten	24.346.351	12.310.248	11.546.079	8.601.379	2.938.855	3.785.308
Baten	156.553.983	131.252.802	132.390.351	2.702.627	-4.450.794	-3.195.636
Saldo	132.207.632	118.942.554	120.844.272	-5.898.752	-7.389.649	-6.980.944

Specificatie per hoofdproduct		2012 Lasten	2012 Baten	2012 Saldo
HP940 a	Onvoorzien (incidenteel en structureel)	2.011.990		2.011.990
HP940 b	Onvoorzien najiling vorig jaar	165.473		165.473
HP940 c	Verrekeningen ivm BCF	-193.141	1.554.360	-1.747.501
HP944.10	Deelnemingen / dividend	25.897	571.261	-545.364
HP944.20	Beleggingen reserves	756.458	725.211	31.247
HP944.30	Resultaat renteomslag	5.330.943	13.987.034	-8.656.091
HP950	Onroerend zaak belastingen	953.214	15.524.843	-14.571.629
HP960	Overige belastingen	565.014	1.164.669	-599.655
HP970	Algemene rijksuitkeringen	680.231	92.987.449	-92.307.218
HP975	Mutaties reserve Alg. dekkingsmiddelen	1.250.000	5.875.524	-4.625.524
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		11.546.079	132.390.351	-120.844.272

5.1 Lokale heffingen

Bij dit onderdeel wordt een totaalbeeld gegeven van de opbrengsten uit lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is aan de opbrengsten. In de paragraaf "overzicht lokale heffingen" (hoofdstuk 6.7) wordt naast de geraamde inkomsten uit lokale heffingen ook aandacht besteed aan het beleid ten aanzien van lokale heffingen, lokale lastendruk en het kwijscheldingsbeleid.

Soort heffing	raming 2012
Onroerende zaakbelasting	15.524.843
Hondenbelasting	479.137
Precariobelasting	322.000
Totaal lokale heffingen	16.325.980

5.2 Algemene uitkeringen

Op 31 mei 2011 is de meicirculaire gemeentefonds 2011 ontvangen. Op basis van deze circulaire is een nieuwe berekening gemaakt van het gemeentefonds voor de begroting 2012. Deze herberekening is meegenomen in het meerjarenperspectief 2012-2015.

Op dit moment loopt er een onderzoek naar alle clusters van het gemeentefonds om te kijken of er aanpassingen van de verdeling, of het volume van de clusters, noodzakelijk zijn. Indien deze onderzoeken tot herverdeling van middelen over de clusters zou leiden kan dit gevolgen kunnen hebben voor het bedrag dat Helmond uit het gemeentefonds krijgt.

Een aantal conceptrapportages zijn op dit moment gereed en worden in diverse gremia toegelicht. Op dit moment is het nog niet mogelijk om conclusies aan deze onderzoeken te verbinden.

5.3 Ruimte Onvoorziene uitgaven

In deze begroting is rekening gehouden met een tweetal posten onvoorzien te weten:

Onvoorzien structureel:

Na de jaarlijkse ophoging van € 11.300 is deze post in basis € 215.100. Bij de invulling van de bezuinigingen is voor de periode 2011 tot en met 2014 rekening gehouden met een aftopping van € 100.000 waardoor voor 2012 nog een bedrag van € 115.100 beschikbaar is.

Onvoorzien incidenteel:

Deze post is gekoppeld aan de renteopbrengst over de egalisatiereserves en de voorzieningen. Dit komt overeen met een incidenteel beschikbaar bedrag van € 1.971.890

Naar aanleiding van amendement nr. 7 bij de Voorjaarsnota 2008 wordt een beslag gelegd op onvoorzien incidenteel van € 75.000 voor bekostiging van de combinatiefuncties. Dit voorstel omvat een totaal beslag van € 300.000 op onvoorzien incidenteel, namelijk van € 75.000 per jaar in de periode 2009 tot en met 2012.

Na afdekking van deze post in 2012 resteert een bedrag van € 1.896.890 voor het opvangen van incidentele tegenvallers.

6 Verplichte paragrafen

6 Verplichte paragrafen

Het is de taak van de raad om te sturen op hoofdlijnen door het stellen van kaders, waarbinnen het college wordt verzocht om de door de raad beoogde zaken te realiseren. Het sturen op programma's en het daarmee focussen op concrete speerpunten (beleidsaccenten) is daarbij een goede werkwijze. Door enkel te sturen op deze beleidsaccenten zou een aantal andere zaken mogelijk niet de vereiste aandacht krijgen. Om dit te voorkomen zijn, naast de gekozen programma's, een aantal paragrafen verplicht gesteld bij de programmabegroting. In zo'n paragraaf wordt de begroting en het beleid vanuit een bepaalde invalshoek belicht. Het betreft hierbij niet een extra programma bovenop de zelf gekozen programma's, maar het gaat om onderwerpen die in principe dwars door alle programma's heen kunnen lopen. In de praktijk worden daarmee in deze paragrafen de beleidslijnen afgesproken van veelal beheersmatige zaken. Deze afspraken vormen daarmee het kader voor de verdere uitvoering door het college.

Concreet worden de volgende aandachtsvelden in de paragrafen toegelicht:

- weerstandsvermogen;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid;
- financiering (treasury paragraaf);
- overzicht lokale heffingen;

6.1 Paragraaf weerstandsvermogen

De paragraaf weerstandsvermogen biedt jaarlijks inzicht in het weerstandsvermogen van de gemeente Helmond en wordt eenmaal in de vier jaar vormgegeven in een kadernota weerstandsvermogen. De paragraaf wordt zowel in de begroting als in het jaarverslag opgenomen en biedt inzicht in:

- de reservepositie
- de risico's
- de weerstandscapaciteit,
- risicobeleid: capaciteit en de risico's.

6.1.1 Reservepositie

Het spreekt voor zich, dat de omvang en het beschikbaar hebben van reserves mede bepalend is voor de mogelijkheden om tegenvallers te kunnen opvangen.

Het verloop van de reserves en voorzieningen (exclusief voorzieningen grondbedrijf) is als volgt:

Totaaloverzicht verloop reserves

Stand per 1 januari (bedragen x € 1 mln)	2010 (jaarrek.)	2011	2012 (raming)
Totaal reserves	242,5	239,4	184,4
Voorzieningen	51,3	53,4	56,6
Totaal reserves en voorzieningen	<u>293,8</u>	<u>292,8</u>	<u>241,0</u>

Bij de raming per 1 januari 2012 is er vanuit gegaan, dat de voorziene claims voor 2011 ook daadwerkelijk in 2011 tot uitgaven hebben geleid c.q. leiden en niet meer beschikbaar zijn in deze reserves in 2012. Voor een toelichting per reserve wordt verwezen naar de nota reserves en voorzieningen 2011, die tegelijkertijd met deze begroting wordt voorgelegd. Deze nota wordt nagezonden.

6.1.2 Risico's

Risicomangement

In Helmond is gekozen voor een systematische aanpak aan de hand van een jaarlijks door het MT te benoemen activiteitencluster, dat op risico's wordt doorgelicht. In 2010 heeft de werkgroep team Milieu (onderdeel bodemsanering) en de High Tech Automotive Campus doorgelicht. Voorts heeft een risicoanalyse plaats gevonden m.b.t. afspraken inzake de regionale samenwerking Werkplein Helmond. Medio 2011 is de werkgroep gestart met het doorlichten van het onderdeel Programmamangement Centrum. In het najaar van 2011 staat het onderdeel Jeugdzorg op het programma.

Inventarisatie van risico's

Er is een aantal risico's, waarvoor geen voorziening is gevormd of geen verzekering is afgesloten. Deze risico's zijn onder te verdelen in een aantal algemene categorieën en worden hieronder kort toegelicht.

- Negatieve economische ontwikkelingen: Een en ander kan leiden tot lagere rijksinkomsten, welke niet altijd binnen de begroting kunnen worden opgevangen;

- Algemene uitgangspunten (Meerjaren)begroting; Verschillende budgetten in de begroting zijn gebaseerd op algemene veronderstellingen (loon- en prijspeil, aantallen inwoners / woningen, rentestand, bezoekersaantallen e.d.). Dit kan uiteraard ook tot mee- of tegenvallers leiden;
- Planschades: Mede door de toegenomen juridisering van de samenleving en veranderingen in wetgeving en jurisprudentie wordt de gemeente in toenemende mate geconfronteerd met verzoeken om planschadevergoedingen. Voor zover bekend, zijn er thans geen procedures gaande, die de vermogenspositie sterk zouden kunnen aantasten.
- Open eindregelingen en decentralisatie van wetgeving: Een aantal gemeentelijke regelingen heeft het karakter van een open eindregeling. Dit houdt in dat door factoren die niet door de gemeente bepaald kunnen worden, voor- of nadelige afwijkingen kunnen optreden. Voorbeelden daarvan zijn de Wet werk en bijstand en de WMO. Dit risico zal de komende jaren sterk toenemen met de in de het bestuursakkoord aangekondigde te decentraliseren taken. (zie ook hoofdstuk 3 onderdeel Bedreigingen en onzekerheden)
- Schade als gevolg van bestuurlijk of ambtelijk handelen: Inherent aan het overheidshandelen op lokaal niveau is dat er korte lijnen zijn tussen bestuurders en ambtenaren enerzijds en ondernemingen en burgers anderzijds. Het is bijna onvermijdelijk dat daarbij wel eens toezeggingen, mededelingen e.d. worden gedaan (bijvoorbeeld in het kader van vergunningverlening of subsidieverstrekking) die later niet haalbaar blijken of die niet meer terug te draaien zijn. Uiteraard dienen dergelijke problemen zoveel mogelijk te worden voorkomen, o.a. met goede procedures. Ook daarmee zijn deze risico's nooit helemaal uit te sluiten. Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat er ten aanzien van onze gemeente grote risico's op dit terrein bestaan.
- Risico's bij co-financieringsprojecten: Zoals bekend, heeft de gemeente een aantal grote projecten onderhanden, die mede tot stand kunnen komen dankzij de aanzienlijke financiële inbreng van subsidieverstrekkers. Bij de samenstelling van het investeringsprogramma wordt rekening gehouden met subsidiestromen, ook al zijn de definitieve beschikkingen nog niet ontvangen. In sommige gevallen worden zelfs al uitgaven gedaan (bijvoorbeeld in de voorbereidende sfeer) voordat een definitieve beschikking is ontvangen. Bovendien blijkt pas achteraf of aan de voorwaarden (bijvoorbeeld datum aanbesteding, oplevering e.d.) van de beschikking is voldaan.

Grondexploitatie

Bij het samenstellen van de jaarrekening 2010 zijn de berekeningen van de grondexploitaties geactualiseerd en is op basis daarvan de aanwezige weerstandscapaciteit bepaald. In onderstaande tabel is dit zichtbaar gemaakt:

Weerstandsvermogen	Per 31-12-2008	Per 31-12-2009	Per 31-12-2010
Aanwezige weerstandscapaciteit			
Reserve grondexploitatie ¹⁾	€ 11.352.059	€ 11.352.059	€ 11.352.059
Verwachte winsten	€ 23.267.008	€ 21.492.479	€ 23.670.965
Voorzieningen verwachte verliezen	€ 56.669.812	€ 64.535.387	€ 72.662.246
Totaal aanwezige weerstandscapaciteit (a)	€ 91.288.879	€ 97.379.925	€ 107.685.270
Benodigde weerstandscapaciteit (b)			
Voorzieningen verwachte verliezen	€ 56.669.812	€ 64.535.387	€ 72.662.246
Weerstandsvermogen	€ 34.619.067	€ 32.844.538	€ 35.023.024
Ratio Weerstandsvermogen (=a/b)	1,61	1,51	1,48

Een ratio van groter dan 1 wordt gewaardeerd met voldoende, van groter dan 2 als uitstekend en van 1,4 of groter als ruim voldoende. Op basis hiervan wordt het weerstandsvermogen als ruim voldoende beoordeeld.

Voor wat betreft de algemene reserve grondexploitatie van het grondbedrijf is destijds aansluiting gezocht bij de bovengrens van de norm van de provincie. Met een algemene reserve van circa € 11.400.000 voldoet de gemeente aan die bovengrens.

Mede in het licht van de economische omstandigheden worden de resultaten van de grondexploitatie voortdurend gemonitord.

6.1.3 Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is in Helmond gedefinieerd als alle middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden. De weerstandscapaciteit kent zowel een incidentele als een structurele component en wordt als volgt berekend.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- vrij aanwendbaar algemene reserve	€	8.300.000
- vrij aanwendbaar algemene reserve grondbedrijf	€	11.352.000
- de post onvoorzien incidenteel	€	1.896.890
- saldo jaarrekening (2011 nog niet bekend)		n. v. t.
- stille reserves		<u>n. v. t.</u>
Totaal	€	21.548.890

Structurele weerstandscapaciteit:

- post onvoorzien structureel	€	115.100
- onbenutte belastingcapaciteit	-	<u>3.160.000</u>
Totaal	€	3.275.100

Toelichting onbenutte belastingcapaciteit

Het betreft de mogelijkheid om extra belastingopbrengsten te verwerven. De onbenutte belastingcapaciteit bepalen we door de huidige opbrengsten af te zetten tegen de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren als zij een beroep zou doen op een aanvullende bijdrage op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm).

De afvalstoffenheffing en de rioolheffing voldoen aan de hiervoor vereiste 100% kostendekking en bieden derhalve geen extra ruimte.

Voor de OZB-opbrengst is de artikel 12-norm voor 2012 bepaald op 0,1432% van de WOZ-waarde.

Doorrekening naar de Helmondse situatie levert een onbenutte capaciteit op van € 3,16 mln.

In 2008 is de maximering van de OZB-tarieven opgeheven. Dit betekent, dat gemeenten in principe vrij zijn om de hoogte van de OZB-tarieven te bepalen. Bestuurlijk is echter vastgelegd, dat de minister de gemeenten maant om de tariefstijging te matigen, waarbij uitgangspunt is, dat de tariefstijging landelijk niet meer dan 3,75% mag zijn in 2012. De hierboven genoemde onbenutte capaciteit geeft wel een reëel wettelijk beeld, maar zal niet zo maar kunnen worden toegepast.

6.1.4 Risicobeleid: capaciteit en de risico's

Voor de beantwoording van de vraag of de gemeente Helmond wel beschikt over voldoende weerstandsvermogen is vooralsnog gekozen voor dezelfde norm als in de afgelopen jaren.

Norm weerstandsvermogen

De norm voor het weerstandsvermogen (10% van de omvang van het gemeentefonds en de onroerende zaakbelasting) wordt hieronder berekend:

De cijfers in de begroting 2012 zijn als volgt (afgeronde bedragen):

- gemeentefondsuitkering	€	92.200.000
- onroerende zaakbelasting	-	<u>15.200.000</u>
Totaal	€	107.400.000

Dit betekent dat het gemeentelijke weerstandsvermogen (afgerond) tenminste € 10.700.000 moet bedragen. Het weerstandsvermogen van de gemeente wordt geformuleerd als het vermogen om financiële tegenvallers op te vangen teneinde haar taken te kunnen blijven uitvoeren.

Het weerstandsvermogen bestaat uit een statisch en een dynamisch deel.

Het statisch weerstandsvermogen

Het statisch weerstandsvermogen wordt bepaald door het financiële gevolg van de incidentele risico's van de incidentele weerstandscapaciteit af te trekken. De incidentele weerstandscapaciteit is berekend op € 21.549.000. Hiertegenover staat een theoretisch risicobedrag van € 10.700.000. Dit zijn uiteraard momentopnamen, waarbij met name de component "stille reserves" en een eventueel jaarrekeningsaldo niet in de berekening zijn meegenomen. De incidentele weerstandscapaciteit is wel voldoende om het theoretisch risicobedrag te dekken.

Het dynamisch weerstandsvermogen

Het dynamisch weerstandsvermogen is hiervoor berekend op een bedrag van ruim € 3.275.000. In de kadernota is een structureel minimumbedrag vastgesteld van € 350.000. De meeste risico's hebben slechts incidentele gevolgen. Welke risico's een structureel karakter hebben, is op voorhand niet in te schatten. Op basis van het feit dat voor de gevolgen van structurele risico's eerst binnen de begroting dekking wordt gezocht en het feit dat relatief gezien weinig risico's structurele gevolgen hebben, kan geconcludeerd worden dat Helmond voldoende dynamisch weerstandsvermogen heeft.

6.2 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gemeenteraad stelt in deze paragraaf de kaders voor onderhoud van wegen, rioleringen en gebouwen. Het spreekt echter voor zich, dat het kwaliteitsniveau daarbij in grote mate bepalend is voor de kosten. Het is derhalve zaak om d.m.v. onderhoudsplannen een goed evenwicht te vinden tussen minimaal acceptabel en een evt. hoger gewenst kwaliteitsniveau met de daaraan verbonden extra kosten. Bovendien zullen door het periodiek actualiseren van deze plannen knelpunten tijdig zichtbaar worden en zo mogelijk voorkomen kunnen worden.

In geval van discrepanties tussen het afgesproken onderhoudsniveau en de beschikbare budgetten worden beleidsbijstellingen bepaald. Te denken valt aan het bijstellen van het kwaliteitsniveau, het bijstellen van het budget, het oplossen van knelpunten door incidentele impulsen, een kostenbesparende werkwijze, afstoting, functieverandering etc.

Binnen onze gemeente zijn de volgende onderhoudsplannen beschikbaar:

Onderhoudsplannen	Planperiode	Status plan
Wegen	2010-2015	Vastgesteld door College
Openbare verlichting	Tot 2022	Vastgesteld door College
VRI's	Tot 2020	Vastgesteld door College
Kunstwerken	2008-2012	Vastgesteld door College
Waterlopen / waterpartijen	2008-2010	Vastgesteld door College
Rioleringen GRP 2010-2015	2010-2015	Vastgesteld door Raad
Beleidsplan Stedelijk Groen	2008-2015	Vastgesteld door Raad.
Beheerplan Stedelijk Groen	2012-2020	Vaststelling door College in 2012
Bedrijfsplan Vastgoed	2009-2012	Vastgesteld door College.
Camera's	2011-2025	In concept

Overzicht onderhoud

	1-1-2010	1-1-2011	1-1-2012
<u>Wegen e.d. (x 1000 m2)</u>			
Elementenverharding	3.277	3.277	3.277
Asfaltverharding	2.047	2.047	2.047
Halfverhardingen	182	182	182
VRI's	62	62	62
Lichtpunten en -masten	23.500	24.000	24.000
<u>Openbaar groen (ha)</u>			
Bossen e.d.	540 ha	540 ha	540 ha
Stedelijke groen	496 ha	511 ha	511 ha
Recreatie gebieden	55 ha	55 ha	55 ha
Bomen in onderhoud	51.221	51.012	51.000
<u>Water e.d.</u>			
Opervlakte water (ha)	54,3 ha	54,3 ha	54,3 ha
Watergangen en -wegen in onderhoud	100 km	100 km	100 km
Vijvers	14	14	14
Duikers	540	540	570
Riolering		598 km	612 km
Hoofdgemalen		76	76
Drukrioolgemalen		132	134
Bergbezinkbassins		16	16

6.2.1 Onderhoudsplan wegen

In het Programma Onderhoud Wegen (POW) wordt jaarlijks inzicht gegeven in de grootschalige onderhoudswerkzaamheden voor de verhardingen. Het POW 3 soorten onderhoud, namelijk:

Groot onderhoud asfalt- en elementenverhardingen;

Klein onderhoud asfaltverhardingen;

Klein onderhoud elementenverhardingen;

Bij het samenstellen en uitvoeren van het grootschalige onderhoud worden alle vakdisciplines betrokken, om werken zoveel mogelijk integraal of multidisciplinair uit te voeren. Dit heeft tot gevolg dat steeds meer wijk- en gebiedsgericht wordt gewerkt. In 2012 wordt ca. 63.000 m² groot onderhoud als integraal onderhoudswerk uitgevoerd, namelijk 46.000 m² gesloten verharding en 17.000 m² open verharding.

Onderhoud verlichting, verkeersregelinstallaties en camera's

Door de vraag naar meer en beter verdeelt licht zal het aantal lichtpunten naar verwachting gaan toenemen. De vervanging en renovatie wordt in 2012 doorgezet conform het beheerplan en uiteraard zoveel mogelijk integraal in de onderhoudswerkzaamheden. De nieuwste technieken worden toegepast als deze duurzamer en economisch gunstiger zijn voor de gemeente Helmond. De lampenreplace vindt plaats op 25% van het areaal in de gemeente Helmond en daar waar geen LED verlichting is toegepast. Bezien wordt het aantal verkeersregelinstallaties, daar waar mogelijk, terug te brengen. Aan het in 2011 vastgestelde beheerplan wordt in 2012 uitvoering gegeven als onderhoudsprogramma maar met de nadruk op het managen van het verkeer.

Het beheer van de 31 camera's wordt conform het beheersplan uitgevoerd.

6.2.2 Onderhoudsplan kunstwerken.

Per 1 januari 2011 beschikte de gemeente over 133 civieltechnische kunstwerken (de fonteinen zijn hierin meegerekend) en 18,7 km water- of grondkeringsvoorziening (totale vervangingswaarde ruim € 133 miljoen / prijspeil 2010)). De herbouw van sluis 7 is gestart in 2010 en zal doorlopen tot eind 2012. Deze vervanging maakt onderdeel uit van het herstel van recreatietoervaart op de noordelijke tak van de Zuidwillemsvaart en wordt ingebed in een groter project rondom recreatie en toerisme dat samen met Laarbeek wordt opgepakt.

Voor 2012 staan verder geen grote vervangingswerken gepland in het IVP. Regulier onderhoud vindt uiteraard plaats binnen de middelen uit de begroting. In 2012 wordt het GKP geactualiseerd inclusief de grotere vervangings- en renovatiewerken voor de jaren na 2012.

6.2.3 Waterlopen/waterpartijen

In 2010 is een digitaal beheersysteem voor waterlopen operationeel geworden. In 2011 is afgesproken welke waterlopen in onderhoudsplicht worden overgedragen naar het waterschap en vice versa inclusief bijbehorende kostenverdeling. De benodigde kosten voor het reguliere jaarlijkse onderhoud zijn opgenomen in de begroting. Naast het reguliere maaiwerk zal in 2012 de vijver in park Ganzenwinkel worden gebaggerd.

6.2.4 Onderhoudsplan rioleringen (G.R.P.)

In dit, wettelijk verplichte, beleidsplan is het beheer en onderhoud van riolering en aanpalende voorzieningen vastgelegd (vervangingswaarde alle voorzieningen € 337 miljoen / prijspeil 2010). Het GRP 2010-2015 is opgesteld als een zgn. 'verbreed GRP', waarbij ook de beleidskeuzes voor de wettelijke taken m.b.t. o.a. afvalwater, hemelwater en grondwaterstand (Wet milieubeheer en Waterwet / zie programma

12). De jaarlijkse werkzaamheden, waaronder de vervangingswerken, worden opgenomen het Operationeel Programma Rioleringen (OPR). De kwaliteit van onze riolering is op een acceptabel niveau. De kwaliteitsbewaking is gebaseerd op inspecties volgens de NEN-normen en de resultaten hiervan zijn de basis voor te nemen maatregelen. Bij vaststelling van het GRP is besloten om te sparen voor toekomstige vervangingsinvesteringen. Hierdoor is nu een 'voorziening riolering' van voldoende omvang aanwezig om toekomstige vervangingsinvesteringen te dekken. Dit uiteraard onder voorbehoud van een consistent tarievenbeleid, grote beleidswijzigingen of bijkomende taken en onvoorzien uitgaven bijvoorbeeld als gevolg van calamiteiten.

6.2.5 Onderhoudsplan groen

Het onderhoud omvat circa 1106 hectare Openbaar Groen (incl. de natuurgebieden Bundertjes en Groot Goor) en het onderhoud van ca. 51.000 stuks bomen. Naast duurzame instandhouding van deze bomen gaat de aandacht ook uit naar het handhaven van een adequaat veiligheidsniveau conform het Veiligheidsplan bomen. Door middel van sturing op kwaliteitsniveaus kan worden vastgelegd wat de kwaliteit van onderhoud (Groen) zou moeten zijn of worden. Hiervoor wordt/is een nieuw Beheerplan Stedelijk Groen 2012 uitgangspunt. Hierin zullen de ambities uit het Beleidsplan Stedelijk Groen (2008) en overige relevante nota's worden vertaald naar beheer en onderhoud in de praktijk. De financiële uitwerking hiervan zal, na besluitvorming, in de onderhoudsbudgetten 2013 e.v. worden ingepast. Eind 2011 heeft de aanbesteding plaatsgevonden voor de onderhoudsbestekken groen 2012-2014. Hiermee wordt, inmiddels voor de derde periode van drie jaar, voor onderdelen met kwaliteitsniveaus gewerkt.

6.2.6 Onderhoudsplan gebouwen

De Vastgoedpanden (ca. 140.000 m²) worden op gezette tijden clustergewijs aan een technische herinspectie onderworpen met ondersteuning vanuit het geautomatiseerde gebouwenbeheerssysteem "Homerun for Windows". De benodigde budgetten voor huidig en toekomst onderhoud (inclusief contractenonderhoud voor m.n. de installaties in panden) zijn structureel voorzien in de begroting 2012 en in de onderhoudsvoorziening. De voorziening zorgt er voor dat ook fluctuaties in de onderhoudsuitgaven opgevangen kunnen worden. Onderhoudsachterstanden zijn voor het grootste deel weggewerkt. In 2012 zijn uit het reguliere onderhoudsbudget veel kleinere, maar geen uitzonderlijk grote onderhoudsprojecten gepland.

Aandacht wordt gevraagd voor de ontwikkeling dat de eisen t.a.v. gezondheid en veiligheid (brand, elektrische installaties, arbo, ventilatie e.d.) steeds verder opgeschroefd worden. In de praktijk kan in de onderhoudsbudgettering hiermee niet volledig rekening gehouden worden. Het is wel de bedoeling dat ook deze kosten in 1^e instantie binnen de reguliere begroting worden opgevangen. Voor het geval zich echte calamiteiten zouden voordoen, heeft Vastgoed een weerstandvermogen van ca € 450.000.

6.3 Paragraaf bedrijfsvoering

Het doel is de programma's met gerichte bedrijfsvoering efficiënt uit te voeren. Concreet gaat het om een goede dienstverlening aan de burger, namelijk door:

- een efficiënt werkende organisatie met gekwalificeerd personeel;
- een zorgvuldig besluitvormingsproces;
- een gestructureerde planning en beheersing van de beleidsuitvoering;;

In dit verband gaan we achtereenvolgens in op:

- planning- en controlinstrumenten;
- personeel en organisatie;
- informatievoorziening en ICT;
- wet- en regelgeving.

6.3.1 Planning- en controlinstrumenten

Wij richten ons vooral op het functioneel benutten van de P&C-instrumenten voor zowel bestuur als organisatie. De afgelopen jaren zijn hierin al de nodige slagen gemaakt. Ondanks de goede kwaliteit van onze P&C-cyclus blijven we voortdurend alert op verbetermogelijkheden.

Centraal daarbij staat het streven om de P&C-instrumenten zodanig in te richten, dat het gewicht van het politieke debat nog meer komt te liggen bij de voorjaarsnota. De behandeling van de begroting zal zich in het verlengde daarvan in principe richten op de vraag of de bij de voorjaarsnota gestelde kaders correct zijn uitgewerkt en op eventuele bijsturing daarvan op basis van actuele ontwikkelingen.

De programmabegroting krijgt steeds meer het karakter van een jaarplan, waarin wordt vastgelegd welke zaken we dit jaar gaan oppakken. Bij de berap's zullen we hierop monitoren en rapporteren op afwijkingen. De verantwoording vindt plaats in de jaarrekening. De programmabegroting is daarmee het kompas voor de organisatie.

Uitdaging voor 2012 is om zo mogelijk goed grip te houden op en in te spelen op de gevolgen van de teruglopende budgettaire mogelijkheden en de veranderende taken en verantwoordelijkheden .

- De volgende zaken staan in 2012 op de rol:
- De verantwoorde effectuering van de bezuinigingen.
- Herijking van de financiële organisatie met als doel kwaliteitsverbetering en vergroting efficiency met waar mogelijk vereenvoudiging
- Monitoren en verantwoorde (financiële) inpassing van de nieuwe taken, die door het rijk gedecentraliseerd worden.
- Het opstellen van een onderzoeksplan voor 2012 en het uitvoeren van doelmatigheidsonderzoeken.
- Mogelijkheden worden onderzocht met betrekking tot een verdergaande afstemming / integratie van de beleids- en P&C-cyclus.

De verdere doorontwikkeling van de P&C-instrumenten is daarmee blijvend aandachtspunt.

6.3.2 Personeel en organisatie

Strategisch HRM-beleid: de opgave

Nederland ontgroent en vergrijst. Ook in onze gemeentelijke organisatie leidt dit op termijn tot knelpunten in onze personele organisatie. Met het ontwikkelen en implementeren van een 'eigentijds' HRM-beleid wordt

beoogd onze organisatie ook in de toekomst zodanig toe te rusten, dat aan de bestuurlijke en maatschappelijke wensen, eisen en verwachtingen van onze omgeving kan worden voldaan.

Die opgave is aanzienlijk. Hoe kun je, bij een afnemende groei van het arbeidsaanbod, voldoende goed gekwalificeerde mensen vinden? Hoe kun je de toenemende groep van 40-, 50- en 60-plussers breed inzetbaar houden in je organisatie? Hebben wij een beeld van de functies die in onze organisatie als 'sleutelfuncties' zijn te typeren en waarvan we weten dat ze, al dan niet op termijn, heel moeilijk te vervullen zijn? Hoe zorg je dat medewerkers zich voldoende kunnen ontwikkelen en breed inzetbaar blijven? Hoe zorg je dat werknemers met veel plezier en in goede gezondheid kunnen doorwerken? Hoe interesseer je voldoende jonge mensen voor je organisatie? Hoe zorg je ervoor dat jonge mensen voor je blijven werken? Hoe kun je hetzelfde of meer doen met minder mensen? Hoe kun je zorgen dat je personeelsbestand een redelijke afspiegeling is van de verkleurende (beroeps-)bevolking? Hebben wij een beeld van onze toekomstige gemeentelijke rol en het daaruit af te leiden takenpakket? Hoe richt je de organisatie zo in dat medewerkers voldoende ruimte hebben om hun vakmanschap te ontplooiën, zonder onnodige hinder te ervaren van verantwoordingsplicht en bureaucratie? Hoe kunnen arbeidsrelaties en arbeidsverhoudingen worden toegesneden op veranderende omstandigheden en veranderende voorkeuren van mensen?

De kern van ons HRM-beleid

De omvang van onze diensten, afdelingen en teams stelt ons gelukkig nog in staat om voor elke collega afzonderlijk te kunnen bepalen waar hij of zij goed en minder goed in is en hoe wij onze mensen heel complementair ten opzichte van elkaar kunnen inzetten. Het is feitelijk niets anders dan het organiseren, combineren en aansturen van de in huis aanwezige kwaliteiten.

Daarmee komen we bij de kern van ons HRM-beleid: het te allen tijde zorg dragen voor de juiste man of vrouw op het juiste moment op de juiste plaats. Mét aanzien des persoons kunnen we veel meer tot stand brengen dan we in gemeentelijke organisaties veelal denken. Door het helder formuleren van verwachtingen en het geven van eerlijke feedback naar en goede coaching van onze medewerkers, kunnen we dichtbij onze organisatiedoelen komen. Leiderschap tonen, je mensen daadwerkelijk bereiken om aldus een goed evenwicht tussen 'mensgerichtheid' en 'bedrijfsmatigheid' tot stand te brengen. Op die wijze geven we zoals gezegd ruim baan aan medewerkers en leidinggevendenden die staan voor hun werk.

Strategische personeelsplanning

Onze organisatie is op macroniveau de ontmoeting tussen en samenwerking van alle mensen die bij ons werken. Op individueel niveau is de relatie leidinggevende – medewerker belangrijk. Die krijgt iedere dag vorm, maar kent ook een aantal kenmerkende momenten. Deze liggen verankerd in de regelingen die we als gemeente Helmond kennen.

Teneinde ook op de langere termijn een in alle opzichten vitale organisatie te kunnen zijn, dragen we continu zorg voor een logische en heldere verbinding tussen de strategische organisatiedoelen van de gemeente Helmond en de personele kwaliteiten die nodig zijn om die organisatiedoelen te realiseren. We investeren blijvend in de ontwikkeling van het leiderschap in onze organisatie en in de ontwikkeling van onze medewerkers. Onze leidinggevendenden weten onze medewerkers daadwerkelijk te bereiken en 'op waarde te schatten'.

Daarmee introduceren we feitelijk het begrip strategische personeelsplanning: inzicht in de formatie en bezetting (kwantitatief én kwalitatief), nu en in de toekomst en daarmee ook inzicht in de individuele ontwikkeling van medewerkers en leidinggevendenden op zowel korte als middellange termijn.

We maken een ontwikkeling door van 'collectieve afspraken, regels en procedures' naar 'individuele groei en ontwikkeling', 'vertrouwen en eigen verantwoordelijkheid' en daarmee naar 'HRM-beleid mét aanzien des persoons'.

De HRM-Agenda 2011-2012

We staan zoals gezegd voor de gezamenlijke opgave om de kwaliteit van onze organisatie op langere termijn te waarborgen. We willen immers ook op termijn een vitale overheidsorganisatie zijn. Ons HRM-beleid en –instrumentarium dient het mogelijk te maken dat we nu en straks (1) de juiste mensen weten aan te trekken, (2) de mensen die we in huis hebben in de gelegenheid weten te stellen om zich in het belang van de organisatie en daarmee van henzelf (verder) te ontwikkelen en (3) daar waar de organisatiedoelen en de persoonlijke kwaliteiten van een medewerker niet langer matchen, op een zorgvuldige wijze afscheid van elkaar nemen. Een HRM-beleid (en-instrumentarium), dat het principe van integraal management in onze organisatie dient en derhalve onze managers in staat stelt hun personele rol professioneel te vervullen. Het betreft een breed en divers palet aan bestaande en nog te ontwikkelen HRM-instrumenten; hierbij kan onder meer worden gedacht aan stagebeleid, traineeprogramma, leiderschap en managementontwikkeling, P&O-gesprekscyclus: sturen op competenties, loopbaanontwikkeling en mobiliteit, levensfasebewust personeelsbeleid, arbeidsvoorwaarden en rechtspositie, beloningsbeleid en flexibele beloning, gezondheidsmanagement, e-HRM, het Nieuwe Werken en sturing en beheersing van de inhuur.

Personele bezuinigingen

Specifiek aandachtspunt vormen de personele bezuinigingen. De opdracht om in de periode 2011-2014 te komen tot een formatiereductie van 10% (€ 3,6 miljoen), ligt op koers. De formatiereductie zal zonder gedwongen ontslagen verlopen; daarbij is een belangrijke rol weggelegd voor ons interne mobiliteitscentrum LoCoMotief, dat sinds 1 januari 2011 (succesvol) opereert.

6.3.3 Informatievoorziening en het gebruik van ICT

Procesgericht-, zaakgericht- en digitaal werken

Om aanvragen van burgers en bedrijven efficiënt af te handelen (ook in samenwerking met ketenpartners) is procesgericht-, zaakgericht- en digitaal werken een belangrijke ontwikkeling. Dit vraagt om uniforme gemeentebrede mensgerichte processen. Procesgericht- en zaakgericht werken is daarmee een belangrijke noodzakelijke ontwikkeling voor het realiseren van bezuinigingsdoelstellingen en het realiseren van de gewenste dienstverlening.

Wanneer dossiers of processen ook gedigitaliseerd kunnen worden is het effect nog groter. Ook in 2012 zullen diverse processen opnieuw ingericht worden en waar mogelijk worden gedigitaliseerd.

Innovatie in werk en technologie

De komende jaren wordt gewerkt aan een betere dienstverlening, efficiëntere processen en optimale bedrijfsvoering. De invoering van de e-overheid stuwt deze beweging voort. Daarmee gaat de deur steeds verder open voor nog verdere vernieuwing in de gemeente. Ontwikkelingen zoals het nieuwe werken en technologische vernieuwingen komen hierbij ook aan de orde. Innovatie draagt bij aan de ambitie een vernieuwende en aantrekkelijke dienstenaanbieder en werkgever te zijn.

In 2012 zal de visie en ambitie omtrent het nieuwe werken duidelijk moeten zijn en zal op basis van een plan van aanpak aan de realisatie uitvoering gegeven worden.

6.3.4 Wet- en regelgeving

Deregulering

De Helmondse regelgeving is compleet te vinden op www.helmond.nl/regelgeving. Het lukt ons deze site actueel te houden. We zijn er alert op om de noodzaak voor nieuwe lokale regelgeving kritisch te toetsen. Alle nieuwe regelgeving wordt via de Postbus Regelgeving voorgelegd aan onze Werkgroep Regelgeving.

Deze toetst de regels op (juridische) inhoud en vormgeving. Ook wordt gekeken naar mogelijkheden te dereguleren. Verder worden jaarlijks zo'n 10 geldende regels getoetst en zo nodig aangepast of soms ingetrokken.

Conflictoplossing

Ook in Helmond sluiten we ons aan bij de maatschappelijke tendens om verschillende methoden van conflictoplossing te ontwikkelen, te overwegen en toe te passen. Het gaat dan om conflicten tussen onze organisatie en burgers, bedrijven of andere overheden. In 2012 zal de cursus "Denken in belangen en effectief omgaan met conflicten", die via de Helmond Academie aan onze ambtenaren wordt aangeboden, worden voortgezet. Ook zullen alle leidinggevenden hierin verder worden getraind. Het beoogde effect van het ontwikkelen van conflictvaardigheden is om gemeentebreed nog beter de verschillende belangen van betrokken partijen met elkaar te verbinden.

Dit zal gevolgen kunnen hebben voor de bestaande conflictprocessen. Die zullen we tegen het licht houden en waar nodig herzien.

Wijziging Drank- en Horecawet

De wetswijziging treedt waarschijnlijk in 2012 in werking. Opzet van de wetswijziging is het voorkomen van schadelijk alcoholgebruik, met daarbij een sterke focus op het alcoholgebruik bij jongeren gezien de urgente problemen met deze groep. Hoofdpunten van het wijzigingsvoorstel zijn dat jongeren onder de 16 jaar strafbaar gesteld worden voor alcoholbezit op de openbare weg, dat de detailhandel die binnen een jaar 3 keer betrapt wordt op het verkopen van alcohol onder de leeftijdsgrens een verbod kan krijgen om tijdelijk geen alcoholhoudende drank te verkopen, dat het toezicht van de naleving van de Drank- en Horecawet naar de gemeenten overgaat, dat de gemeenten de alcoholverstrekking in wijk- en verenigingsgebouwen bij verordening reguleren en dat het vergunningstelsel wordt vereenvoudigd.

6.4 Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Bij de beleids- en bedrijfsvoering werkt de gemeente Helmond steeds meer samen met andere gemeenten, de provincie Noord-Brabant en private rechtspersonen. Naast geformaliseerde samenwerkingsvormen neemt de gemeente ook deel in informele netwerken waarbinnen samenwerkingsafspraken gemaakt worden. Uit deze laatste categorie kunnen na verloop van tijd geformaliseerde samenwerkingsafspraken voortvloeien.

Bij een deel van de organisaties waarmee de gemeente Helmond samenwerkt is sprake van een bestuurlijke en financiële betrokkenheid van de gemeente. Afhankelijk van de inhoud van de samenwerkingsafspraken, marktomstandigheden en maatschappelijke context kunnen deze afspraken voor de gemeente bestuurlijke en financiële risico's opleveren. Onder meer als gevolg van schaalproblemen is er sprake van een toenemend aantal samenwerkingsrelaties. Voor de gemeenteraad is het zaak actief betrokken te blijven bij de beleidsbepaling (kaderstellende rol) en de verantwoording (controlerende rol).

Wet gemeenschappelijke regelingen

Samenwerkingsafspraken met andere gemeenten, waterschappen, de provincie en zelfs privaatrechtelijke rechtspersonen kunnen vastgelegd worden in een gemeenschappelijke regeling. Als gekozen wordt voor de vorm van een openbaar lichaam heeft dit een eigen rechtspersoonlijkheid. Op zo'n openbaar lichaam zijn de bepalingen van de gemeentewet zoals die van kracht was voor 6 maart 2002 van toepassing. Het openbaar lichaam werkt met een begroting en een jaarrekening. De gemeenteraad krijgt elk jaar bij de presentatie van de ontwerpbegroting van een openbaar lichaam of een openbaar orgaan de gelegenheid zienswijzen kenbaar te maken. Dat is bij uitstek voor de gemeenteraad een moment om een beleidsdebat te voeren over de inhoud van de samenwerking en de te leveren (beleids)prestaties. Na ontvangst van de jaarrekening heeft de gemeenteraad de mogelijkheid een verantwoordingsdebat te voeren met de eigen vertegenwoordigers in het algemeen bestuur. Ook kan het openbaar lichaam of het gemeenschappelijk orgaan gevraagd worden inlichtingen te verstrekken.

Samenwerkingsafspraken die gebaseerd zijn op een centrumgemeentenconstructie of een lichte gemeenschappelijke regeling zijn verwerkt in de verschillende programma's. Voorziene risico's bij de uitvoering worden niet vermeld in de paragraaf verbonden partijen doch in de toelichting bij de verschillende programma's en/of in de paragraaf weerstandsvermogen.

Privaatrechtelijke rechtspersonen

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot gemeentelijke betrokkenheid bij privaatrechtelijke rechtspersonen is neergelegd in de in 2006 door de gemeenteraad vastgestelde Deelnemingennotitie. Hierin zijn kaders vastgesteld voor deelnemingen en afspraken neergelegd met betrekking tot toezicht en beheer op rechtspersonen, rekening houdend met de voor de betreffende rechtsvorm geldende regels. Ook zijn afspraken gemaakt over het periodiek evalueren van gemeentelijke deelnemingen.

Samenwerkingsafspraken die gebaseerd zijn op contractuele afspraken zijn verwerkt in de verschillende programma's. Voorziene risico's bij de uitvoering worden niet vermeld in de paragraaf verbonden partijen doch in de toelichting bij de verschillende programma's en/of in de paragraaf weerstandsvermogen.

Realiseren bezuinigingstaakstelling gemeente Helmond

Bij het realiseren van de bezuinigingstaakstelling van de gemeente bij gemeenschappelijke regelingen is er sprake van een gedeelde zeggenschap en de mogelijkheden om op korte termijn te komen tot beleidsaanpassingen. Bij privaatrechtelijke deelnemingen is dat afhankelijk van de hierover gemaakte contractuele afspraken.

Belangrijke ontwikkelingen verbonden partijen

- Samenwerkingsverband Regio Eindhoven

Het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven oriënteert zich bij de taakvoering de komende jaren sterk op het realiseren van het rapport Brainport 2020. Dat is neergelegd in de Regionale Agenda SRE 2011-2014. De deelnemende gemeenten hebben besloten de inwonerbijdrage op het gemeentelijk deel met 10% te korten. In het verschiet ligt de discussie over overheveling van een gedeelte van de taken naar de provincie na afschaffing van Wgr-plusstatus van het SRE. Binnen het gebied van het SRE werken de stedelijke gemeenten samen op basis van het BOR-convenant. De gemeenten Best, Eindhoven, Helmond en Veldhoven werken als campusgemeenten aan het tot stand brengen van een intensievere samenwerkingsrelatie. In het najaar 2011 wordt bezien wat voor gevolgen hier uit voortvloeien voor samenwerking in SRE- en BOR-verband.

- Atlant Groep

Over 2010 zijn positieve bedrijfsvoeringresultaten geboekt. In het onderhandelingsakkoord van rijk, VNG, IPO en de Unie van Waterschappen zijn ingrijpende beleidswijziging aangekondigd die de komende jaren de bedrijfsvoering van de Atlant Groep, zowel inhoudelijk als ook financieel, onder druk zetten. Het hierop gebaseerde bestuursakkoord is door de leden van de VNG verworpen. Afgewacht moet worden met welke wetsvoorstellen het rijk richting parlement komt.

- Suytkade C.V.

Als gevolg van de financiële crisis wordt de uitvoering van het uitbreidingsproject Suytkade vertraagd. De beide deelnemers, Van Wijnen en de gemeente Helmond, zijn risicodragend in de verliezen ontstaan door de negatieve grondexploitatie. Overleg tussen partijen is gaande over oplossingsrichtingen.

- High Tech Automotive Campus

Gesprekken zijn gaande om de stichting High Tech Automotive Campus te laten opgaan in een nieuwe rechtspersoon tezamen met een aantal andere rechtspersonen. Een en ander gebeurt in het kader van de het verstevigen van de samenwerkingsverbanden op de automotive campus. Eind 2011 is de oprichting van een nieuwe rechtspersoon te verwachten.

6.5 Paragraaf grondbeleid

6.5.1 Beleidsuitgangspunten

Het grondbeleid van de gemeente Helmond is opgenomen in de Nota Grondbedrijf die een keer in de vier jaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De huidige nota Grondbeleid geldt voor de periode 2009 t/m 2012. Dit betekent dat in de loop van 2012 een nieuwe nota grondbeleid voor de periode 2013 t/m 2016 zal worden gemaakt.

Het grondbeleid richt zich op de (her-)ontwikkeling van vastgoed voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Helmond in ruime zin. Hierbij kunnen zich zowel positieve als negatieve ontwikkelingen voordoen. Uitgangspunt is zoveel mogelijk actieve grondpolitiek, tenzij dit om moverende redenen minder gewenst is.

6.5.2 Grondprijzenbeleid

In de Nota Grondbeleid 2009-2012 is als uitgangspunt gehanteerd dat voor deze periode de grondprijzen marktvolgend worden benaderd met als uitgangspunt minimaal inflatievolgend. Inmiddels blijkt het inflatievolgend beleid op dit moment niet reëel met name voor de woningbouw. Derhalve wordt voor deze categorie de inflatiecorrectie in 2012 niet toegepast.

De volgende grondprijzen voor 2012 worden voorgesteld:

De grondprijzen voor woningbouw voor 2012 op hetzelfde niveau houden als 2011, 2010 en 2009, omdat de marktomstandigheden in de woningbouw niet positief te noemen zijn.

De grondprijzen voor bedrijventerreinen en kantoren met 1.7% te verhogen (inflatievolgend).

	2011	2012
1. Voor de sociale huursector.		
Per m2 uitgeefbaar/m2 BVO		
Beneden de laagste aftoppingsgrens van de huursubsidie	€ 226,00 €	226,00
2. Voor de sociale koopsector.		
De grondprijs voor de sociale koop te handhaven op € 226,00 per m2 uitgeefbaar terrein / BVO m2.		
3. Voor de vrije sector.		
Individuele vrije sector oppervlakte tot 1000 m2	€ 322,50 €	322,50
Individuele vrije sector oppervlakte boven 1000 m2	€	161,25
Projectmatige vrije sector	€ 322,50 €	322,50
Herstructurering Vossenbergh	€ 237,50 €	237,50
4. Voor de bedrijventerreinen.		
Hoogeind en BZOB	€ 135,00 €	137,25
Businesspark Brandevoort en Bedrijvenpark Schooten	€ 163,00 €	165,75
Rijpelberg Bedrijventerrein	€ 146,50 €	149,00
Kantoren	€ 188,50 €	191,75
OBG terreinen	€ 180,50 €	183,75

De grondprijzen voor enkel gemeentelijke kavels boven de 1000 m² zijn niet marktconform tegen de volle m² prijs van € 322,50 te verkopen. Derhalve wordt voorgesteld om de m² boven de 1000 m² tegen de helft van de vrije sector prijs t.w. € 161,25 per m² te verkopen. Voor alle genoemde grondprijzen geldt dat dit minimumprijzen zijn. In die gevallen waarin de markt een hogere grondprijs rechtvaardigt, zal, onder goedkeuring van de portefeuillehouder, een hogere grondprijs gehanteerd worden. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen in die situaties waarbij ligging en prijsvergelijking met andere locaties dit rechtvaardigen. Als uitzondering hierop gelden die gevallen waarbij op basis van bepaalde contractuele afspraken uit het verleden een lagere grondprijs gehanteerd moet worden.

6.5.3 Voortgang beleidsuitvoering

De aanbevelingen en kaders uit de Nota grondbeleid 2009 -2012 zijn nog steeds actueel. Voor 2012 wordt het beleid conform deze nota uitgevoerd behoudens voor het onderdeel grondprijzen voor de woningbouw. Verder is het zo, dat wij terughoudend zijn in het doen van investeringen die niet direct te maken met de huidige taakstellingen.

6.5.4 Actuele prognose resultaten grondexploitatie.

Zeker nu de exploitatie van het grondbedrijf onder druk staat is het goed om zicht te houden op de actuele ontwikkelingen en te verwachten resultaten uit de grondexploitatie.

Na actualisatie geeft dit het volgende beeld.

Uit de winstgevendende exploitaties wordt aan het einde van deze exploitaties een positief resultaat van € 28,1 miljoen met een contante waarde van afgerond € 23,7 miljoen.

Daarnaast wordt uit de verlieslatende grondexploitaties een negatief resultaat aan het einde van deze exploitaties verwacht van € 109,7 mln met een contante waarde van afgerond € 72,7 miljoen. Dit bedrag is echter geheel afgedekt door een voorziening voor hetzelfde bedrag.

Verwijzend naar de aanbeveling uit de Nota Grondbeleid 2009 – 2012, om terughoudend te zijn met het vrij laten vallen met de resultaten uit grondexploitatie, is in het kader van deze begroting voor 2012 vooralsnog geen rekening gehouden met winstneming. Uiteraard blijven de mogelijkheden om al of niet (op termijn) winst te nemen afhankelijk van de economisch ontwikkelingen en bijvoorbeeld van de ontwikkelingen op de woningmarkt. Eventueel is een deel van de nog te verwachten winst nodig om tegenvallers in de grondexploitatie op te vangen.

Op dit moment hebben we nog steeds te maken met een zeer terughoudende kopersmarkt voor woningen als gevolg van de economische recessie ,de Eurocrisis en het sterk gedaalde consumentenvertrouwen. Onduidelijk is hoe lang deze situatie nog voortduurt. Dit is echter wel bepalend voor de uiteindelijke (financiële) gevolgen.

Deze gevolgen zijn :

Een vertraagde afzet met als gevolg een langere looptijd van de exploitaties en hogere tekorten.

Op termijn eventueel druk op de grondprijzen als de VON prijzen van woningen blijven dalen. Op dit moment kan de daling van de VON prijzen nog opgevangen door lagere bouwkosten. Bovendien zijn onze grondprijzen ten opzichte van de grotere locaties in de regio lager.

Uiteraard monitoren we de ontwikkelingen van het grondbedrijf doorlopend en zullen we U zoals afgesproken bij de Beraps hierover op de hoogte houden

6.6 Paragraaf financiering

6.6.1 Treasury: risicobeheer

Vanuit treasury- en risicobeheer zijn de volgende zaken van belang.

Kasgeldlimiet

De wettelijke norm van de kasgeldlimiet is bepaald op 8,5% van het begrotingstotaal. Voor 2012 betekent dit een limietbedrag van circa € 29,4 miljoen.

Renterisiconorm

De gemeente Helmond is de afgelopen jaren ruimschoots onder de vastgestelde norm gebleven, zoals met ook blijkt uit onderstaande tabel.

Renterisiconorm	2012	2013	2014	2015
(bedragen x 1 mln)				
1.Renteherziening	2,6	5,9	0,9	0,0
2.Aflossingen	8,4	5,5	10,5	10,7
Totaal risico (1+2)	11,0	11,4	11,4	10,7
Renterisiconorm	69,1	69,1	69,1	69,1
Ruimte onder renterisiconorm	58,1	57,7	57,7	58,4

Ontwikkeling lening-en garantieportefeuille

Het verloop van onze leningen- en garantieportefeuille is als volgt.

(bedragen x 1mln)	Stand 1-1-2010	stand 1-1-2011	raming 1-1-2012
a. geldleningen			
woningbouwcorporaties	63,9	38,5	30,3
Elkerliek ziekenhuis	3,2	3,1	2,9
overige verpleeg/verzorgingshuizen	25,8	24,9	23,9
overige	19,0	23,6	30,6
totaal a	112,0	90,1	87,6
b.gewaARBorgde leningen netto risico bedrag *	42,8	40,4	37,5
c. achtervang via W.S.W.	439,7	469,2	509,2
totaal a en b en c	594,5	599,7	634,3

*) bij de bepaling van het netto risico-bedrag is rekening gehouden met eventuele nog lopende contra- en bankgaranties. Geen rekening is gehouden met door de gemeente gestelde zekerheden alsmede de financiële positie van de betreffende instelling.

De stijging bij "overige geldleningen" is met name het gevolg van verstrekte "startersleningen" via het Stimuleringsfonds voor de Volkshuisvesting en de geldlening aan Helmond-Sport. Via de Berap wordt u regelmatig geïnformeerd over de mutaties in de portefeuille.

6.6.2 Treasury: gemeentefinanciering

De mutaties in de leningenportefeuille (o/g) vanaf 1 januari 2011 t/m 1 juni 2011) zijn als volgt samen te vatten:

Overzicht opgenomen geldleningen (Gerealiseerde en nog te realiseren mutaties 2011)		
bedragen x 1 mln.	eigen financiering	gembank
stand per 1-1-2011	56,1	91,5
aangetrokken leningen	0,0	0,0
buitengewone aflossing leningen	8,6	3,4
regulier aflossingen	0,9	4,7
stand t/m 30-6-2011	46,6	83,4

Gelet op de te verwachten ontwikkelingen van de gemeentelijke liquiditeitspositie en de waarschijnlijk forse vervroegde aflossing van verstrekte geldleningen u/g zullen er naar verwachting voor het eind van 2011 geen nieuwe consolidatiegeldleningen worden aangetrokken. Een en ander is natuurlijk ook afhankelijk van de rente-ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt, het al dan niet aantrekken van de grondverkopen en het tempo waarin het gemeentelijk investeringsprogramma wordt uitgevoerd.

Gembank

Het begrote resultaat van de Gembank voor 2012 is groot € 8.707 positief.

Dit ligt in de lijn van de begrotingsresultaten van de afgelopen jaren.

Uitzettingen

Financiering derden

In 2011 zijn tot nu toe de volgende geldleningen aan derden verstrekt:

High Tech Automotive	€ 45.000,-
Stichting Espendonk sportpark	€ 55.000,-
Helmond Sport BVO	€ 300.000,-
Helmond Sport Stichting Belangen	€ 100.000,-
SVN Startersleningen	€ 2.000.000,-

Garantieproduct ABN-AMRO

De huidige stand van deze belegging is per 31 maart 2011 afgerond € 7,9. De belegging loopt af per 1 september 2020.

APG-IS Rentefonds

Dit fonds heeft per 30 april 2011 een waarde van afgerond € 7.3 miljoen.

Relatiebeheer

Als gevolg van de gehouden aanbesteding is de Rabobank per 1 juli 2011 de nieuwe huisbankier van de gemeente Helmond. Het maximaal krediet in rekening-courant bij deze bank is bepaald op € 30 miljoen. Met de nv Bank Nederlandse Gemeenten is eind 2000 een herziene overeenkomst financiële dienstverlening gesloten, waarbij het maximaal krediet in rekening-courant is gesteld op € 4,5 miljoen.

Daarnaast heeft de gemeente een rekening-courant bij de ABN-AMRO Bank en zullen de bestaande rekeningen bij de ING-bank voorlopig worden aangehouden.

Rentevisie

De algemene verwachting is, dat ECB de komende periode het monetaire beleid verder zal verkrappen. Als gevolg daarvan zien we met name de lange rentetarieven geleidelijk oplopen.

6.6.3 Treasury overige ontwikkelingen

- ontwikkeling meerjarige liquiditeitsprognose.

De gemeente beschikt thans over een gedetailleerde liquiditeitsplanning van één jaar.

Mede gelet op de bepalingen en uitgangspunten van het Treasurystatuut zal de komende periode extra aandacht worden gegeven aan de opstelling van een meerjarige liquiditeitsprognose van maximaal 4 jaar.

- SEPA.

SEPA staat voor "Single Euro Payment Area". In 2008 zijn de banken ondersteund door de Europese overheid de weg ingezet naar één Europese betaalmarkt. Dit betekent met name de komst van uniforme producten en standaarden. De komende jaren zal ook de gemeente in het betalingsverkeer hier nadrukkelijk mee te maken krijgen.

- sanering bankrelaties;

Door het feit, dat de Rabobank onze nieuwe huisbankier is geworden, is het aantal bankrekeningen waar de gemeente mee te maken heeft weer behoorlijk toegenomen.

In de komende periode zal ook worden gezien in welke mate het aantal bankrekeningen kan worden teruggebracht. Een en ander past ook in de uitgangspunten van het Treasurystatuut.

6.6.4 Deelnemingen

Als vast onderdeel van deze paragraaf wordt er een overzicht gegeven van de instanties waarvan de gemeente Helmond inkomsten (dividenden) ontvangt als gevolg van deelnemingen.

Deelnemingen e.d.	Nominaal bedrag historische uitgaven	rente/ dividend
Automotive Facilities Brainport Holding NV: 1104 aandelen	500.000	0
Brainport Development NV: 328 aandelen à € 453,78	148.840	nihil
Enexis Holding N.V.: 23.177 aandelen à € 1,--	23.177	29.835
Essent Milieu Holding BV	1	0
Publiek belang Electr.prod.BV	1	0
CBL vennootschap BV	3	0
Claim Staat Vennootschap BV	3	0
Enexis BV	3	0
Verkoop Vennootschap BV	3	0
N.V. Bank voor Nederlandse Gemeenten 52.650 aandelen à € 2,50	131.625	120.000
Bedrijvent centrum De Pinckart B.V.:		
- 150.000 aandelen à € 0,45	68.067	nihil
- 150.000 aandelen Agio 25 % à € 0,112	17.017	nihil
Suytkade deelname 50% dd 9-4-2003 via SB/GZ	10.000	
Suytkade inbreng kapitaal via Grondzaken	3.394.276	0
HNG ledenrekening: gedurende 25 jaar een uitkering van € 421.426 (vanaf 1996)		421.426
TOTAAL:	4.293.016	571.261

6.6.5 Totaalfinanciering: rentomslag

De boekwaarde van onze investeringen is gefinancierd op basis van een totaalfinanciering. Hierbij worden de reserves ingezet als eigen financieringsmiddelen en wordt het restant gefinancierd door zowel kortlopende als langlopende externe financieringsmiddelen. Daarbij wordt gehandeld binnen de grenzen van de Wet Fido, waarbij de omvang van kortlopende financiering is gelimiteerd (kasgeldlimiet) en waarbij eisen zijn gesteld om te komen tot een goede spreiding in tijd van de aflossingsverplichting (renterisiconorm). Binnen dit totaal wordt getracht om de financiering voor een langere termijn zo optimaal mogelijk te regelen.

Het totaal te financieren bedrag is ten opzichte van de vorige begroting licht gedaald van € 483 miljoen naar € 476 miljoen in deze begroting.

Het bedrag aan financiering met eigen kapitaal (reserves en voorzieningen) is licht gestegen: begroting 2011 € 312 miljoen naar € 316 miljoen in de begroting 2012.

Voor wat betreft de kortlopende financiering is uitgegaan van een rente van 1,5%. Voor de langlopende financiering is een rente gecalculeerd van 3,5%. Bij de berekening van het renteomslagpercentage is o.a. uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

De hoogte van de geraamde saldi van de diverse reserves en voorzieningen is op basis van de huidige inzichten rekening houdend met de diverse claims.

Gelet op de praktijk van voorgaande jaren is, evenals vorig jaar, het positieve saldo van de geldstromen geraamd op € 10 miljoen.

In de renteomslag zijn ook de bruto boekwaarde van de investeringen in het grondbedrijf, alsmede de geraamde reserves en voorzieningen binnen het grondbedrijf opgenomen.

De voorcalculatorische rente welke wordt doorberekend aan de investeringen is gelijk gehouden aan het rentepercentage in de begrotingen 2010 en 2011 van 3,5%. De rentetoerekening aan reserves en voorzieningen is eveneens vastgesteld op dit laatste percentage. De tot nu toe gehanteerde rentepercentages voor de investeringen voor het onderdeel rioleringen zijn vast geklikt. Dit om onnodige fluctuaties in de riooltarieven te voorkomen.

Voor wat betreft de investeringen van het grondbedrijf wordt conform bestaand beleid gerekend met voormeld renteomslag percentage van 3,5% met een opslag van 0,75%.

Het saldo tussen de financieringskosten en de voorcalculatorische doorberekening naar de diverse producten is in de exploitatie verantwoord onder de algemene dekkingsmiddelen, waardoor uiteindelijk de rentekosten in totaliteit op de begroting van 2012 drukken.

6.7 Paragraaf Lokale heffingen

6.7.1 Uitgangspunten tarievenbeleid

Het gemeentelijke inflatiecorrectiepercentage voor tarieven is voor 2012 vastgesteld op 1,7%. Daar waar een afwijkend percentage van toepassing is wordt dit vermeld in de onderstaande tekst. Daarnaast mogen de tarieven van rechten die vallen onder een wettelijke beperking (m.n. (Wabo)leges, rioolheffing en afvalstoffenheffing) maximaal kostendekkend zijn. Voor verdere informatie over de diverse lokale heffingen wordt hierbij verwezen naar de toelichting bij de betreffende verordeningen, die gelijktijdig met de begroting worden vastgesteld.

6.7.2 Strategische ontwikkelingen

Samenwerking

Op het gebied van de lokale heffingen zien we momenteel vooral de tendens van gemeenten om, voornamelijk uit het oogpunt van kostenbesparing, samen te gaan werken met andere gemeenten of met waterschappen. In den lande zijn de laatste jaren in meerdere regio's grotere samenwerkingsverbanden ontstaan. Tussen de gemeente Helmond en de omliggende Peelgemeenten lopen momenteel gesprekken over samenwerking op diverse terreinen, waaronder belastingen en uitvoering van de Wet WOZ. Uitgangspunt moet zijn dat samenwerking met (een) andere gemeente(n) ook voordelen voor Helmond oplevert. Alleen Deurne doet hier op het gebied van belastingen niet aan mee, omdat men zich al bij een ander samenwerkingsverband BSOB (Belasting Samenwerking Oost-Brabant) in Oss heeft aangesloten.

Kostenonderbouwing leges

Om te komen tot een transparante berekening van de Waboleges is als gezamenlijk product van BZK, VROM, IPO en VNG de leidraad berekening leges omgevingsvergunning uitgebracht. Binnen de oorspronkelijke legesverordening was kruissubsidiëring wettelijk toegestaan, waarbij wel een uitzondering werd gemaakt voor sterk samenhangende stelsels die vallen onder de werkingssfeer van de Europese Dienstenrichtlijn. Het kabinet heeft al eerder aangegeven dat voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geldt, dat kruissubsidiëring alleen mag worden toegepast binnen de Wabokolom, wat ook in lijn is met de strekking van de eerder genoemde dienstenrichtlijn. De Wabo is inmiddels per 1 oktober 2010 in werking getreden.

Ten aanzien de prijs van het rijbewijs loopt al geruime tijd een discussie over de onderlinge prijsverschillen tussen gemeenten. Vanuit de ministeries van BZK en Verkeer en Waterstaat worden momenteel initiatieven ondernomen om te komen tot een wettelijk maximum voor de rijbewijstarieven.

Wanneer hier regelgeving over vastgesteld wordt of op welk niveau de tarieven uit zullen komen is op dit moment nog onduidelijk. Het voornemen bestaat om in de loop van 2012 een maximumbedrag voor een rijbewijs vast te stellen. Op dit moment wordt door de gemeente Helmond voor 2012 nog uitgegaan van een tarief van € 56.

6.7.3 Ontwikkeling woonlasten

De woonlasten kunnen worden bekeken vanuit het perspectief van de gebruiker van een woning (meestal de huurder), maar ook vanuit dat van de eigenaar van dat pand. Als er sprake is van een woning waarvan de eigenaar ook gebruik maakt, zijn de absolute lasten hoger, hoewel de procentuele stijging vaak iets lager is.

Belastingen die tot woonlasten voor gebruikers leiden (in €)

Jaar	Rioolheffing	Afvalstoffenheffing	Totaal	Stijging totaal t.o.v. voorgaand jaar
2007	188,76	223,32	412,08	
2008	201,96	222,24	424,20	2,94%
2009	216,60	226,68	443,28	4,50%
2010	226,32	230,28	456,60	3,01%
2011	228,12	232,08	460,20	0,79%
2012	231,96	232,08	464,04	0,83%

Het blijft ons streven om de woonlasten voor de burgers in principe niet verder te verhogen dan inflatiecorrectie.

6.7.4 Uitgangspunten tarieven 2012

Onroerende zaakbelastingen

Bij de tariefbepaling voor 2012 is uitgegaan van een totaalopbrengst, gebaseerd op de OZB-opbrengsten over 2011 vermeerderd met de gevolgen van areaaluitbreidingen en inflatiecorrectie. Daarnaast wordt de waardeontwikkeling van de onroerende zaken als gevolg van de jaarlijkse herwaardering gecompenseerd in de tarieven voor het jaar 2012. Dit leidt in absolute zin tot een tariefsverhoging voor zowel de woningen als de niet-woningen.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt naast het beginsel van 100% kostendekking, het principe "de vervuiler betaalt". Doordat de kosten niet gestegen zijn hoeft het tarief voor 2012 niet verhoogd te worden.

Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsheffing, waarmee de kosten die de gemeente noodzakelijk acht voor niet alleen een doelmatig werkende riolering maar ook overige maatregelen ten aanzien van het beheer van hemelwater en grondwater kunnen worden verhaald. In het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2010-2015 is meerjarig tarievenbeleid vastgelegd. Op basis van dit beleid wordt op het tarief een jaarlijkse inflatiecorrectie toegepast. Voorwaarde is een kostendekkende exploitatie. Helmond kent twee categorieën tarieven, namelijk een basistarief dat behoort bij een waterverbruik van minder dan 1.200 m³ en een aantal (degressieve) tarieven gebaseerd op een waterverbruik van meer dan 1.200 m³.

Hondenbelasting

Voor het houden van een hond binnen de gemeente wordt hondenbelasting geheven. Deze algemene belasting wordt ingezet als doelbelasting voor de bestrijding van de gevolgen van hondenoverlast. Alleen de perceptiekosten van de heffing van hondenbelasting worden hierop in mindering gebracht. In de gemeente worden per 1 januari 2011 ongeveer 7.800 honden gehouden. Controle op het hondenbezit is met ingang van het jaar 2010 uitbesteed aan een extern bedrijf.

Precariobelasting

Deze belasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen op of boven gemeentegrond. Deze belasting geldt als algemeen dekkingsmiddel. Op grond van ervaringen van de laatste jaren is gebleken dat de precariobelasting tot wisselende opbrengsten kan leiden; de mate van gebruik van de openbare ruimte is moeilijk te voorspellen. Daarom worden door controleurs ontbrekende precario-objecten in kaart gebracht. Dit moet een niet alleen een hogere opbrengst, maar ook een rechtvaardiger wijze van controle en heffing

van deze belasting tot gevolg hebben. Voor precariobelasting wordt een breed scala aan tarieven gehanteerd, dat te uitgebreid is om in de onderstaande tabel op te nemen.

Marktgelden

Voor de marktgelden geldt dat een kostendekkende begroting wordt gehanteerd; tarieven worden hierop aangepast. Voor 2012 betekent dit, dat de tarieven met gemiddeld 2,87% worden verhoogd.

Reclamebelasting

De heffing gaat uit van een basisbedrag voor elke reclame-uiting tot ½ m². Daarboven zijn 3 staffels ingevoerd, afhankelijk van de oppervlakte van de reclame. Voor de Woonboulevard Engelseweg en omgeving worden aparte tarieven gehanteerd. Voor dit gebied is indexering voor het jaar 2012 niet nodig. De opbrengsten worden gesplitst naar de deelgebieden.

Leges

Leges zijn rechten die de gemeente kan heffen in verband met verstrekte (administratieve) diensten. In een aantal gevallen gaat het om tarieven, met wettelijke beperkingen (bv. paspoorten), maar als rode draad loopt de voorwaarde van maximaal kostendekkende tarieven door de tarieventabel.

Deze norm geldt voor de verordening als geheel, maar moet ook binnen en aantal onderdelen gerespecteerd worden. Zo geldt dit voor de Wabo-leges, maar ook voor ieder hoofdstuk uit titel 3 afzonderlijk.

6.7.5 Overige belastingaangelegenheden

Uitvoering kwijtscheldingsbeleid

De gemeente is op grond van de Gemeentewet en Invorderingswet bevoegd kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. In Helmond zijn voor 2012 alleen de rioolheffing en afvalstoffenheffing in de kwijtschelding betrokken. Op landelijk niveau zijn er ontwikkelingen ten aanzien van uitbreiding van de beleidsvrijheid voor decentrale overheden voor wat betreft het verlenen van kwijtschelding. Zo zijn er voortaan mogelijkheden om kleine ondernemers kwijtschelding te verlenen. Na financieel onderzoek zal de raad hierover separaat worden geïnformeerd. Daarnaast zal met ingang van 1 januari 2012 op het gebied van de vermogensvrijstelling verruiming mogelijk worden naar maximaal de vermogensvrijstelling zoals deze in de Wet Werk en Bijstand is opgenomen. Ook hiervoor geldt dat na financieel onderzoek de raad geïnformeerd zal worden over de mogelijke varianten en de hieraan gekoppelde financiële consequenties.

Ongewijzigd is de mogelijkheid voor kwijtscheldingsgerechtigden om middels geautomatiseerde bestandsvergelijking kwijtschelding toegewezen te krijgen. De gemeente maakt sinds 2011 van deze mogelijkheid gebruik, wat zowel voor de burger als voor de gemeente onnodige administratieve lasten voorkomt, dan wel zoveel mogelijk beperkt. De gemeente toetst hierbij ambtshalve via het Inlichtingenbureau of belastingschuldige nog in aanmerking komt voor kwijtschelding.

Overzicht tarieven

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste en meest voorkomende tarieven, waarmee de burger geconfronteerd wordt.

	2010	2011	2012
<u>Onroerende Zaakbelastingen</u>			
- tarief eigenaren woningen	0,1002%	0,1023%	0,1070%
- tarief eigenaren niet-woningen	0,1791%	0,1796%	0,1844%
- tarief gebruikers niet-woningen	0,1433%	0,1437%	0,1475%
<u>Afvalstoffenheffing</u>			
- basistarief 2 x 140 lt	230,28	232,08	232,08
- tarief 1 x 140 lt & 1 x 240 lt	266,52	268,56	268,56
- tarief 2 x 240 lt	302,76	305,04	305,04
- tarief extra bak van 140 lt	50,76	51,12	51,12
- tarief extra bak van 240 lt	87,00	87,60	87,60
<u>Rioolheffing</u>			
- basistarief per jaar	226,32	228,12	231,96
<u>Hondenbelasting</u>			
- tarief 1e hond	51,12	54,00	54,84
- tarief 2e hond en volgende	102,24	108,00	109,68
- kenneltarief	255,60	270,00	274,20
<u>Marktgeden</u>			
- Zaterdagmarkt (per m ² per kwartaal)	8,20	8,40	8,60
<u>Reclamebelasting (basis)</u>			
- Centrumgebied per jaar	480,00	483,60	493,20
- Engelseweg per jaar	600,00	600,00	600,00
<u>Leges (meest voorkomende producten)</u>			
- Paspoorten	50,90	52,10	Volgt
- Rijbewijzen	54,60	55,00	56,00
- Wabo / bouwactiviteiten	22 ‰	23 ‰	23 ‰

7 Totaaloverzicht baten en lasten

7 Totaaloverzicht baten en lasten

Dit hoofdstuk geeft een recapitulatie van alle baten en lasten van deze begroting.

In deze begroting zijn in de programma's voor de eerste keer de cijfers opgenomen inclusief de verrekeningen met de reserves. Dit vergroot namelijk het inzicht. De onderstaande recapitulatie omvat daarom twee overzichten:

een overzicht van de totalen zoals opgenomen in de programma's (dus inclusief de verrekeningen met de reserves) en daarnaast

een overzicht, waarbij totalen per programma zijn opgeschoond met de verrekeningen met de reserves en waarbij deze verrekeningen afzonderlijk inzichtelijk zijn gemaakt.

Tabel resultaat 2012

bedragen in €

Programma	lasten	baten	saldo
1 Veiligheid en handhaving	6.749.293	404.261	-6.345.032
2 Werk en inkomen	80.461.275	67.202.129	-13.259.146
3 Zorg en welzijn	29.331.297	3.375.919	-25.955.378
4 Jeugd en onderwijs	21.001.166	4.740.264	-16.260.902
5 Cultuur	11.594.854	1.393.291	-10.201.563
6 Sport en recreatie	5.355.062	1.222.725	-4.132.337
7 Economisch beleid en werkgelegenheid	4.044.526	675.662	-3.368.864
8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	74.839.806	69.367.787	-5.472.019
9 Stedelijke vernieuwing	5.037.744	480.306	-4.557.438
10 Verkeer en mobiliteit	1.168.526	0	-1.168.526
11 Openbare ruimte en natuurbescherming	22.512.619	5.924.828	-16.587.791
12 Milieu	26.317.366	23.420.783	-2.896.583
13 Bestuur en organisatie	22.593.163	11.954.469	-10.638.694
Algemene dekkingsmiddelen	11.546.078	132.390.351	120.844.273
Resultaat voor bestemming	322.552.775	322.552.775	0

	Programma	lasten	baten	saldo
1	Veiligheid en handhaving	6.749.293	380.261	-6.369.032
2	Werk en inkomen	78.936.275	67.202.129	-11.734.146
3	Zorg en welzijn	29.331.297	2.213.511	-27.117.786
4	Jeugd en onderwijs	21.001.166	4.308.258	-16.692.908
5	Cultuur	11.594.854	1.313.291	-10.281.563
6	Sport en recreatie	5.355.062	914.695	-4.440.367
7	Economisch beleid en werkgelegenheid	4.044.526	265.823	-3.778.703
8	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	74.824.806	69.367.787	-5.457.019
9	Stedelijke vernieuwing	5.037.744	480.306	-4.557.438
10	Verkeer en mobiliteit	1.168.526	0	-1.168.526
11	Openbare ruimte en natuurbescherming	22.512.619	5.924.828	-16.587.791
12	Milieu	26.317.366	23.151.707	-3.165.659
13	Bestuur en organisatie	22.482.346	8.564.343	-13.918.003
	Algemene dekkingsmiddelen	9.609.545	126.514.827	116.905.282
	Resultaat voor bestemming	318.965.425	310.601.766	-8.363.659
	Onttrekking/storting per programma:			
	Veiligheid en handhaving		24.000	24.000
1	Werk en inkomen	1.525.000		-1.525.000
2	Zorg en welzijn		1.162.408	1.162.408
3	Jeugd en onderwijs		432.006	432.006
4	Cultuur		80.000	80.000
5	Sport en recreatie		308.030	308.030
6	Economisch beleid en werkgelegenheid		409.839	409.839
7	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	15.000		-15.000
12	Milieu		269.076	269.076
13	Bestuur en organisatie	110.817	3.390.126	3.279.309
	Algemene dekkingsmiddelen	1.936.533	5.875.524	3.938.991
	Resultaat na bestemming	322.552.775	322.552.775	0

Bijlage

8 Bijlage

Emu saldo gemeente Helmond 2012

Bijlage

(opgave aan CBS)

Algemene gegevens:		
Gemeente		Helmond
Jaar:		2012
Omschrijving		x €1000,- Volgens begroting
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-8.637
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	12.379
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	4.085
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	54.078
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	50.672
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	43.169
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	47.911
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	
11	Verkoop van effecten:	
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	☒ nee
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	
Berekend EMU-saldo *		9.163

* wordt zonodig nog aangepast n.a.v. de eerste nota van wijziging

